

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomika malé farmy

Bc. Petra Korbelová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petra Korbelová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomika malé farmy

Název anglicky

Economy of a small farm

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je posoudit ekonomickou situaci malé farmy a porovnat ji s výsledky podniků stejného zaměření v České republice. Dílčím cílem je zjistit, jak poskytnuté dotace ovlivňují hospodaření farmy. Dalším dílčím cílem je zjistit bonitu firmy, finanční stabilitu a pravděpodobnost bankrotu.

Metodika

Teoretická část práce obsahuje základní pojmy související s danou problematikou, zpracované na základě odborné literatury a dalších zdrojů.

V praktické části je provedena charakteristika zemědělského podniku, vyhodnocení jeho ekonomické situace a využití ukazatelů finanční analýzy. Dále se práce zabývá tím, jak poskytnuté dotace ovlivňují hospodaření farmy. Pro celkové zhodnocení firmy jsou využity bonitní a bankrotní modely. Potřebná data poskytuje Výzkumný ústav živočišné výroby v Uhřetěvsi.

Harmonogram:

Literární rešerše – 1. část: 1/2020 – 3/2020

Detailní metodika práce dokončení druhé části literární rešerše: 4/2020 – 5/2020

Vlastní práce – analytická část: 6/2020 – 9/2020

Vlastní práce – syntéza poznatků, návrhy a doporučení: 10/2020 – 11/2020

Odevzdání poslední verze práce vedoucímu práce ke konečnému posouzení: 12/2020

Doporučený rozsah práce

50 – 80 stran

Klíčová slova

Finanční analýza, farma, stabilita podniku, bankrot, bonitní a bankrotní modely, ekonomická situace podniku

Doporučené zdroje informací

KALOUDA, F. *Finanční analýza a řízení podniku*. ISBN 9788073806460.

KNÁPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D. – REMEŠ, D. – ŠTEKER, K. *Finanční analýza : komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOUŘILOVÁ, J. – PŠENČÍK, J. – KOPTA, D. *Dotace v zemědělství z hlediska komplexního pohledu a s přihlédnutím k ekologickému zemědělství*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009. ISBN 978-80-7204-637-9.

MULAČ, P. – MULAČOVÁ, V. *Obchodní podnikání ve 21. století..*

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SYNEK, M. – KISLINGEROVÁ, E. *Podniková ekonomika*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠVANDOVÁ, E. *Ekonomika malých a středních podniků*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4615-3.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michal Steininger, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 11. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomika malé farmy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16. 11. 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Michalovi Steiningerovi, Ph.D. za odborné vedení a poskytnuté rady, které mi velmi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině a příteli za podporu, pevné nervy a pochopení.

Ekonomika malé farmy

Abstrakt

Cílem diplomové práce je zhodnocení ekonomické situace malé farmy v letech 2012 až 2019 a její srovnání s firmami stejného zaměření v ČR. Mezi dílčí cíle patří zjištění, jaký vliv mají dotace na hospodaření společnosti a zda je podnik bonitní, finančně stabilní nebo očekává finanční potíže.

Literární rešerše definuje podnikání, finanční analýzu a pojmy spojené s danou problematikou. Popisuje ukazatele a modely, jež se při analýze používají, a metody vhodné pro mezipodnikové srovnání. Dále se zabývá dotacemi poskytovanými státem a EU.

Praktická část obsahuje zhodnocení farmy dle absolutních a poměrových ukazatelů či bonitních a bankrotních modelů. Poté zkoumá, jak ovlivňují dotace ekonomickou situaci podniku a nakonec uvádí, jak se farmě daří v porovnání se dvěma subjekty stejného zaměření a vybraných ukazatelů odvětví.

Výsledky prokazují, že se firmě daří relativně dobře. V případě poměrových ukazatelů má problémy jen u doby obratu pohledávek a závazků, které jsou oproti standardu vyšší, a u likvidity naopak nedosahuje optima. V první polovině období ji navíc trápí vysoká zadluženost. Kralickův rychlý test, index bonity a Tafflerův bankrotní model prokazují, že je společnost finančně zdravá s malou pravděpodobností bankrotu. Model H-Score naopak predikuje ve všech letech finanční tíseň kvůli záporným hodnotám. Z analýz dále vyplývá, že podnik by byl ve většině let bez poskytnutých dotací nesoběstačný. V případě mezipodnikového a odvětvového srovnávání je znát, že i přesto, že podnik X vždy nedosahuje optimálních hodnot, celková ekonomická situace je dobrá, stejně jako u firmy Agro-Igm. Dle jednorozměrných metod má však Měcholupská zemědělská farma u některých indikátorů potíže a v některých případech dosahuje výrazně horších výsledků než ostatní firmy. Dle bodovací metody a metody vzdáleného fiktivního bodu si pak vede nejlépe podnik X, následně Měcholupská zemědělská společnost a poté Agro-Igm.

Klíčová slova: finanční analýza, mezipodnikové srovnávání, dotace, bonitní a bankrotní modely, jednorozměrné a vícerozměrné modely

Small farm economy

Abstract

The aim of the thesis is to evaluate the economic situation of a small farm in the years 2012-2019 and its comparison with companies of the same focus in the Czech Republic. One of the partial goals is to find out what effect the subsidies have on the company's finances and whether the company is creditworthy, financially stable or expects financial difficulties.

Literature review defines business, financial analysis and concepts related to the issue. It describes the indicators and models used in the analysis and the methods suitable for intercompany comparison. It deals with subsidies provided by the state and the EU.

The practical part contains the evaluation of the farm according to absolute and ratio indicators or creditworthiness and bankruptcy models. It then examines how the subsidies affect the company's economic situation and finally states how the farm prospers in comparison with two companies with the same focus and selected industry indicators.

The results show that the company prospers relatively well. In the case of ratios, it has problems with the turnover of receivables and payables, which are higher than the standard, and liquidity does not reach the optimum. In the first half of the reporting period, farm is also plagued by high indebtedness. Kralick's quick test, creditworthiness index and Taffler's bankruptcy model show that the company is creditworthy with a low probability of bankruptcy. However, the H-Score model predicts financial distress in all observed years due to negative values. The work further suggests that the company would be self-sufficient in most years without subsidies. In the case of cross-company and sector comparisons, company X does not always reach optimal values, but overall economic situation is good. Agro-Igm reports similar results. However, according to one-dimensional methods, the Měcholupská agricultural farm has difficulties with some indicators and in some cases achieves significantly worse results than other companies. According to the scoring method and the remote fictitious point method, company X proves best results, followed by firm Měcholupská zemědělská and then Agro-Igm.

Keywords: financial analysis, intercompany comparison, subsidies, creditworthiness and bankruptcy models, one-dimensional and multidimensional models

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika.....	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Podnikání.....	15
3.1.1 Podnikání v zemědělství	16
3.1.2 Malé a střední podniky (MSP).....	16
3.2 Dotace v zemědělství.....	17
3.2.1 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)	17
3.2.2 Ministerstvo zemědělství	17
3.2.3 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF).....	18
3.2.4 Dotační programy	18
3.3 Finanční analýza.....	20
3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	23
3.3.2 Analýza poměrových ukazatelů	24
3.4 Metody komplexního hodnocení podniku.....	32
3.4.1 Bonitní a bankrotní modely.....	33
Vybrané bonitní a bankrotní modely	33
3.5 Mezipodnikové srovnávání	38
3.5.1 Jednorozměrné metody	38
3.5.2 Vícerozměrné metody	39
3.5.3 Vybrané vícerozměrné modely	40
4 Vlastní práce	43
4.1 Základní informace o podniku	43
4.2 Analýza absolutních ukazatelů.....	45
4.2.1 Vertikální analýza aktiv	45
4.2.2 Vertikální analýza pasiv.....	48
4.2.3 Vertikální analýza nákladů.....	51
4.2.4 Vertikální analýza výnosů.....	52
4.2.5 Vertikální analýza výsledku hospodaření	53
4.2.6 Horizontální analýza aktiv	53
4.2.7 Horizontální analýza pasiv.....	57
4.2.8 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty	60
4.3 Analýza poměrových ukazatelů	65

4.3.1	Ukazatele rentability	65
4.3.2	Ukazatele aktivity	67
4.3.3	Ukazatele likvidity	71
4.3.4	Ukazatele zadluženosti	74
4.4	Bonitní a bankrotní modely	77
4.4.1	Kralickův rychlý test	77
4.4.2	Index bonity	79
4.4.3	Model H-Score (Fulmer)	80
4.4.4	Tafflerův bankrotní model	81
4.5	Dotace	82
4.6	Mezipodnikové srovnávání	84
4.6.1	Charakteristika společností	85
4.6.2	Jednorozměrné metody	87
4.6.3	Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím	94
4.6.4	Vícerozměrné metody	95
5	Výsledky a diskuse	100
5.1	Vertikální analýza	100
5.2	Horizontální analýza	101
5.3	Analýza poměrových ukazatelů	103
5.4	Bonitní a bankrotní modely	105
5.5	Dotace	106
5.6	Mezipodnikové srovnávání	106
5.6.1	Jednorozměrné metody	106
5.6.2	Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím	108
5.6.3	Vícerozměrné metody	109
6	Závěr	110
7	Seznam použitých zdrojů	113
7.1	Knižní zdroje	113
7.2	Internetové zdroje	115
7.3	Legislativní zdroje	117
8	Přílohy	118

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Druhy zisků ve finanční analýze	25
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Velikost podniku dle kritérií EU	17
Tabulka 2 – Hodnoty úrokového krytí dle standardů USA	31
Tabulka 3 – Bodové hodnocení ukazatelů rychlého testu	34
Tabulka 4 – Hodnocení Rychlého testu	35
Tabulka 5 – Hodnocení Indexu bonity	36
Tabulka 6 – Hodnocení Tafflerova modelu	38
Tabulka 7 - Výchozí matice pro vícerozměrné modely	39
Tabulka 8 - Základní charakteristika společnosti v tis. Kč	44
Tabulka 9 - Vertikální analýza aktiv (v %)	46
Tabulka 10 - Vertikální analýza pasiv (v %)	48
Tabulka 11 - Vertikální analýza nákladů (v %)	51
Tabulka 12 - Vertikální analýza výnosů (v %)	52
Tabulka 13 - Vertikální analýza výsledku hospodaření (v %)	53
Tabulka 14 - Horizontální analýza aktiv, absolutní změna (v tis. Kč)	54
Tabulka 15 - Horizontální analýza aktiv, relativní změna (v %)	55
Tabulka 16 - Horizontální analýza pasiv, absolutní změna (v tis. Kč)	57
Tabulka 17 - Horizontální analýza pasiv, relativní změna (v %)	58
Tabulka 18 - Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty, absolutní změna (v tis. Kč)	60
Tabulka 19 - Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty, relativní změna (v %)	61
Tabulka 20 - Ukazatele rentability (v %)	65
Tabulka 21 - Ukazatele aktivity (ve dnech nebo v násobcích)	68
Tabulka 22 - Ukazatele likvidity	72
Tabulka 23 - Ukazatele zadluženosti (v %)	74
Tabulka 24 - Kralickův rychlý test	77
Tabulka 25 - Bodování ukazatelů dle Kralickova rychlého testu	78
Tabulka 26 - Hodnocení situace podniku dle Kralickova rychlého testu	78
Tabulka 27 - Hodnocení situace podniku dle indexu bonity	79
Tabulka 28 - Hodnocení situace podniku dle modelu H-Score	80
Tabulka 29 - Pravděpodobnost finančních problémů dle Tafflerova bankrotního modelu	81
Tabulka 30 - Obdržené dotace (v tis. Kč)	82
Tabulka 31 - Porovnání cash flow s dotacemi a bez dotací (v tis. Kč)	84
Tabulka 32 - Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím za rok 2019	94
Tabulka 33 - Výchozí matice pro vícerozměrné metody	96
Tabulka 34 - Bodovací metoda	97
Tabulka 35 - Matice vybraných ukazatelů s vyčísleným fiktivním podnikem	98
Tabulka 36 - Přepočet ukazatelů na normovaný tvar	98
Tabulka 37 - Výsledné pořadí dle metody vzdáleného fiktivního bodu	99

Seznam grafů

Graf 1 - Struktura majetku v podniku (v %)	47
Graf 2 - Struktura zdrojů podniku (v %)	50
Graf 3 - Ukazatele rentability	67
Graf 4 - Ukazatele aktivity (ve dnech)	70
Graf 5 - Ukazatele aktivity (krát)	71
Graf 6 - Ukazatele likvidity	73
Graf 7 - Ukazatele zadluženosti (v %)	76
Graf 8 - Vývoj tržeb přepočtených na počet zaměstnanců (v tis. Kč)	87
Graf 9 - Rentabilita celkového kapitálu (v %)	88
Graf 10 - Rentabilita vlastního kapitálu (v %)	89
Graf 11 - Doba obratu zásob (ve dnech)	90
Graf 12 - Doba obratu pohledávek (ve dnech)	91
Graf 13 - Pohotová likvidita	92
Graf 14 - Celková zadluženost (v %)	93
Graf 15 - Úrokové krytí (krát)	94

Seznam vzorců

Vzorec 1 – Rentabilita celkových aktiv (v %)	25
Vzorec 2 – Rentabilita vlastního kapitálu (v %)	26
Vzorec 3 – Rentabilita tržeb (v %)	26
Vzorec 4 – Rentabilita nákladů (v %)	26
Vzorec 5 – Doba obratu zásob (ve dnech)	27
Vzorec 6 – Doba obratu pohledávek (ve dnech)	27
Vzorec 7 – Doba obratu závazků	28
Vzorec 8 – Rychlost obratu zásob	28
Vzorec 9 – Rychlost obratu pohledávek	28
Vzorec 10 – Rychlost obratu aktiv	28
Vzorec 11 – Likvidita III. stupně	29
Vzorec 12 – Likvidita II. stupně	29
Vzorec 13 – Likvidita I. stupně	30
Vzorec 14 – Celková zadluženost (v %)	30
Vzorec 15 – Koeficient samofinancování (v %)	30
Vzorec 16 – Zadluženost vlastního kapitálu (v %)	31
Vzorec 17 - Míra finanční samostatnosti (v %)	31
Vzorec 18 - Úrokové krytí (krát)	32
Vzorec 19 - Index bonity	35
Vzorec 20 - Model H-Score	36
Vzorec 21 - Tafflerův model	37
Vzorec 22 - Výpočet maximalizačního ukazatele	40
Vzorec 23 - Výpočet minimalizačního ukazatele	40
Vzorec 24 - Integrovaný ukazatel bodovací metody	41
Vzorec 25 - Normovaný tvar ukazatele, který neměl nejlepší hodnotu	41
Vzorec 26 - Normovaný tvar ukazatele s nejlepší hodnotou	41
Vzorec 27 - Průměrná euklidovská vzdálenost	42

1 Úvod

Prvotním cílem každého podniku je jeho přežití a následně generace zisku. Aby byla firma úspěšná, nestačí pouze dosahovat kladného výsledku hospodaření. Je potřeba, aby byla schopná splácet své závazky, jako jsou úvěry, mzdy zaměstnancům či faktury od dodavatelů, zhodnocovat své finanční prostředky a majetek vložený do podnikání, snižovat nákladovost či zvyšovat své výnosy.

K zjištění ekonomické situace společnosti slouží finanční analýza, která je velmi důležitým nástrojem pro její řízení. Údaje, jež poskytuje, přispívají ke zlepšení rozhodování v podniku a informují vlastníka o jeho celkovém stavu. Slouží také jako zdroj informací pro další osoby, které zajímá chod společnosti a její výsledky. Jedná se zejména o zaměstnance, obchodní partnery, banku, stát, investory a konkurenty.

Diplomová práce hodnotí malou farmu z hlediska finanční analýzy v letech 2012 až 2019. Pojednává o ekonomické situaci firmy, porovnává ji s podniky stejného zaměření a doporučuje postupy ke zlepšení jejího stavu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je posoudit ekonomickou situaci malé farmy a porovnat ji s výsledky podniků stejného zaměření v České republice. Dílčím cílem je zjistit, jak poskytnuté dotace ovlivňují hospodaření farmy. Dalším dílčím cílem je zjistit bonitu firmy, finanční stabilitu a pravděpodobnost bankrotu.

2.2 Metodika

Teoretická část diplomové práce zahrnuje literární rešerši, která využívá knižních, internetových i legislativních zdrojů k popisu finanční analýzy a pojmů s ní spojených. Práce definuje podnikání, seznamuje s procesem vyplácení dotací a popisuje ukazatele a modely, které jsou při finanční analýze využity. Definuje také jednorozměrné a vícerozměrné metody, které slouží k mezipodnikovému srovnávání.

Praktická část se zabývá malou farmou, jejíž jednatel si však nepřeje o její přesnou identifikaci z konkurenčních důvodů. Proto je v práci označována jako podnik X. Nejprve je tedy firma popsána z hlediska předmětu podnikání, velikosti a typu podniku. Následně je provedena finanční analýza v letech 2012 až 2019. V první části probíhá analýza absolutních ukazatelů, která se dělí na vertikální a horizontální. Vertikální analyzuje aktiva, pasiva, náklady, výnosy a výsledek hospodaření, zatímco horizontální jen aktiva, pasiva a vybrané položky výkazu zisku a ztráty. V rámci horizontální analýzy však dochází k absolutní a relativní změně. Daná kapitola obsahuje také strukturu majetku a zdrojů společnosti. Další úsek se zaměřuje na analýzu poměrových ukazatelů, které se dělí do čtyř oblastí – rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Autorka tak zkoumá výnosnost celkových aktiv, vlastního kapitálu, nákladů a tržeb, obrat zásob, pohledávek, závazků a aktiv, schopnost podniku hradit své krátkodobé závazky, zadluženost, míru vlastních zdrojů, finanční samostatnost a úrokové krytí farmy. Poté využívá vybrané bonitní a bankrotní modely, kterými jsou Kralický rychlý test, index bonity, Fulmerův model H-Score a Tafflerův bankrotní model. S jejich pomocí je ověřována bonita firmy a predikována případná finanční tíseň. V následující kapitole je zkoumán vliv dotací na hospodaření společnosti. Uvedený seznam dotací udává obdržené částky za jednotlivé

roky, účel, poskytovatele a celkovou hodnotu v tisících Kč, o kterou je ponížen peněžní tok (cash flow). Autorka tak zjišťuje, jakých příjmů dosahuje podnik bez jakékoliv pomoci od státu a Evropské unie. Poslední část představuje porovnávání analyzované společnosti se dvěma podniky stejného zaměření, jejichž základní charakteristika je popsána v prvním kroku. Poté jsou použity jednorozměrné metody, které zahrnují vývoj tržeb přepočtených na počet zaměstnanců, rentabilitu celkového a vlastního kapitálu, dobu obratu zásob a pohledávek, pohotovou likviditu, celkovou zadluženost a úrokové krytí. U vybraných ukazatelů dochází také ke komparaci tří srovnávaných společností a odvětvového průměru. Závěr kapitoly obsahuje vícerozměrné metody. Jsou vybrány ukazatele, které jsou podstatné vzhledem k předmětu podnikání subjektů. Jedná se o kritéria z každé oblasti poměrových ukazatelů - rentabilitu vlastního kapitálu, pohotovou likviditu, dobu obratu zásob a úrokové krytí. Autorka ke každému indikátoru stanovila váhu, aby mohla sestavit výchozí matici. Ta je základem pro bodovací metodu a metodu vzdáleného fiktivního bodu, jež byly zvoleny pro porovnání, jelikož zohledňují velikost rozdílů v rámci jednotlivých ukazatelů. Veškerá použitá data pocházejí z účetních výkazů společností a z portálu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

3 Teoretická východiska

Diplomová práce vymezuje v teoretické části pojmy související s problematikou podnikání, zemědělství, dotací, finanční analýzy a mezipodnikového srovnávání.

3.1 Podnikání

Hlavním účelem podnikání je uspokojování lidských potřeb, které se pravidelně opakuje a vede k dosažení zisku (HYRŠLOVÁ, 2010).

Podnikatel

Podnikatele definuje nový Občanský zákoník jako fyzickou či právnickou osobu, která samostatně vykonává výdělečnou činnost na vlastní účet a odpovědnost, a to na základě živnostenského oprávnění nebo jiného obdobného způsobu. Tuto činnost provozuje soustavně a jejím záměrem je dosažení zisku (Zákon č. 89/2012 Sb.).

Obecné znaky podnikání (VEBER, 2012):

- činnost vedená cílevědomě
- nápadité a iniciativní přístupy
- organizace a správa procesů v podniku
- praktický užitek, přidaná hodnota
- převzetí odpovědnosti za neúspěch a kalkulace rizika
- stále se opakující proces

Podnik

Podnik představuje souhrn hmotných, nehmotných i osobních složek. Konkrétně se jedná o výrobní haly, auta, stroje, licence a patenty, výzkumy, software, kvalifikaci zaměstnanců a podobně (HYRŠLOVÁ, 2010). Tyto složky se obecně označují výrobními faktory, jejichž kombinací dochází k produkovaní podnikových výstupů (SYNEK, a další, 2015).

Za podnik lze považovat jakýkoliv subjekt, který provozuje hospodářskou činnost. Jedná se především o osoby samostatně výdělečně činné, rodinné firmy zaměřující se na řemeslné činnosti a obchodní společnosti či sdružení (VEBER, 2012).

3.1.1 Podnikání v zemědělství

Podnikání v zemědělství upravuje Zákon o zemědělství. Provozovatel zemědělské činnosti ji musí vykonávat samostatně, na vlastní odpovědnost a náklady, přičemž jeho hlavním cílem je dosažení zisku. Mezi tyto činnosti, které jsou podrobně uvedeny v zákoně, lze zařadit například živočišnou produkci a chov zvířat za účelem získávání, zpracování a výroby, rostlinnou výrobu včetně chmelařství, pěstování zeleniny a dalších produktů nebo hospodaření v lese a na pozemcích vlastních či pronajatých. Osoby, které provozují dané činnosti, musejí být zapsané v Evidenci zemědělského podnikatele (EZP) a získat Osvědčení o zápisu do EZP. Žádost podávají příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností, pokud splňují určené podmínky – plnoletost a svéprávnost, trvalý pobyt na území státu a plynulý pohovor v českém jazyce, pokud se nejedná o občana České republiky. Povinnost zapsat se do EZP nezahrnuje podnikatele, jenž provozuje pouze drobné pěstitelské a chovatelské činnosti nebo prodávají nezpracované rostlinné a živočišné produkty (Zákon č. 252/1997 Sb.).

3.1.2 Malé a střední podniky (MSP)

Ekonomiku státu představují z velké části malé a střední firmy, které jsou přínosné nejen z tohoto hlediska, ale i z hlediska společenského. Aby se udržely na trhu, snaží se co nejlépe poznat lokální podmínky a uplatnit na místních trzích. Tím pádem uspokojují individuální přání zákazníků, což by nadnárodní společnosti nedokázaly. Často se zabývají okrajovými obory, které jsou pro větší společnosti druhořadé. Vyznačují se určitou flexibilitou. Existují instituce, které finančně podporují malé a střední podniky, aby přispěly k jejich dalšímu rozvoji. Více informací je obsaženo v příloze 1 (JEŽKOVÁ, a další, 2015).

V Evropské Unii malé a střední podniky celkově zaujímají 99,8 % ze všech firem a zaměstnávají více než 2/3 ekonomicky aktivních obyvatel (67 %) (RESEARCHGATE.NET; cit. 1. května 2020). V České republice dosahoval podíl MSP na celkovém počtu aktivních podnikatelských subjektů 99,8 % k roku 2017. Podíl zaměstnanců těchto podniků k celkovému počtu podnikatelské sféry činil 58 % a přidaná hodnota 54,6 % (MPO.CZ; cit. 15. dubna 2020).

Tabulka 1 - Velikost podniku dle kritérií EU

Podniky	Roční obrat	Celková hodnota majetku	Počet zaměstnanců
Mikro	do 2 mil. EUR	do 2 mil. EUR	do 10 zaměstnanců
Malé	do 10 mil. EUR	do 10 mil. EUR	10-49 zaměstnanců
Střední	do 50 mil. EUR	do 43 mil. EUR	50-250 zaměstnanců
Velké	nad 50 mil. EUR	nad 43 mil. EUR	nad 250 zaměstnanců

Zdroj: HOMOLKA, a další, 2014; vlastní zpracování, 2020

O velikosti podniku rozhodují kritéria, která uvádí tabulka č. 1. Jestli jde o velkou, střední, malou firmu nebo dokonce mikrofirmu, určuje výše ročního obratu, celková hodnota majetku a počet zaměstnanců (MULAČOVÁ, a další, 2013).

Vymezení mikro, malého a středního podnikání sjednocuje doporučení Komise Evropské unie č. 2003/361/ES (MPO.CZ; cit. 14. dubna 2020).

3.2 Dotace v zemědělství

Za dotaci se považuje peněžitý dar subjektu ze strany státu, který sníží hodnotu statku produkovaném ve veřejném zájmu. Slouží především k podpoře zemědělství, které má vliv na ekonomiku země, zvýšení jeho úrovně, motivaci potenciálních zemědělců a zlepšení krajiny. Jde o složitý systém, který je administrativně a časově náročný (KOUŘILOVÁ, a další, 2009).

3.2.1 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Za správu a vyplácení dotací odpovídá Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), který je akreditovanou platební agenturou. Upravuje ho zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu. Vykonává opatření Společné zemědělské politiky, která financuje Evropský zemědělský záruční fond a Evropský fond pro rozvoj venkova (SZIF.CZ; cit. 22. dubna 2020).

3.2.2 Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství patří mezi ústřední orgány státní správy pro zemědělství, vodní hospodářství, potravinářský průmysl a pro správu lesů, myslivosti a rybářství

mimo území národních parků. Aby mohlo komunikovat se zemědělskou veřejností, disponuje ministerstvo sedmi regionálními odbory SZIF. Společně s touto agenturou provádí opatření společných organizací trhů EU, přímé platby, národní doplňkové platby k přímým podporám, programy rozvoje venkova a programy strukturální podpory. Úkolem ministerstva zemědělství není plánovat nebo řídit zemědělskou výrobu, ale vymezit hranice, v nichž se mohou podnikatelé pohybovat (EAGRI. CZ; cit. 18. srpna 2021).

3.2.3 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond představuje jeden ze základních pilířů dotační politiky Ministerstva zemědělství ČR. Jedná se o efektivní nástroj českého zemědělství, který působí v rámci tzv. „národní pomoci“. PGRLF je akciovou společností, jejíž akcie vlastní pouze Česká republika. Práva jediného akcionáře jsou zajišťovány Ministerstvem zemědělství, jehož jménem jedná ministr zemědělství (PGRLF.CZ; cit. 17. srpna 2021).

3.2.4 Dotační programy

Česká republika poskytuje peněžní podpory zemědělcům zprostředkované SZIFem ze dvou základních zdrojů. Jedná se o evropské programy, jenž nabízí Evropská unie, které vhodně doplňují národní dotační programy hrazené ze státního rozpočtu. Dotačních programů je bezpočet. Níže jsou uvedené některé z nich (EAGRI.CZ; cit. 20. dubna 2020).

Evropské dotační programy

Evropská unie umožňuje České republice rozvíjet se již od jejího vstupu v roce 2004. Uvolněné finanční toky jsou doplněny penězi ze státních zdrojů ČR (KOUŘILOVÁ, a další, 2009).

Přímé platby:

Tyto příspěvky představují vícesložkové platby, které nesou největší podíl na vyplacených dotacích. Mezi nejvýznamnější položky lze zařadit jednotnou platbu na plochu, platbu za dodržení postupů příznivých pro životní prostředí a podporu vázanou na produkci (SZIF.CZ; cit. 22. dubna 2020).

a) Jednotná platba na plochu (SAPS)

SAPS je podpora určená zemědělcům hospodařícím alespoň na 1 hektaru zemědělské půdy jako je orná půda, travní porost, školka, vinice, sad, chmelnice, úhor, zalesněná půda a jiné (SZIF.CZ; cit. 23. dubna 2020).

b) Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (Greening)

Cílem je podpora zemědělských postupů tak, aby byly ohleduplnější a šetrnější k životnímu prostředí a klimatu. Předně byly vymezeny postupy na diverzifikaci plodin, rozšíření ekologického zemědělství a udržení úrovně trvalých travních porostů (SZIF.CZ; cit. 25. dubna 2020).

c) Platba pro mladé zemědělce

Příspěvek má pomoci mladým zemědělcům začínajícím podnikat v zemědělství, ať už jako fyzická nebo právnická osoba. Jeho účelem je především ulehčit založení podniku a jeho následný rozvoj (SZIF.CZ; cit. 24. dubna 2020).

d) Dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS)

V rámci zvoleného programu lze žádat o podporu na 12 dotačních opatření, která se zaměřují na citlivé sektory ČR a pojí se na aktivní produkci (SZIF.CZ; cit. 27. dubna 2020).

Program rozvoje venkova 2014 až 2020:

Záměrem pro použití programu je obnovení a zlepšení přírodních zdrojů, zvýšení zaměstnanosti a rozvoj venkova, inovace zemědělských podniků a zvýšení zájmu mladých lidí ohledně agrárního sektoru (EAGRI.CZ; cit. 29. dubna 2020).

Národní dotační programy

Dotace plynoucí výhradně z národního rozpočtu spravuje Ministerstvo zemědělství. Programy podporují restrukturalizaci, zvyšují konkurenceschopnost agrárního sektoru ČR a rozvíjí venkovskou krajinu (SZIF.CZ; cit. 22. dubna 2020).

a) Národní doplňková platba k přímým podporám (Top-Up)

Peněžní toky pojící se k jednotným platbám na plochu, které se zaměřují na chmel, přežvýkavce, chov ovcí nebo koz, chov krav bez tržní produkce mléka a na brambory (DOTACNI.INFO; cit. 28. dubna 2020).

b) Přejídná vnitrostátní podpora (PVP)

Jedná se o doplňkovou platbu k SAPS, kterou plně hradí stát. Na základě daného programu je možné zažádat o podporu na zemědělskou půdu, chov krav, ovcí či koz (SZIF.CZ; cit. 26. dubna 2020).

Dotační programy PGRLF

a) Podpora nákupu půdy

Daný program chce zpřístupnit pořízení zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělským prvovýrobcům (PGRLF.CZ; cit. 19. srpna 2021).

b) Zemědělec

Jedná se o investiční podporu, která se zaměřuje zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivnosti, snížení nákladů souvisejících s výrobou, modernizaci, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů (PGRLF.CZ; cit. 20. srpna 2021).

c) Investiční úvěry Zemědělec

Účelem tohoto programu je pořízení investičního majetku souvisejícího se zemědělskou prvovýrobou. Investice pak musí zajistit zlepšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku, především snížení výrobních nákladů či zlepšení a další rozvinutí produkce zemědělského výrobce (PGRLF.CZ; cit. 21. srpna 2021).

3.3 Finanční analýza

Finanční analýza je jedním z nástrojů finančního řízení. Její podstatou je hodnocení finanční situace a výkonnosti podniku, odvětví nebo dokonce ekonomiky. Současně také vytváří prognózu budoucího stavu (FABOZZI, a další, 2003).

Finanční analýza zjišťuje celou řadu skutečností, které jsou pro subjekt významné. Zda-li dosahuje zisku, efektivně využívá svých zdrojů, je schopný splácet své závazky včas a další ukazatele. Výsledky slouží nejen dané firmě, ale i obchodním partnerům s ní spjatých (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Uživatelé finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy jsou důležité nejen pro vlastníky, manažery podniku a zaměstnance, kteří se řadí mezi interní uživatele, ale i pro investory, obchodní partnery, státní instituce, auditory, burzovní makléře, konkurenty a další externí uživatele. Každého uživatele však budou zajímat odlišné informace (HOMOLKA, a další, 2014).

Vlastníci a investoři si ověřují, zda se jim zhodnocují prostředky, které do podnikání vložili. Základním cílem této skupiny je maximalizovat tržní hodnotu vlastního kapitálu společnosti. Zajímají se především o vývoj ukazatelů ziskovosti, tržních ukazatelů a o vztah peněžních toků k dlouhodobým závazkům. Jejich zainteresovanost se týká zejména výnosů (RŮČKOVÁ, 2019).

Věřitelé na finanční analýzu pohlížejí z jiného pohledu. Banky například sledují dlouhodobou likviditu a hodnocení ziskovosti v dlouhém časovém horizontu a zajímají se také o schopnost tvorby finančních prostředků a stabilitu jejich toků. Krátkodobí věřitelé naopak kontrolují platební schopnost společnosti, strukturu oběžných aktiv jako zdrojů finančních prostředků, strukturu krátkodobých závazků a průběh cash flow. Tato skupina uživatelů vyžaduje vrácení vložených finančních prostředků a v úvahu bere i riziko nesplacení těchto peněz. Dané riziko se pak odráží v ceně poskytnutých prostředků podniku (HOMOLKA, a další, 2014).

Manažeři potřebují informace k řízení podniku. Znalost finanční situace je pro ně velmi důležitá, jelikož jim umožňuje správně se rozhodovat v případě získávání finančních zdrojů či optimalizaci majetkové struktury.

Obchodní partneři si dle analýzy vybírají firmy, se kterými chtějí spolupracovat. Při dlouhodobých kontraktech vnímají schopnost podniku dostát svým závazkům.

Stát a jeho orgány provádějí kontrolu subjektu z důvodu plnění daňových povinností. Dále se zaměřují na podniky, kde je součástí majetková složka státu, vyplácejí jim dotace či za účelem statistiky a pro vymezení hospodářské politiky státu vůči podnikatelské sféře.

Konkurenti využívají data pro porovnání s vlastními hodnotami, zejména o ziskovou marži, ukazatele rentability, velikost ročních tržeb či solventnost.

Banky potřebují znát finanční stav firmy, aby jí popřípadě mohly poskytnout úvěr. Zjišťují, jestli podnik bude schopen úvěr splácet nebo jestli dokáže nabídnout odpovídající záruky za půjčky (KUBÍČKOVÁ & JINDŘICHOVSKÁ, 2015).

Zdroje finanční analýzy

Pro vytvoření finanční analýzy představující skutečnou situaci podniku je důležitá kvalita a komplexnost vstupních informací (RŮČKOVÁ, 2019).

Rozlišují se **interní zdroje**, kterými jsou především finanční výkazy jako rozvaha, výkaz zisku a ztráty nebo výkaz o cash flow, ale také výroční zprávy, účetnictví a podobně, a **externí zdroje**, které zahrnují údaje o jiných firmách, a najdeme je například v Obchodním věstníku nebo ve Statistické ročence ČSÚ. Vnější zdroje slouží spíše k porovnání finanční situace daného subjektu s ostatními (SYNEK, a další, 2015).

Interní zdroje

a) Rozvaha

Rozvaha je takový účetní výkaz, který zachycuje stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a zdrojů jeho financování v bilanční formě k určitému datu. Sestavuje se zpravidla k poslednímu dni každého roku. Poskytuje podniku přehled o třech základních oblastech – o majetkové situaci podniku, zdrojích financování a finanční situaci. První oblast informuje o konkrétních druzích majetku, jeho ocenění, opotřebení, rychlosti obratu či optimálnosti složení. Druhá oblast obsahuje zdroje financování, ze kterých byl majetek pořízen. Společnost primárně zajímá výše vlastních a cizích zdrojů a jejich struktura. Poslední oblast poskytuje informace o finanční situaci podniku, a to o dosaženém zisku či ztrátě, jeho rozdělení či o schopnosti dostát svým závazkům (RŮČKOVÁ, 2019).

b) Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty podává písemný přehled o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření za určité období. Údaje z daného výkazu jsou velmi významné při hodnocení firemní ziskovosti. Právě v něm podnik hledá, jak jednotlivé položky nákladů a výnosů ovlivňují výsledek hospodaření. Od rozvahy se liší tím, že se vztahuje k určitému časovému intervalu, zatímco rozvaha k určitému časovému okamžiku (KALOUDA, 2017).

c) Výkaz o cash flow

Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků srovnává zdroje tvorby peněžních prostředků s jejich užitím bilanční formou za určité období. Slouží tak k posouzení skutečné finanční situace (příjmy vs. výdaje). Vypovídá o tom, kolik peněžních prostředků bylo podnikem vytvořeno a k jakým účelům je použil. Peněžními prostředky jsou myšleny peníze v hotovosti včetně cenin, peníze na bankovním účtu včetně pasivního zůstatku a peníze na cestě. Výkaz lze rozdělit na tři části – provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost (RŮČKOVÁ, 2019).

d) Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Výkaz o změnách vlastního kapitálu poskytuje informace o snížení nebo zvýšení jednotlivých položek vlastního kapitálu. Jedná se o doplňkový výkaz k pasivům v rozvaze. Upřesňuje položky běžného a minulého účetního období, které patří do položky vlastního kapitálu (KALOUDA, 2017).

Základní metody finanční analýzy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017):

- analýza stavových (absolutních) ukazatelů – posuzuje majetkovou a finanční strukturu pomocí horizontální a vertikální analýzy
- analýza tokových ukazatelů – zaměřuje se na zisk, náklady, výnosy a cash flow s využitím horizontální a vertikální analýzy
- analýza rozdílových ukazatelů – podstatným ukazatelem je čistý pracovní kapitál
- analýza poměrových ukazatelů – analyzuje především ukazatele rentability, aktivity, likvidity, zadluženosti a další
- analýza soustav ukazatelů – podstatou je zjištění vlivu dílčích aspektů finanční situace na souhrnný ukazatel hodnocení
- souhrnné ukazatele hospodaření – posuzují celkové zdraví podniku využitím bonitních a bankrotních modelů

3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele se dále člení na stavové, které lze nalézt v rozvaze, a tokové, jenž obsahuje výkaz zisku a ztráty. Zaměřují se na posuzování hodnot jednotlivých položek ze základních účetních výkazů v čase nebo ve vztahu k jiné veličině. K tomu se však nevyužívá žádná matematická metoda, proto se tento přístup považuje za poměrně omezený (RŮČKOVÁ, 2019).

a) Horizontální analýza

Horizontální analýza se také nazývá analýza trendů a věnuje se časovým změnám absolutních ukazatelů (RŮČKOVÁ, 2019). Přejímá údaje nejčastěji z účetních výkazů, popřípadě z výročních zpráv, a pozoruje změny absolutní hodnoty dat vykazovaných v čase či jejich relativní změny. Tyto změny jsou sledovány po řádcích neboli horizontálně. Tímto způsobem vznikl název dané metody (SEDLÁČEK, 2011).

b) Vertikální analýza

Vertikální analýzou se rozumí procentuální rozbor základních účetních výkazů. Základ vytváří celková suma analyzovaného ukazatele v procentním vyjádření (KALOUDA, 2017).

Jednotlivé položky účetních výkazů se vyjadřují jako procentuální podíl ke zvolené základně, která představuje 100 %. Při rozboru výkazu zisku a ztráty je obvykle základnou součet celkových nákladů nebo výnosů a v případě rozvahy výše aktiv, přičemž se většinou analyzuje zvláště majetková a finanční struktura (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

3.3.2 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele znázorňují podíl absolutních ukazatelů. Jelikož firma k celkové charakteristice nevystačí pouze s jediným indikátorem, je potřeba celá řada ukazatelů rozdělených do skupin (RESEARCHGATE.NET; cit. 2. května 2020).

1) Ukazatele rentability

Ukazatele rentability posuzují schopnost firmy dosahovat zisku nebo jiného efektu. Zhodnocují, zda je podnikání s vlastními i cizími zdroji hospodárné či nehospodárné, a zabývají se intenzitou vstupů a výstupů. Odráží se v nich vliv ukazatelů likvidity, aktivity a zadluženosti (HOMOLKA, a další, 2014).

Z hlediska finanční analýzy se zisk používá v několika podobách, jak lze vidět na obrázku 1. Rozlišuje se EBITDA, což je zisk před úroky, odpisy a zdaněním (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation), EBIT neboli zisk před úroky a zdaněním (Earnings Before Interest and Taxes), EBT představující zisk před zdaněním (Earnings Before Taxes) a EAT vyjadřující čistý zisk (Earnings After Taxes) (VÁCHAL, a další, 2013).

Obrázek 1 – Druhy zisků ve finanční analýze

EAT	Daň z příjmů	
EBT		Nákladové úroky
EBIT		Odpisy
EBITDA		

Zdroj: MARINIČ, 2007; vlastní zpracování, 2020

a) Rentabilita celkového kapitálu (Return on Assets)

Ukazatel celkového kapitálu znázorňuje produkční sílu podniku. Vyjadřuje poměr zisku před zdaněním a úroky a aktiv, jak uvádí vzorec 1. V případě použití EBIT v čitateli lze měřit výkonnost bez jakéhokoliv vlivu zadlužení či zatížení daní. Výsledek tak má větší vypovídací schopnost a může být porovnáván i s výsledky zahraničních subjektů, neboť je eliminován potenciální problém rozdílného daňového zatížení. **Čím vyšší bude hodnota ROA, tím má firma větší výnosnost** (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Vzorec 1 – Rentabilita celkových aktiv (v %)

$$ROA = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním (EBIT)}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Zdroj: SEDLÁČEK, 2011; vlastní zpracování, 2020

b) Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity)

Rentabilita vlastního kapitálu udává, jakou ziskovost má vložený kapitál nejen pro vlastníky podniku, ale i pro akcionáře, investory a obchodní partnery. Pro výpočet se zpravidla využívá čistý zisk, jak je možné vypočítat ve vzorci 2. **Žádoucí je, aby hodnota ukazatele převyšovala úroky a výnosnost cenných papírů garantovaných státem** (RŮČKOVÁ, 2019).

Vzorec 2 – Rentabilita vlastního kapitálu (v %)

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk po zdanění (EAT)}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$$

Zdroj: KALOUDA, 2017; vlastní zpracování, 2020

c) Rentabilita tržeb (Return on Sales)

Daný indikátor je pro podnik důležitý, neboť vyjadřuje ziskovou marži a ukazuje, jak je podnikání úspěšné. Uvádí, kolik čistého zisku připadá na 1 Kč celkových výnosů firmy (KNÁPKOVÁ, a další, 2017). Ve vzorci 3 je aplikovaný čistý zisk, avšak při srovnávání subjektů mezi sebou je příhodnější použití zisku před zdaněním, čímž se zamezí zkreslení výsledku způsobenému vlivem zdanění (SEDLÁČEK, 2011).

Vzorec 3 – Rentabilita tržeb (v %)

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk po zdanění (EAT)}}{\text{tržby}} * 100$$

Zdroj: RŮČKOVÁ, 2019; vlastní zpracování, 2020

d) Rentabilita nákladů (Return on Costs)

Rentabilita nákladů určuje efektivnost vynakládaných vstupů. Dle vzorce 4 se v poměru nachází čistý zisk a náklady. Podnik se může zaměřit pouze na provozní náklady nebo počítat výnosnost celkových nákladů. **Obecně platí, že subjekt hospodaří tím lépe, čím tento ukazatel dosahuje nižší hodnoty, jelikož dosáhl 1 Kč zisku s menšími náklady** (SYNEK, a další, 2015).

Vzorec 4 – Rentabilita nákladů (v %)

$$\text{ROC} = \frac{\text{zisk po zdanění (EAT)}}{\text{náklady}} * 100$$

Zdroj: HOMOLKA, a další, 2014; vlastní zpracování, 2020

2) Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity podávají informaci o stupni využití majetku (aktiv) a o tom, jakým způsobem se majetek realizuje na tržbách podniku. Posuzuje se tedy schopnost podniku upotřebit vložené prostředky (VÁCHAL, a další, 2013). Indikátory v této skupině měří

rychlost a dobu obratu zásob, pohledávek, závazků nebo aktiv, přičemž **rychlost obratu by měla být co nejvyšší a doba obratu naopak co nejnižší** (KALOUDA, 2017).

a) Doba obratu zásob

Jedná se o průměrný počet dní, po které se zásoby pojí k podnikání a vážou na sebe finanční prostředky. Jak uvádí vzorec 5, danou hodnotu zjistíme poměrem zásob a tržeb ku 365 dnům. Ukazatel tak představuje dobu, za kterou se zásoby přemění v peněžní prostředky či pohledávku. **Jeho maximální výše by měla být 100 dní** (SEDLÁČEK, 2011).

Vzorec 5 – Doba obratu zásob (ve dnech)

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby} / 365}$$

Zdroj: KNÁPKOVÁ, a další, 2017; vlastní zpracování, 2020

b) Doba obratu pohledávek

Dobou obratu pohledávek se rozumí období od prodeje do obdržení platby. Dle vzorce 6 ji vypočteme podílem zásob a tržeb ku 365 dnům. Výsledná hodnota se pak obvykle porovnává s dobou splatnosti faktury, **maximálně by však měla dosahovat 90 dní** (RŮČKOVÁ, 2019).

Vzorec 6 – Doba obratu pohledávek (ve dnech)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby} / 365}$$

Zdroj: SYNEK, a další, 2015; vlastní zpracování, 2020

c) Doba obratu závazků

Ukazatel doby obratu závazků má obrovský význam pro obchodní partnery, věřitele nebo potenciální věřitele firmy. Udává totiž dobu, za jakou je podnik schopný splatit své závazky. Jak ukazuje vzorec 7, indikátor lze počítat jako poměr závazků a tržeb ku 365 dnům. **Obecně je dáno, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek v rámci dobré podnikové stability** (RŮČKOVÁ, 2019).

Vzorec 7 – Doba obratu závazků

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby} / 365}$$

Zdroj: SEDLÁČEK, 2011; vlastní zpracování, 2020

d) Rychlost obratu zásob, pohledávek a aktiv

Rychlost obratu naznačuje, kolikrát se určitá položka přemění na jinou formu - zásoby na oběžný majetek a pohledávky v hotovost, jak udávají vzorce 8 a 9. Obrat aktiv znázorňující vzorec 10 zase definuje, kolikrát dojde k obratu celkových aktiv během jednoho roku (HOMOLKA, a další, 2014).

Vzorec 8 – Rychlost obratu zásob

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

Vzorec 9 – Rychlost obratu pohledávek

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Vzorec 10 – Rychlost obratu aktiv

$$\text{Rychlost obratu aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Zdroj: KALOUDA, 2017; vlastní zpracování, 2020

3) Ukazatele likvidity

Likvidita znamená schopnost podniku uhradit své krátkodobé závazky. K tomu je potřeba, aby byla daná firma solventní, tedy připravena platit své dluhy (FABOZZI, a další, 2003). Ukazatele likvidity poměřují prostředky placení, které se nacházejí v čitateli a mají různou dobu likvidnosti, s krátkodobými závazky, které lze najít ve jmenovateli a jsou potřeba zaplatit. O likvidnosti lze mluvit pouze ve vztahu ke konkrétnímu majetku a znamená náročnost přeměny na peníze. Proto existují ukazatele likvidity ve třech stupních – ukazatele běžné, pohotové a okamžité likvidity (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

a) Běžná likvidita (Current Ratio)

Běžná likvidita, nazývaná také likvidita III. stupně, udává, kolikrát pokryjí oběžná aktiva krátkodobé závazky firmy, jak ukazuje vzorec 11. Říká, kolika Kč oběžného majetku je kryta 1 Kč krátkodobých závazků. Nutností je správná struktura zásob a pohledávek. Aby byl podnik solventní, musí mít **běžná likvidita hodnotu v rozmezí 1,5 – 2,5** (SEDLÁČEK, 2011).

Vzorec 11 – Likvidita III. stupně

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: KALOUDA, 2017; vlastní zpracování, 2020

b) Pohotová likvidita (Quick Ratio)

Jak lze vidět ve vzorci 12, pohotová likvidita neboli likvidita II. stupně nezahrnuje zásoby. Sděluje tudíž, jak firma dokáže hradit své závazky z krátkodobého finančního majetku a pohledávek. **Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje mezi 1 a 1,5.** V případě výsledku nižšího než 1 by podnik musel prodat některé zásoby. Pokud vychází likvidita II. stupně výrazně nižší než likvidita III. stupně, je to znamením nadměrné váhy zásob v bilanci. Ovšem u některých podniků pracujících například v zemědělství se může jednat pouze o velké zásoby v sezónním období, které jsou nezbytné (HOMOLKA, a další, 2014).

Vzorec 12 – Likvidita II. stupně

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: SYNEK, a další, 2015; vlastní zpracování, 2020

c) Okamžitá likvidita (Cash Ratio)

Okamžitou likviditu lze také nazvat hotovostní nebo likviditou I. stupně, neboť obsahuje jen nejlikvidnější položky. Jak prozrazuje vzorec 13, zjišťuje se poměrem krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků. **Ideálním rozmezím vypočtených indikátorů je 0,2 – 0,5.** Vyšší hodnota by znamenala neefektivní využití finančních prostředků (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Vzorec 13 – Likvidita I. stupně

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: RŮČKOVÁ, 2019; vlastní zpracování, 2020

4) Ukazatele zadluženosti

Ukazatele této skupiny udávají, jak moc se firma při financování svých investic spoléhá na dluh a jak dobře tento závazek dokáže spravovat (MARINIČ, 2007). Odhalují míru zadlužení podniku a zda je schopný splácet závazky, tedy jeho finanční stabilitu. Cílem je zhodnocení zadluženosti z více perspektiv. Indikátory se nezabývají pouze celkovým dluhem, ale i jeho jednotlivými součástmi (VÁCHAL, a další, 2013).

a) Celková zadluženost (Debt Ratio)

Celková zadluženost je ukazatelem věřitelského rizika. Vyjadřuje poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům, viz vzorec 14. Z hlediska věřitelů se preferuje nízká hodnota, která znamená větší podíl vlastních zdrojů, vlastníci pak upřednostňují větší finanční páku. To znamená, že míra zadluženosti působí pozitivně pouze v případě, že rentabilita aktiv převyšuje sazbu nákladových úroků (SEDLÁČEK, 2011).

Vzorec 14 – Celková zadluženost (v %)

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Zdroj: KALOUDA, 2017; vlastní zpracování, 2020

b) Koeficient samofinancování (Equity Ratio)

Koeficient samofinancování představuje kvótu vlastního kapitálu. **Doplňuje ukazatel celkové zadluženosti, jejichž součet by měl činit přibližně 1** (rozdíl vzniká nezapočtením ostatních pasiv). Dle vzorce 15 se tak zjišťuje poměr, v jakém financují celková aktiva vlastníci podniku (HOMOLKA, a další, 2014).

Vzorec 15 – Koeficient samofinancování (v %)

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Zdroj: RŮČKOVÁ, 2019; vlastní zpracování, 2020

c) Zadluženost vlastního kapitálu (Debt-Equity Ratio)

Poměření cizích a vlastních zdrojů (ve vzorci 16) lze zjistit, do jaké míry by mohlo dojít k ohrožení nároků věřitelů. Posuzuje se časový vývoj indikátoru, který ukazuje, zda se podíl cizího kapitálu snižuje či zvyšuje. Velkou roli hraje například v případě žádosti o úvěr. Podnik musí věnovat zvýšenou pozornost splatnosti zdrojů, zejména pak těch krátkodobých (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Vzorec 16 – Zadluženost vlastního kapitálu (v %)

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$$

Zdroj: HOBZA, a další, 2015; vlastní zpracování, 2020

d) Míra finanční samostatnosti

Dle vzorce 17 indikátor vypovídá o tom, kolik Kč vlastních zdrojů pokryje 1 Kč cizích zdrojů. Jedná se o převrácenou hodnotu zadluženosti vlastního kapitálu. **Ideálním výsledkem je dosažení téměř 1 neboli 100 %** (KNÁPKOVÁ, a další, 2017).

Vzorec 17 - Míra finanční samostatnosti (v %)

$$\text{Míra finanční samostatnosti} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}} * 100$$

Zdroj: HOBZA, a další, 2015; vlastní zpracování, 2020

e) Úrokové krytí (Interest Coverage)

Indikátor prozrazuje, kolikrát zisk převyší placené úroky. Část zisku by měla být dostatečná na pokrytí nákladů vztahujících se k vypůjčenému kapitálu. Uvádí se, že stačí 3 - 6násobek zisku nad úroky (SEDLÁČEK, 2011).

Dle standardů USA by měla optimální hodnota dosahovat 8(krát), jak ukazuje tabulka 2. Minimální hodnota pro dobré úrokové krytí je 3(krát).

Tabulka 2 – Hodnoty úrokového krytí dle standardů USA

Minimum	3
Střed	5
Optimum	8

Zdroj: KALOUDA, 2017; vlastní zpracování, 2020

Firma se pomocí úrokového krytí ujišťuje, jestli je pro ni dluhové zatížení únosné. Jak naznačuje vzorec 18, počítá se se ziskem před zdaněním a úroky. **Pokud by podnik nedokázal platit úroky ze zisku, nasvědčovalo by to jeho blížícímu se úpadku** (RŮČKOVÁ, 2019).

Vzorec 18 - Úrokové krytí (krát)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$

Zdroj: HOMOLKA, a další, 2014; vlastní zpracování, 2020

3.4 Metody komplexního hodnocení podniku

Finanční situace, která je pro subjekt uspokojivá, se označuje jako finanční zdraví podniku. Pokud firma dokáže naplňovat podstatu, pro niž byla stvořena, považuje se za finančně zdravou (HÁLEK, a další, 2013). Podnikovou bonitu ovlivňuje celá řada faktorů, ať už jde o management, nebo vnější podnikatelské prostředí. Lze ji zjistit souhrnnými ukazateli hospodaření, mezi které patří bonitní a bankrotní modely. Podstatný význam má nejen pro vlastníky, ale zejména pro věřitele (KAŠÍK, a další, 2015). Predikční modely, jinak také nazývané modely včasné výstrahy, analyzují aktivity z minulosti, které pomáhají předpovídat budoucí vývoj (BŘEZINOVÁ, 2017).

Mezi často používané bonitní a bankrotní modely patří (KALOUDA, 2017):

- Altmanovy modely
- Beaverova pofilová analýza
- Beermanova diskriminační funkce
- EVA
- Index bonity
- Indexy IN
- Kralickův rychlý test
- Tafflerův model
- Tamarho model
- Fulmerův model

3.4.1 Bonitní a bankrotní modely

Při použití bonitních modelů dochází k přiřazení jediného syntetického neboli hodnotícího koeficientu. Na základě aplikovaných finančních indikátorů pak tento koeficient rozhodne, jestli si firma vede dobře nebo špatně. Takové informace ocení zejména investoři a vlastníci. Od bankrotních modelů se liší tím, že jsou založeny na teoretických poznatcích pocházejících z analýzy podniků, jenž jsou vzájemně porovnatelné, nebo na průměrných hodnotách z daného odvětví (REJNUŠ, 2014).

Bankrotní modely slouží k určení, zda podnik předchází finančním potížím či nikoliv. Pokud má firma dlouhodobě problémy a směřuje k zániku, vykazuje příznaky již určitý čas před touto událostí. Nejčastěji se jedná o problémy s běžnou likviditou nebo s rentabilitou celkového kapitálu (RŮČKOVÁ, 2019). Modely jsou odvozené ze získaných a sjednocených dat firem, které v minulosti podlely bankrotu nebo naopak velmi prosperovaly. Zjištěné údaje slouží především věřitelům spjatým k subjektu (PEŠKOVÁ, a další, 2012).

Vybrané bonitní a bankrotní modely

V rámci diplomové práce si autorka vybrala čtyři modely, se kterými bude nadále pracovat. Jedná se o Kralickův rychlý test, index bonity, Fulmerův model H-Score a Tafflerův model.

1) Kralickův rychlý test

Kralickův rychlý test, někdy označován jako „Quick test“, poskytuje rychlé hodnocení podniku a zároveň má i dobrou vypovídací schopnost (REJNUŠ, 2014). Součástí jsou takové ukazatele, které nepodléhají rušivým vlivům a prezentují souhrn informací z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Proto byl ze základních oblastí analýzy, tedy rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti (viz tabulka 3), vybrán jeden indikátor z každé skupiny tak, aby byla zachována finanční stabilita i výnosová situace firmy (SEDLÁČEK, 2011).

Tabulka 3 – Bodové hodnocení ukazatelů rychlého testu

Ukazatel	Výpočet	Výborný	Velmi dobrý	Průměrný	Špatný	Ohrožen insolvencí
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Koeficient samofinancování v %	$(VK / A) * 100$	> 30 %	> 20 %	> 10 %	< 10 %	negativní
Doba splácení dluhu v letech	Z / CF	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
Cash flow v % podnikového výkonu	$(CF / T) * 100$	> 10 %	> 8 %	> 5 %	< 5 %	negativní
Rentabilita celkových aktiv v %	$(EBIT / A) * 100$	> 15 %	> 12 %	> 8 %	< 8 %	negativní

Zdroj: KISLINGEROVÁ, a další, 2005; vlastní zpracování, 2020

Vysvětlivky:

VK.....vlastní kapitál

A.....celková aktiva

Z.....závazky

CF..... cash flow

T.....tržby

EBIT...zisk před zdaněním a úroky

Použit je model podle Kislingerové, která upravila původní Kralickův tak, aby se lépe přizpůsobil české ekonomice. Podle ní se musí cash flow počítat následujícím způsobem (KISLINGEROVÁ, a další, 2005):

CF dle Kislingerové = výsledek hospodaření za účetní období + odpisy + změna stavu rezerv

Postup ke stanovení bonity podniku spočívá v jednotlivých krocích. Nejdříve je potřeba vypočítat ukazatele, jejichž vzorce lze nalézt v tabulce 3. Zde jsou také k dispozici kritéria, podle kterých se výsledné hodnoty bodují. Počet bodů je uveden pod slovním vyjádřením hodnocení. Následuje aritmetický průměr ukazatelů stability (koeficient samofinancování a doba splácení dluhu) a ukazatelů rentability (cash flow a ROA), z nichž se pak provede celkový aritmetický průměr. **Pokud je celkový výsledek nižší než 2,**

podnik je považován za bonitní. Jestliže však přesahuje hodnotu 3, předpokládá se, že směřuje k bankrotu, jak si lze ověřit v tabulce 4 (REJNUŠ, 2014).

Tabulka 4 – Hodnocení Rychlého testu

Hodnota	Hodnocení situace podniku
$H < 2$	velmi dobrá
$2 < H < 3$	šedá zóna nevyhraněných výsledků
$H > 3$	špatná

Zdroj: FINANALYSIS.CZ; cit. 21. dubna 2020; vlastní zpracování, 2020

2) Index bonity

Index bonity se využívá především v zemích střední Evropy. Jeho podstatou je diskriminační analýza. Pro vyčíslení je nutné sledovat výkonnost a finanční stav podniku, na jejichž základě se aplikují určité ukazatele, jak znázorňuje vzorec 19 (PEŠKOVÁ, a další, 2012):

Vzorec 19 - Index bonity

$$IB = 1,5 x_1 + 0,08 x_2 + 10 x_3 + 5 x_4 + 0,3 x_5 + 0,1 x_6$$

Použité ukazatele (SEDLÁČEK, 2011):

- x_1 = cash flow / cizí zdroje
- x_2 = celková aktiva / cizí zdroje
- x_3 = zisk před zdaněním / celková aktiva
- x_4 = zisk před zdaněním / celkové výkony
- x_5 = zásoby / celkové výkony
- x_6 = celkové výkony / celková aktiva

Pro vyhodnocení indikátoru bonity se nejprve musí vypočítat ukazatele x_1 až x_6 , které se posléze dosadí do vzorce 19. Výsledná hodnota prozradí, jak se podniku daří. Hodnocení je vyobrazené v tabulce 5.

Tabulka 5 – Hodnocení Indexu bonity

Hodnota	Hodnocení situace podniku
$IB > 2$	velmi dobrá
$1 < IB < 2$	dobrá
$0 < IB < 1$	určité problémy
$-1 < IB < 0$	špatná
$IB < -1$	velmi špatná

Zdroj: KAŠÍK, a další, 2015; vlastní zpracování, 2020

3) Model H-Score

Fulmerův model H-Score se zaměřuje na malé a střední podniky. Autor udává, že je spolehlivý až na 98 %. K analýze Fulmer vybral 60 podniků, z nichž polovina měla finanční problémy a druhá polovina dlouhodobě prosperovala (KISELÁKOVÁ, a další, 2017).

Funkce pro výpočet skóre se skládá z devíti ukazatelů, jak lze vidět ve vzorci 20 (FULMER, a další, 1984):

Vzorec 20 - Model H-Score

$$H = 5,528 x_1 + 0,212 x_2 + 0,73 x_3 + 1,27 x_4 - 0,12 x_5 + 2,335 x_6 + 0,575 x_7 + 1,083 x_8 + 0,894 x_9 - 6,075$$

Použité ukazatele (FULMER, a další, 1984):

- x_1 = nerozdělený zisk / celková aktiva
- x_2 = tržby / celková aktiva
- x_3 = zisk před zdaněním / vlastní kapitál
- x_4 = cash flow / cizí kapitál
- x_5 = cizí zdroje / celková aktiva
- x_6 = krátkodobé závazky / celková aktiva

- x_7 = logaritmus dlouhodobého majetku
- x_8 = čistý pracovní kapitál / cizí kapitál
- x_9 = logaritmus zisku před zdaněním a odpisy / nákladové úroky

Hraniční hodnotou pro posouzení finanční situace podniku je hodnota 0. Bonitní podniky tak dosahují vyšších hodnot, zatímco podniky se zápornou hodnotou mohou očekávat finanční problémy (PERNSTEINER, a další, 2011).

4) Tafflerův model

Tafflerův model udává, s jakou pravděpodobností se firma dostane do finanční tísně. Je sestaven ze čtyř ukazatelů (viz vzorec 21), které jsou charakteristické tím, že odrážejí platební neschopnost subjektu. Existují dva tvary modelu, a to základní a modifikovaný, jenž se liší pouze v posledním indikátoru. V diplomové práci je použit modifikovaný model. (RŮČKOVÁ, 2019).

Vzorec 21 - Tafflerův model

$$T = 0,53 R_1 + 0,13 R_2 + 0,18 R_3 + 0,16 R_4$$

Použité ukazatele (CEBR.VSE.CZ; cit. 2. června 2020):

- R_1 = zisk před zdaněním / krátkodobé závazky
- R_2 = oběžná aktiva / cizí zdroje
- R_3 = krátkodobé závazky / celková aktiva
- R_4 = tržby / celková aktiva

Tafflerův model spočívá ve vyčíslení ukazatelů R_1 až R_4 , které se uplatní v rovnici. Zjištěný údaj poté napovídá, jestli je podnik náchylný k finanční tísně. Doporučené hodnoty stanovuje tabulka 6 (VÁCHAL, a další, 2013).

Tabulka 6 – Hodnocení Tafflerova modelu

Hodnota	Pravděpodobnost bankrotu
$T > 0,3$	malá
$0,2 < T < 0,3$	šedá zóna nevyhraněných výsledků
$T < 0,2$	velká

Zdroj: SEDLÁČEK, 2011; vlastní zpracování, 2020

3.5 Mezipodnikové srovnávání

Mezipodnikové srovnávání umožňuje firmě zjistit postavení ve větším souboru podniků. Jedná se o subjekty určitého zaměření, ať už je to průmysl, zemědělství či výroba. Cílem hodnocení je výkonnost společností a produktivita jejich práce, oblast nákladů, finanční situace a podobně. Ke komparaci se využívají statistické ukazatele (aritmetický průměr, modus, medián), ukazatelé variace (rozpětí, rozptyl, směrodatná odchylka) a další statisticko-matematické metody. Srovnávání s konkurencí tak vede ke zlepšování silných a slabých stránek podniku (SYNEK, a další, 2015). Důležitým krokem při mezipodnikovém srovnávání je výběr vhodných konkurenčních podniků, které musejí mít něco společného, a volba kritérií porovnávání tak, aby nebyla závislá (rychlost a doba obratu pohledávek) (KISLINGEROVÁ, a další, 2005).

3.5.1 Jednorozměrné metody

Jednorozměrné metody se vyznačují tím, že se každý indikátor vyhodnotí samostatně a určí se tak pořadí subjektů. Ukazatelem pro vzájemnou komparaci tak může být například zisk po zdanění, EBIT, rentabilita celkového kapitálu, celková zadluženost podniku či obrat. Lze také porovnat hodnotu s optimálním hraničním bodem a určit, zda je podnik upadající nebo neupadající. Obecně platí, že je firma hodnocena jako neupadající v případě, kdy vykazuje vyšší hodnotu než mezní bod. Naopak jestliže nedosahuje optimální hranice, je označena za upadající. Pokud vyšší hodnota poměrového ukazatele

indikuje špatnou finanční situaci, zmíněné pravidlo se aplikuje opačně. Pro lepší představu o jednotlivých podnicích je vhodné použít více ukazatelů současně (VOCHOZKA, 2011).

3.5.2 Vícerozměrné metody

Pro komplexnější posouzení podniků se využívají vícerozměrné metody, jež zkoumají pořadí u více ukazatelů, nikoliv pouze u jednoho. Jedná se tak o princip vícekritériálního rozhodování. U jednotlivých indikátorů se zohledňuje i jejich význam pomocí vah, které se přiřazují ke každému kritériu. Srovnávání subjektů probíhá na základě matematicko-statistických metod, pro které je nutné nejprve sestavit výchozí matici (tabulka 7), jež poslouží při výpočtech modelů (KISLINGEROVÁ, a další, 2005).

K sestavení matice je zapotřebí (SEDLÁČEK, 2011):

- 1) zvolit indikátory charakterizující činnost společnosti
- 2) zvolit vhodné podniky, které lze porovnávat
- 3) stanovit váhy jednotlivých kritérií
- 4) určit charakter indikátorů

V případě, že jsou pro firmu příznivější rostoucí hodnoty ukazatele, v řádku „charakter ukazatelů“ se mu přiřadí +1. Pokud je preferována klesající hodnota, přiřadí se -1.

Tabulka 7 - Výchozí matice pro vícerozměrné modely

PODNIK	KRITÉRIUM					
	X ₁	X ₂	...	X _i	...	X _m
1	X ₁₁	X ₁₂				X _{1m}
2	X ₂₁	X ₂₂				X _{2m}
...						
n				X _{nj}		X _{nm}
Váhy ukazatelů	p ₁	p ₂	...	p _n	...	P _m
Charakter ukazatelů	+1	+1	...	-1	...	+1

Zdroj: KISLINGEROVÁ, a další, 2005; vlastní zpracování 2020

Mezi vícerozměrné modely se řadí několik metod (SEDLÁČEK, 2011):

- metoda jednoduchého (váženého) součtu pořadí
- metoda jednoduchého (váženého) podílu
- metoda bodovací
- metoda normované proměnné
- metoda vzdálenosti od fiktivního objektu

3.5.3 Vybrané vícerozměrné modely

Pro účely diplomové práce byly vybrány pouze dva modely, které zohledňují velikost rozdílů v rámci jednotlivých ukazatelů.

Bodovací metoda

Základem bodovací metody je nahrazení původních hodnot indikátorů bodovým hodnocením. Firmě, jež dosáhla nejlepší hodnoty v daném ukazateli, se přiřadí 100 bodů. Ostatním podnikům je přidělen počet bodů dle vzorců 22 a 23 (BROŽOVÁ, a další, 2014):

Vzorec 22 - Výpočet maximalizačního ukazatele

- při pozitivním růstu hodnoty ukazatele (+1)

$$b = \frac{x_{ij}}{x_{i,max}} * 100$$

Vzorec 23 - Výpočet minimalizačního ukazatele

- při pozitivním poklesu hodnoty ukazatele (-1)

$$b = \frac{x_{i,min}}{x_{ij}} * 100$$

Kde:

- x_{ij} = hodnota j-tého ukazatele pro i-tý podnik
- $x_{i,max}$ = nejvyšší hodnota j-tého ukazatele s charakterem +1
- $x_{i,min}$ = nejnižší hodnota j-tého ukazatele s charakterem +1
- b_{ij} = bodové hodnocení i-tého podniku pro j-tý ukazatel

Následně se vypočítá integrální ukazatel d_{3i} jako vážený aritmetický průměr bodů přidělených za jednotlivé ukazatele, jak prezentuje vzorec 24. Nejlepší je podnik, jehož integrální ukazatel dosáhl nejvíce bodů.

Vzorec 24 - Integrální ukazatel bodovací metody

$$d_{3i} = \frac{\sum_{j=1}^m b_{ij} * p_j}{\sum_{j=1}^m p_j}, \quad i = 1, 2, \dots, n$$

Zdroj: SEDLÁČEK, 2011; vlastní zpracování 2020

Nevýhodou dané metody je variabilita dat, která se vyznačuje tím, že hodnota ukazatele u jednoho podniku se může výrazně lišit od ostatních, což nakonec významně ovlivní výslednou charakteristiku a pořadí podniků (KISLINGEROVÁ, a další, 2005).

Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu

Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu navazuje na metodu normované proměnné. K výpočtu totiž také používá normované hodnoty jednotlivých ukazatelů. Součástí srovnávacího souboru je však ještě navíc tzv. fiktivní podnik. Hodnoty jsou fiktivnímu podniku přiděleny tak, že u každého kritéria se vybere nejlepší hodnota jedné ze srovnávaných společností, a ta se mu pak přiřadí. Tím pádem má tento podnik ve všech ukazatelích nejlepší hodnoty (u indikátorů výnosového typu maximální hodnoty a u indikátorů nákladového typu minimální hodnoty). Dále se vypočítají aritmetické průměry a směrodatné odchylky za jednotlivá kritéria, která se následně převedou na normovaný tvar dle vzorce 25 a 26 (BROŽOVÁ, a další, 2014):

Vzorec 25 - Normovaný tvar ukazatele, který neměl nejlepší hodnotu

$$u_{ij} = \frac{x_{ij} - x_{pj}}{s_{xj}}$$

Vzorec 26 - Normovaný tvar ukazatele s nejlepší hodnotou

$$u_{oj} = \frac{x_{oj} - x_{pj}}{s_{xj}}$$

Kde:

- s_{xj} = směrodatná odchylka vypočítána z hodnot j-tého ukazatele
- x_{ij} = hodnota j-tého ukazatele pro i-tý podnik
- x_{pj} = aritmetický průměr vypočítaný z hodnot j-tého ukazatele
- p_j = váha j-tého ukazatele
- x_{oj} = hodnota j-tého ukazatele u fiktivního podniku

- Tj. $x_{0j} = x_{i,\max}$ pro ukazatele se žádoucí rostoucí hodnotou
 $x_{0j} = x_{i,\min}$ pro ukazatele se žádoucí klesající hodnotou

Integrální ukazatel d_{5i} se sestavuje jako průměrná euklidovská vzdálenost firmy od fiktivního podniku a je vyjádřena vztahem 27.

Vzorec 27 - Průměrná euklidovská vzdálenost

$$d_{5i} = \frac{\sqrt{\sum_{j=1}^m (u_{ij} - u_{oj})^2 * p_j}}{\sum_{j=1}^m p_j}, \quad i = 1, 2, \dots, n$$

Zdroj: SEDLÁČEK, 2011; vlastní zpracování 2020

Nejlepším podnikem se stává ten, který se nejvíce přibližuje fiktivnímu podniku, tedy jehož integrální ukazatel je minimální (KISLINGEROVÁ, a další, 2005).

4 Vlastní práce

Diplomová práce zkoumá ekonomickou situaci malé farmy a porovnává ji s ekonomickou situací podniků stejného zaměření a vybranými ukazateli odvětví, ve kterém působí. Zabývá se finanční stabilitou, bonitou a pravděpodobností finanční tísně podniku a posuzuje, jak by se firma obešla bez poskytnutých dotací. Veškeré výpočty jsou provedeny na základě údajů, které poskytuje rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Dané výkazy jsou uvedeny v příloze 2 a 3.

4.1 Základní informace o podniku

Jedná se o společnost s ručením omezeným, která podniká od roku 2005. Jednatel podniku si však přeje, aby v diplomové práci nebyly uvedeny jeho identifikační údaje. Důvodem je snadný přístup k citlivým datům konkurencí.

PŘEDMĚT ČINNOSTI

- Testování, měření, analýzy a kontroly
- Zemědělská výroba – živočišná výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat či živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů
- Chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní – produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu
- Pokud jde o zvířata uvedená v předchozím bodu – úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby včetně výroby potravin z ní
- Velkoobchod a maloobchod
- Poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost
- Výroba hnojiv
- Nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)

VELIKOST PODNIKU

Farma se řadí do kategorie „mikropodniky“, jelikož zaměstnává pouze 2 zaměstnance, hodnota majetku nepřevyšuje 7 444 000 Kč (tedy přibližně kolem 297 760 eur) a roční obrát se pohybuje kolem 6 mil. Kč (cca 240 000 eur).

TYP PODNIKU

Podnik se specializuje na zemědělskou činnost, konkrétně na chov masného skotu. Mezi jeho produkty patří chovná a plemenná zvířata plemene Aberdeen Angus. Chovná telata se prodávají na maso přibližně ve věku 1 roku. Z nich se vybírají nejlepší býci, kteří mají výbornou stavbu těla, vysoké denní přírůstky, kvalitní původ a skvělé osvalení, následně putují do odchoven a prodávají se na dražbách plemenných býků. Tato skupina také přináší podnikateli největší zisk. Dalším zdrojem příjmů je provozování kompostárny, laboratorní činnost na metabolické poruchy skotu a mezinárodní přeprava zvířat.

Tabulka 8 - Základní charakteristika společnosti v tis. Kč

Ukazatel (v tis. Kč / rok)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem:	7 152	7 683	7 150	10 602	10 199	10 704	11420	12 247
Z toho:								
Dlouhodobý majetek	3 440	3 590	3 202	5 964	6 123	5 677	5 843	7 444
Oběžný majetek	3 711	4 093	3 948	4 638	4 076	5 027	5 576	4 798
Vlastní kapitál	1 135	-357	2 031	3 044	4 157	5 438	5 782	6 024
Cizí zdroje	5 873	7 933	4 895	7 508	6 010	5 251	5 605	6 194
Výkony	2 291	2 332	1 460	3 343	1 451	1 602	1 704	2 044
Výkonová spotřeba	2 571	3 032	2 770	3 756	3 038	3 024	3 373	3 648
Přidaná hodnota	-280	-700	-1 264	-314	-1 464	-1 356	-1631	-1 552
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	936	584	1 088	1 013	1 113	1 280	533	242

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V tabulce 8 jsou uvedeny základní údaje o společnosti za rok 2012-2019. Lze tedy vidět, jak se v průběhu let mění aktiva, zdroje financování, výkony, výkonová spotřeba, přidaná hodnota i výsledek hospodaření podniku. Jelikož v roce 2016 došlo ke změně výpočtu výkonů a přidané hodnoty, a tudíž i výkazu zisku a ztráty, kde tyto údaje chybí, dané položky byly dopočteny samostatně (viz příloha 4).

Aktiva firmy téměř ve všech letech rostou souběžně s dlouhodobým a oběžným majetkem. Jejich poměr je celkem vyrovnaný, ovšem ke konci sledovaného období začíná převažovat dlouhodobý majetek, který v roce 2019 činil 7 444 tisíc Kč. U kapitálu společnosti významně převažují cizí zdroje, jež byly dokonce v roce 2013 jediným zdrojem financování, jelikož vlastní kapitál dosahoval záporné hodnoty -357 tisíc Kč. Jeho hodnota však v průběhu let začala stoupat a ke konci časového úseku se podíl interních a externích zdrojů na celkovém kapitálu vyrovnal (6 024 a 6 194 tisíc Kč). Výkony, jež zahrnují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, změnu stavu zásob a aktivaci a jež přinášejí podniku největší výnosy, jsou v porovnání s výkonovou spotřebou, obsahující náklady na materiál, energii a služby, ve všech letech nižší. Podnik tak nedisponuje žádnou přidanou hodnotou, neboť její hodnoty jsou záporné a pohybují se v rozmezí od -280 do -1 631 tisíc Kč. Další výnosy farmy ovšem převyšují náklady, tudíž generuje každý rok zisk. Je však nutné podotknout, že v posledních letech sledovaného období je jeho hodnota klesající a v roce 2019 dosahuje pouze zisku 242 000 tisíc, což je oproti rokům, kdy zisk podniku činil více než milion Kč, velký rozdíl.

4.2 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů se skládá z vertikální a horizontální analýzy. Vertikální analýza představuje přehled o struktuře majetku a zdrojů podniku. V diplomové práci se vertikální analýza rozvahy dělí na aktiva a pasiva a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty na náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Následně je provedena horizontální analýza, která znázorňuje vývoj jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v letech 2012 až 2019.

4.2.1 Vertikální analýza aktiv

Pro vyjádření procentní hodnoty vertikální analýzy aktiv je zvolen základ celková aktiva. K němu pak je poměřována hodnota dlouhodobého majetku, oběžného majetku a časového rozlišení aktiv.

Tabulka 9 - Vertikální analýza aktiv (v %)

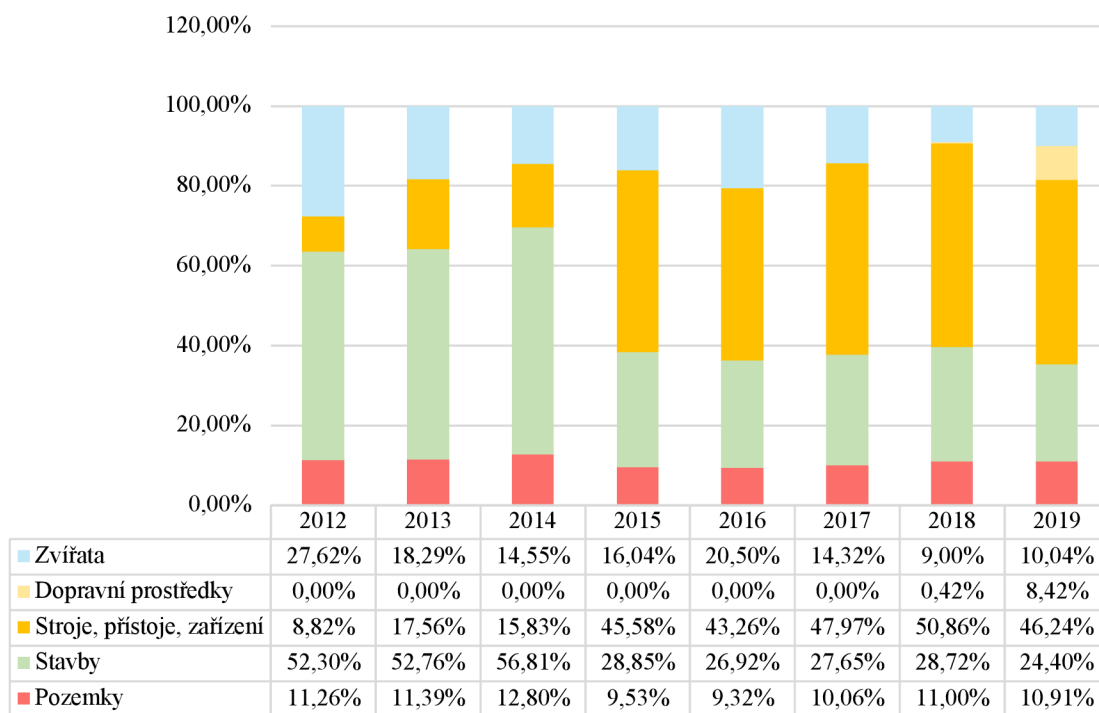
Označ.	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	48,10	46,73	44,78	56,25	60,04	53,04	51,16	60,78
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	48,10	46,73	44,78	56,25	60,04	53,04	51,16	60,78
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	OBĚŽNÝ MAJETEK	51,89	53,27	55,22	43,75	39,96	46,96	48,83	39,18
C. I.	Zásoby	32,55	33,16	30,97	27,11	22,50	20,00	20,86	17,53
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	0,27	0,00	3,02	2,57	0,00	0,00	0,00	0,00
C. III.	Krátkodobé pohledávky	13,55	11,74	15,83	7,68	12,32	19,13	20,70	18,36
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	5,52	8,37	5,40	6,40	5,14	7,83	7,27	3,29
D.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ AKTIV	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,04

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Z tabulky 9 vyplývá, že na začátku sledovaného období firma disponovala větším podílem oběžného majetku nad dlouhodobým majetkem. Tento poměr se však v průběhu tří let změnil a dominantní položkou se stal dlouhodobý majetek, který dokonce v posledním roce dosáhl 60 % z celkových aktiv. Lze říci, že nejvýznamnější majetkovou složkou, ať už se jedná o dlouhodobý nebo oběžný majetek, je pro podnik dlouhodobý hmotný majetek. Jeho rostoucí hodnoty svědčí o investiční aktivitě podniku. Patří do něj pozemky, stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí a dospělá zvířata a jejich skupiny. Další významné položky tvoří zásoby, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Naopak zanedbatelnou částí je položka časové rozlišení aktiv. Dle hodnot je také zřejmé, že pokles krátkodobých finančních prostředků je způsoben nárůstem krátkodobých pohledávek a v případě roku 2014 a 2015 i dlouhodobých pohledávek. Zásoby, které jsou tvořeny materiálem, nedokončenou

výrobou, polotovary, výrobky a mladými zvířaty, mají téměř po celou dobu klesající tendenci.

Graf 1 - Struktura majetku v podniku (v %)

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Majetková struktura firmy je uvedena v grafu 1. Vyjadřuje, z kolika procent se jaká skupina dlouhodobého hmotného majetku podílí na celkovém kapitálu společnosti. Největší podíl činí stroje a stavby, jejich tendence je však rozdílná. Zatímco na začátku sledovaného úseku podnik disponoval větším podílem staveb (v prvních třech letech více než 50 %), od roku 2015 se jejich hodnota výrazně snížila. Opačný průběh lze spatřit u strojů, přístrojů a zařízení, které naopak v prvních letech vykazovaly menší účast na celkovém majetku a od roku 2015 významně vzrostly, až zaujímaly téměř polovinu majetkové struktury. Důležitou částí kapitálu jsou také zvířata, jež představují hlavní položku při vykonávání činnosti podniku. Jejich podíl v roce 2012 dosahuje 27,62 %, což je nejvyšší hodnota za dané období. Poté už jejich poměr spíše klesá. Nejslabší součástí celkového kapitálu tvoří dopravní prostředky, které si podnik pořídil až v roce 2018. Jediným stálým majetkem jsou pozemky, které se po celou dobu drží přibližně na úrovni 10 % majetku společnosti.

4.2.2 Vertikální analýza pasiv

Vlastní kapitál, cizí kapitál a časové rozlišení pasiv se vztahují ve vertikální analýze pasiv k základu celkových pasiv.

Tabulka 10 - Vertikální analýza pasiv (v %)

Označ.	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	15,87	-4,65	28,41	28,71	40,76	50,80	50,63	49,19
A. I.	Základní kapitál	2,80	2,60	2,80	1,89	1,96	1,87	1,75	1,63
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	29,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,61
A. III.	Fondy ze zisku	0,28	0,26	18,46	12,45	12,94	12,33	11,56	0,16
A. IV.	VH minulých let	-29,32	-15,11	-8,07	4,82	14,94	24,64	32,65	34,80
A. V.	VH běžného účetního období	13,09	7,60	15,22	9,55	10,91	11,96	4,67	1,98
B.	CIZÍ KAPITÁL	82,12	103,25	68,46	70,82	58,93	49,06	49,08	50,58
B. I.	Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. II.	Dlouhodobé závazky	2,63	11,88	43,38	36,22	15,71	17,95	11,11	13,63
B. III.	Krátkodobé závazky	79,49	91,37	25,08	34,60	43,22	31,11	37,97	36,95
C.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	2,01	1,39	3,13	0,47	0,31	0,14	0,29	0,24

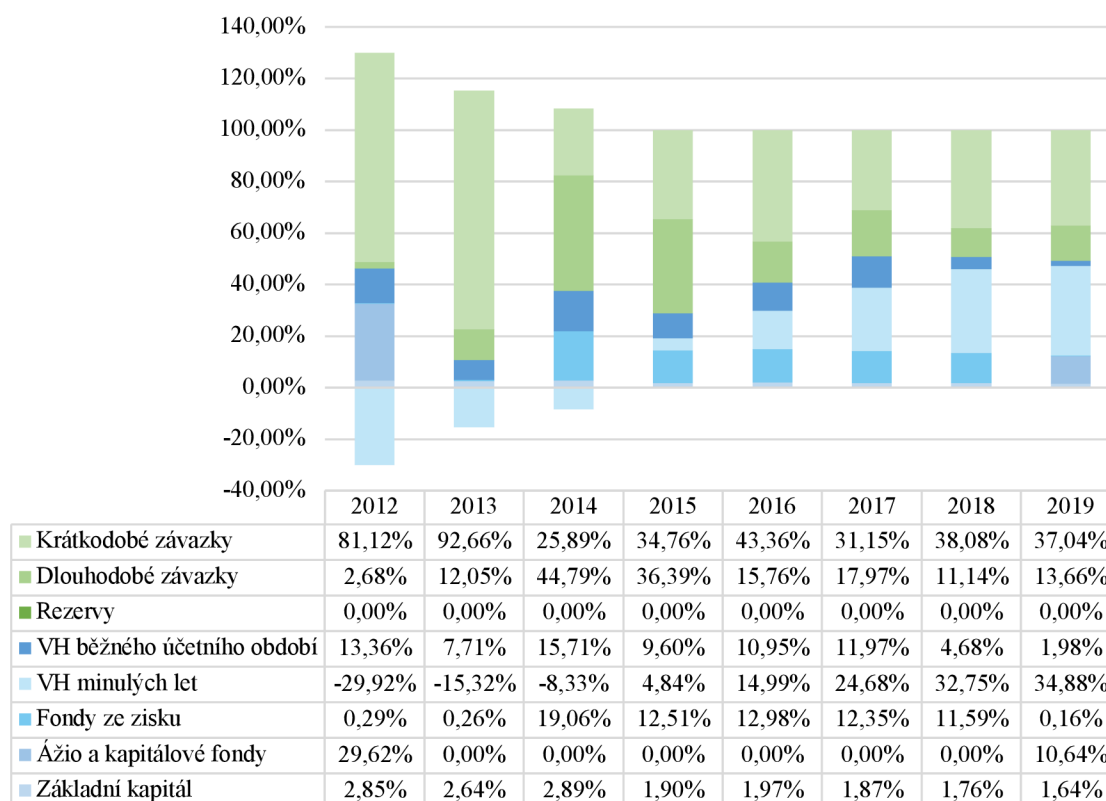
Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V tabulce 10 je vidět, že farma v prvních čtyřech letech využívá výrazně více cizích zdrojů než vlastních. Důvodem je ztráta z minulých let, která na začátku sledovaného období činila téměř 30 %. V průběhu let se však přehoupla na zisk a zvýšila tak hodnotu vlastního kapitálu. V druhé polovině období se tak vlastní i cizí kapitál téměř vyrovnává. Financování z externích zdrojů umožňuje firmě rozsáhlejší rozvoj a tím tvorbu zisku jako vnitřního zdroje financování, který tak zvyšuje vlastní kapitál. Oproti vlastním zdrojům však užívání cizích zdrojů vede ke zvýšeným nákladům na ně.

Položkou, která výrazně působí na hodnotu vlastního kapitálu, je výsledek hospodaření, kterým je v daném období zisk. Poté, co společnost překonala ztrátu z minulých let a začala vydělávat, se velkým přínosem stal i výsledek hospodaření z minulých let. Významnou částí interních zdrojů jsou také fondy ze zisku v letech 2014 až 2018. Vysokou hodnotou se vyznačuje i položka kapitálového fondu, ale pouze v počátečním a konečném roku sledovaného období. Menší podíl na vlastních zdrojích zaujímá základní kapitál, který se v průběhu let nemění.

Cizí kapitál je tvořen dlouhodobými a krátkodobými závazky, které mají podstatný podíl na celkových pasivech. U dlouhodobých závazků se jedná o závazky k úvěrovým institucím. Kromě roku 2014 a 2015, kdy se pohybují kolem 40 %, dosahují nižší hodnoty než krátkodobé závazky. V těchto letech činí jejich maximální výše 17,95 % z celkových pasiv. Krátkodobé závazky první dva roky rostou a následně se prudce sníží o 66,29 procentních bodů. Dále hodnoty kolísají, ale většinou se udržují pod 40 %. Jedná se o závazky z obchodních vztahů, ke společníkům a ke státu. V roce 2015 byla velká část závazků z obchodních vztahů uhrazená, proto došlo k takovému poklesu krátkodobých závazků. Časové rozlišení pasiv nezaujímá vysoký podíl na celkových pasivech.

Graf 2 - Struktura zdrojů podniku (v %)

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V grafu 2 se nacházejí zdroje financování firmy. Zelená část představuje cizí kapitál, zatímco modrá část vlastní prostředky. Na první pohled podnik v prvních letech hospodařil spíše s cizími zdroji, k čemuž přispívá i skutečnost, že od roku 2012 až 2014 byla vykazována ztráta minulých let. Ta se ovšem v roce 2015 změnila na zisk a od následujícího roku podnik začal poměr vlastního a cizího kapitálu vyrovnávat.

Vlastní kapitál je tvořen zejména ziskem běžného období a od roku 2015 i ziskem minulých let. Významnou část zaujímají také fondy ze zisku v letech 2014 až 2018 (kolem 12 %). Základní kapitál se sice neměnil, přesto jeho podíl na celkových zdrojích postupně klesá. Za sledovaný časový úsek tak nepřekročí hodnotu 2,89 % (2014). Kapitálové fondy lze také zařadit mezi položky výrazně ovlivňující zdroje financování, avšak jen v letech 2012 a 2019, jelikož v ostatních byly rozpuštěny.

Cizí zdroje zahrnují hlavně krátkodobé závazky, a to především v prvních dvou letech, kdy přesahují 80 %. Dlouhodobé závazky se významně projeví v letech 2014

a 2015, kdy se pohybovaly kolem 40 %. V ostatních letech jejich hodnota nepřekračuje hranici 17,97 %.

4.2.3 Vertikální analýza nákladů

Pro vertikální analýzu nákladů byly jako základ zvoleny celkové náklady. V tabulce 11 jsou uvedeny pouze vybrané náklady, ostatní položky se na celkových nákladech vůbec nepodílely nebo jen minimální hodnotou.

Tabulka 11 - Vertikální analýza nákladů (v %)

Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	NÁKLADY CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
B.	Výkonová spotřeba	63,67	68,06	68,55	70,56	51,17	47,77	56,21	53,20
C.	Osobní náklady	0,79	0,61	0,67	1,63	2,04	3,22	3,73	4,62
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	20,90	16,54	15,54	10,22	23,48	22,12	23,83	23,58
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	8,94	4,24	8,34	10,13	7,16	9,35	3,85	6,07
H.	Ostatní provozní náklady	4,01	6,80	5,62	5,75	7,60	7,42	6,52	4,64
N.	Nákladové úroky	1,21	3,46	1,06	0,94	1,28	0,84	1,02	1,20
O.	Ostatní finanční náklady	0,47	0,29	0,22	0,77	0,66	0,62	1,25	0,90

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Vysoký podíl na tvorbě nákladů má výkonová spotřeba, která až na rok 2017 přesahovala 50 % celkových nákladů. Do této skupiny patří služby a spotřeba materiálu a energie. Další položkou, která se výrazně odráží v hodnotě celkových nákladů jsou

odpisy dlouhodobého hmotného majetku, které dosahují až 23,83 %. Větší podíl na základu mají také zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů a ostatní provozní náklady. Nákladové úroky a ostatní finanční náklady nemají významný podíl na nákladech.

4.2.4 Vertikální analýza výnosů

Pro procentuální vyjádření výnosů je použit základ celkové výnosy, jak ukazuje tabulka 12.

Tabulka 12 - Vertikální analýza výnosů (v %)

Označ.	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	VÝNOSY CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
I.	Tržby za prodej zboží	0,00	0,00	0,87	1,51	1,77	0,93	0,59	0,77
II.	Výkony	45,99	46,00	27,73	51,16	23,69	27,55	32,27	37,42
III.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	17,54	6,25	21,33	17,31	25,52	23,42	17,89	24,48
IV.	Ostatní provozní výnosy	36,43	47,65	49,36	29,75	39,51	35,11	36,67	24,89
X.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
XI.	Ostatní finanční výnosy	0,04	0,10	0,70	0,28	0,29	0,00	0,22	0,24

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Na první pohled jsou výnosy farmy tvořeny převážně jejími výkony a ostatními provozními výnosy. Výkony v posledním roce dosahují téměř 38 % všech výnosů a za dané období neklesnou pod 23,69 %. V roce 2015 dokonce činil jejich poměr více než polovinu celkových výnosů. Zahrnují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb zvýšené o změnu stavu zásob vlastní činnosti a aktivaci. Ostatní provozní výnosy obsahují především dotace a pohybují se od 24,89 % do 49,36 %. Nemalou částí jsou také tržby

z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, které se kromě roku 2013 pohybují kolem 20 %, v posledním roce období dokonce téměř sahají k 25 %. Tržby z prodeje zboží podnik vykazuje až od roku 2014, na celkových výnosech se však podílejí maximálně z 1,77 %. Malý význam pro firmu mají také ostatní finanční výnosy, jejichž hodnota nepředstavuje ani 1 % celkových výnosů.

4.2.5 Vertikální analýza výsledku hospodaření

Vertikální analýza výsledku hospodaření podává přehled o tom, jak velký podíl má provozní a finanční výsledek hospodaření na celkovém výsledku hospodaření.

Tabulka 13 - Vertikální analýza výsledku hospodaření (v %)

Označ.	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
*	Provozní výsledek hospodaření	106,99	126,73	101,23	106,05	107,13	107,19	118,68	143,69
*	Finanční výsledek hospodaření	-6,99	-26,73	-1,23	-6,05	-7,13	-7,19	-18,68	-43,69
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V tabulce 13 lze vidět, že na celkovém výsledku hospodaření se převážně podílí provozní výsledek hospodaření. Zatímco finanční výsledek hospodaření vychází ve všech letech záporný, provozní výsledek hospodaření vychází kladně. Tím pádem provozní výsledek hospodaření, který tvoří zejména dotace a tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, přesahuje ve sledovaném období hranici 100 % a celkový zisk se tak snižuje o ztrátu z finanční oblasti. Finanční výsledek vychází záporně, jelikož podnik nemá moc příjmů ve finanční sféře a platí nákladové úroky.

4.2.6 Horizontální analýza aktiv

Horizontální analýza aktiv hodnotí vývoj jednotlivých položek dlouhodobého majetku, oběžného majetku a časového rozlišení aktiv v čase. Položky, které ve všech

sledovaných letech vykazovaly nulové hodnoty, jsou vynechány. V tabulce 14 se nachází absolutní změna mezi položkami aktiv v letech 2012 až 2019.

Tabulka 14 - Horizontální analýza aktiv, absolutní změna (v tis. Kč)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
	AKTIVA CELKEM	531	-533	3 452	-403	505	716	827
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	150	-388	2 762	159	-446	166	1 601
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	150	-388	2 762	159	-446	166	1 601
C.	OBĚŽNÝ MAJETEK	382	-145	690	-562	951	549	-778
C. I.	Zásoby	220	-334	660	-579	-154	241	-235
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	-19	216	56	-272	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky	-67	230	-318	443	791	316	-116
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	248	-257	292	-154	314	-8	-427
D.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ AKTIV	-1	0	0	0	0	1	4

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Horizontální analýza se sleduje i v relativních změnách aktiv, jak znázorňuje tabulka 15.

Tabulka 15 - Horizontální analýza aktiv, relativní změna (v %)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
	AKTIVA CELKEM	7,42	-6,94	48,28	-3,80	4,95	6,69	7,24
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	4,36	-10,81	86,26	2,67	-7,28	2,92	27,40
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	4,36	-10,81	86,26	2,67	-7,28	2,92	27,40
C.	OBĚŽNÝ MAJETEK	10,29	-3,54	17,48	-12,12	23,33	10,92	-13,95
C. I.	Zásoby	9,45	-13,11	29,81	-20,15	-6,71	11,26	-9,87
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	-100,00	X	25,93	-100,00	X	X	X
C. III.	Krátkodobé pohledávky	-6,91	25,50	-28,09	54,42	62,93	15,43	-4,91
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	62,78	-39,97	75,65	-22,71	59,92	-0,95	-51,45
D.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ AKTIV	-100,00	X	X	X	X	X	400,00

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Jak ukazují tabulky 14 a 15, hodnoty celkových aktiv mají meziroční kolísavý charakter. K přelomu dochází v roce 2016, kdy aktiva až do konce sledovaného období jen rostou. Jejich vývoj ovlivňují položky dlouhodobého majetku, oběžného majetku a časového rozlišení aktiv.

Dlouhodobý hmotný majetek se vyvíjí podobně jako celková aktiva. Zatímco v roce 2013 vzrostl o 150 tisíc Kč oproti roku 2012, další rok se v důsledku prodeje snížil na 89,09 % původní hodnoty (388 tisíc Kč). Rok 2015 přinesl další vysoký nárůst, a to o 2 762 tisíc Kč oproti roku 2014. V roce 2016 firma opět přikoupila majetek v hodnotě 159 tisíc Kč a v dalším roce majetek v hodnotě 466 tisíc prodala nebo vyřadila, takže se snížil na úroveň 92,72 % majetku v roce 2016. V následujících letech se výše dlouhodobého hmotného majetku zvýšila o 166 a 1 061 tisíc Kč.

Jelikož se jedná o farmu, hlavním účelem podnikání je chov zvířat a jejich následný prodej, s čímž se váže i rostlinná výroba na krmivo a další poskytované služby (např. inseminace). Tyto položky se odrážejí v oběžném majetku, konkrétně v zásobách. Jelikož úspěšnost v tomto oboru závisí na mnoha faktorech, jako je počasí, porodnost, úhyn

či přírůstek zvířat, není neobvyklé, že mají zásoby kolísavý průběh. Patří sem položky materiál, výrobky, mladá zvířata, zboží a nedokončená výroba. Největší navýšení zásob proběhlo mezi roky 2014 a 2015, kdy se zvýšily o 660 tisíc Kč, naopak nejvíce klesly na 79,85 % hodnoty předchozího roku v roce 2016, tedy o 579 tisíc Kč. V posledním roce sledovaného období došlo taktéž k poklesu o 235 tisíc Kč oproti roku 2018.

V oblasti dlouhodobých pohledávek, které vznikají z obchodních vztahů, se podniku vedlo. Na začátku období byly uhrazeny veškeré dlouhodobé pohledávky, které však v roce 2014 přibyly o 216 tisíc Kč a v roce 2015 o dalších 56 tisíc Kč. V roce 2016 byly opět všechny zaplacené a v následujících letech sledovaného období už žádné další nevznikly. Z hlediska relativní změny nelze tuto skutečnost přenést do výpočtu, proto pokud jsou v daném roce položky nulové, v tabulce 14 jsou označeny X.

V případě krátkodobých pohledávek, které vznikly z obchodních vztahů, vůči státu nebo jako krátkodobé poskytnuté zálohy, opět není překvapivý kolísavý charakter. Zatímco v roce 2013, 2015 a 2019 byly některé uhrazeny, v ostatních letech naopak rostly. Nejvýznamnější vzrůst proběhl v roce 2017, kdy nabylo nesplacených pohledávek o 791 tisíc Kč oproti roku 2016. Největší pokles byl pak zaznamenán v roce 2015, kdy se z původní hodnoty pohledávky snížily na 71,91 %, a to o 318 tisíc Kč.

Krátkodobý finanční majetek je závislý na mnoha věcech. Záleží, kolik majetku a zásob společnost prodala a zároveň kolik inkasovala za pohledávky. V roce 2013 měla oproti roku 2012 vyšší krátkodobý finanční majetek o 248 tisíc, jelikož byly splaceny dlouhodobé pohledávky a část krátkodobých pohledávek, zatímco investice do dlouhodobého majetku byla nízká. Další rok vzrostly dlouhodobé i krátkodobé pohledávky, jak už bylo řečeno, a proto došlo k poklesu finančního majetku i přes prodej dlouhodobého hmotného majetku a zásob na 60,03 % (o 257 tisíc Kč). Další roky proběhly obdobně, vzrůst a pokles se neustále střídaly, až se v posledním roce sledovaného období snížil o 427 tisíc Kč, tedy na 48,55 % hodnoty krátkodobého finančního majetku roku 2018. Důvodem je pořízení kolového nakladače v hodnotě 1 601 tisíc Kč oproti předchozímu roku. Jedná se také o největší pokles dané položky za sledované období. Největší vzrůst naopak proběhl v roce 2015, kdy krátkodobý finanční majetek přibyl o 292 tisíc Kč vzhledem k roku 2014.

Časové rozlišení aktiv proběhlo pouze v počátečním a konečném roce sledovaného časového úseku, kdy se nejprve snížilo a poté zase zvýšilo.

4.2.7 Horizontální analýza pasiv

Horizontální analýza pasiv udává, jak se vlastní zdroje, cizí zdroje a časové rozlišení pasiv mění v časové řadě. Absolutní změna pasiv je zaznamenána v tabulce 16.

Tabulka 16 - Horizontální analýza pasiv, absolutní změna (v tis. Kč)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
	PASIVA CELKEM	531	-533	3 452	-403	505	716	827
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	-1 492	2 388	1 013	1 113	1 281	344	242
A. I.	Základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	-2 076	0	0	0	0	0	1 300
A. III.	Fondy ze zisku	0	1 300	0	0	0	0	-1 300
A. IV.	VH minulých let	936	584	1 088	1 013	1 114	1 091	533
A. V.	VH běžného účetního období	-352	504	-75	100	167	-747	-291
B.	CIZÍ KAPITÁL	2 060	-3 038	2 613	-1 498	-759	354	589
B. II.	Dlouhodobé závazky	725	2 189	738	-2 238	319	-652	400
B. III.	Krátkodobé závazky	1 335	-5 227	1 875	740	-1 078	1 006	189
C.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	-37	117	-174	-18	-17	18	-4

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Relativní změnu mezi položkami pasiv v časovém horizontu, která se počítá v procentech, zobrazuje tabulka 17.

Tabulka 17 - Horizontální analýza pasiv, relativní změna (v %)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
	PASIVA CELKEM	7,42	-6,94	48,28	-3,80	4,95	6,69	7,24
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	-131,45	-668,91	49,88	36,56	30,82	6,33	4,19
A. I.	Základní kapitál	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	-100,00	X	X	X	X	X	X
A. III.	Fondy ze zisku	0,00	6 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-98,48
A. IV.	VH minulých let	-44,64	-50,30	-188,56	198,24	73,10	41,36	14,29
A. V.	VH běžného účetního období	-37,61	86,30	-6,89	9,87	15,00	-58,36	-54,60
B.	CIZÍ KAPITÁL	35,08	-38,30	53,38	-19,95	-12,63	6,74	10,51
B. II.	Dlouhodobé závazky	385,64	239,76	23,79	-58,28	19,91	-33,94	31,52
B. III.	Krátkodobé závazky	23,48	-74,46	104,57	20,17	-24,46	30,21	4,36
C.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	-25,69	109,35	-77,68	-36,00	-53,13	120,00	-12,12

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Celková pasiva se meziročně měnila stejně jako aktiva z důvodu zachování bilančního principu, kdy se aktiva a pasiva musejí rovnat. Výši pasiv ovlivňují položky vlastní kapitál, cizí kapitál a časové rozlišení.

Tabulky 16 a 17 zobrazují, že vlastní kapitál klesá pouze na začátku období o 1 492 tisíc Kč, jelikož byl rozpuštěn kapitálový fond a firma dosáhla nižšího výsledku hospodaření než v roce 2012. V dalších letech dochází už jen k přírůstkům, neboť se položky buď nemění, anebo se většinou meziročně zvyšují. Nejvyšší nárůst lze vidět v roce 2014 o celých 2 388 tisíc Kč, jelikož se navýšily fondy ze zisku o 1 300 tisíc Kč, snížila se ztráta z minulých let o 584 tisíc Kč a vzrostl zisk za dané účetní období o 504 tisíc Kč. Poslední rok časového úseku se vlastní kapitál zvýšil pouze o 242 tisíc Kč

z důvodu snížení fondů ze zisku o 1 300 tisíc Kč a dosažení menšího zisku (o 291 tisíc Kč) oproti roku 2018.

Dle tabulek lze říci, že vlastní kapitál ovlivňuje zejména výsledek hospodaření minulých let a běžného období. Základní kapitál byl po celé období na stejné úrovni, proto není vykázána žádná změna. Kapitálové fondy byly v roce 2012 rozpuštěny a další změna této položky proběhla až v posledním roce, kdy se navýšila o 1 300 tisíc Kč. Fondy ze zisku byly první roky neměnné a v roce 2014 se zvýšily z 20 tisíc Kč na 1 320 tisíc Kč. V této výši zůstaly až do roku 2019, kdy se opět snížily na původní hodnotu o 1 300 tisíc Kč.

Výsledek hospodaření minulých let se v každém roce zvyšuje, respektive se do roku 2014 snižuje ztráta a od roku 2015 firma dosahuje zisku. Největší nárůst dané položky proběhl v roce 2017 o 1 114 tisíc Kč. Nejnižší je naopak zaznamenán v roce 2019, kdy se růst zpomalil a změna činila 533 tisíc Kč.

Ve všech letech společnost dosahovala zisku. Jeho kolísavá tendence je dána různými faktory, které se při tomto druhu podnikání každou chvílí mění. Největší navýšení představuje rok 2014, kdy se zisk zvýšil o 504 tisíc Kč oproti roku 2013. Oproti tomu největší pokles byl zaznamenán v roce 2018 o 747 tisíc Kč (VH tak činil 41,64 % z původní hodnoty). V posledním roce tak firma vydělala o 291 tisíc méně než předchozí rok.

Cizí kapitál je tvořen dlouhodobými a krátkodobými závazky. Proto se jeho hodnoty snižují a zvyšují podle daného roku. Nejvíce klesl na 61,7 % (o 3 038 tisíc Kč) úrovně oproti předchozímu roku v roce 2014, kdy se podstatně snížily krátkodobé závazky. Nejvíce pak vzrostly v roce 2015 o 2 613 tisíc Kč. U dlouhodobých závazků se jedná o závazky k úvěrovým institucím. Převážně se firmě zvyšují, pouze ve dvou letech dochází k jejich poklesu. Značné snížení proběhlo v roce 2016 na hodnotu 41,72 % (o 2 238 tisíc Kč) roku 2015 a vzrůst zase v roce 2014 o 2 189 tisíc Kč. Krátkodobé závazky na první pohled zaujmou především v roce 2014 svým snížením na 25,54 % (o 5 227 tisíc Kč) úrovně roku 2013. Obrovské navýšení pak představují roky 2013 a 2015, kdy podniku vznikly krátkodobé závazky vyšší o 1 335 a 1 875 tisíc Kč oproti předchozím rokům. Z hlediska relativní změny pak velký rozdíl nastal v roce 2015, kdy se hodnota krátkodobých závazků z roku 2014 zvýšila více než jednonásobně.

Časové rozlišení pasiv spíše klesá, jde ale pouze o malé částky.

4.2.8 Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty

Absolutní meziroční změny mezi vybranými náklady a výnosy jsou představeny v tabulce 18.

Tabulka 18 - Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty, absolutní změna (v tis. Kč)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
I.	Tržby za prodej zboží	0	46	53	24	-57	-28	14
II.	Výkony	41	-872	1 883	-1 892	151	102	340
B.	Výkonová spotřeba	461	-262	986	-718	-14	349	275
C.	Osobní náklady	-5	0	60	34	83	20	93
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	-107	-109	-84	850	6	30	187
III.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	-557	806	8	647	-119	-503	505
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	-172	148	202	-114	167	-361	185
IV.	Ostatní provozní výnosy	601	183	-655	2 587	-385	-621	-175
H.	Ostatní provozní náklady	141	-76	79	538	174	-411	108
N.	Nákladové úroky	105	-111	7	26	-23	8	21
XI.	Ostatní finanční výnosy	3	32	-19	2	-20	14	2
O.	Ostatní finanční náklady	-6	-4	32	-2	0	36	-13

*	Provozní výsledek hospodaření	-242	465	47	148	-56	-597	-354
*	Finanční výsledek hospodaření	-96	147	-58	-22	3	-30	-6
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	-338	612	-11	126	-53	-627	-360

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Procentuální změny mezi položkami výkazu zisku a ztráty, které proběhly ve zvoleném období, lze vidět v tabulce 19.

Tabulka 19 - Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty, relativní změna (v %)

Označ.	POLOŽKA	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15	2017/16	2018/17	2019/18
I.	Tržby za prodej zboží	X	X	115,22	24,24	-46,34	-42,42	36,84
II.	Výkony	1,79	-37,39	128,97	-56,60	10,41	6,37	19,95
B.	Výkonová spotřeba	17,93	-8,64	35,60	-19,12	-0,46	11,54	8,15
C.	Osobní náklady	-15,63	0,00	222,22	39,08	68,60	9,80	41,52
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	-12,68	-14,79	-13,38	156,25	0,43	2,14	13,08
III.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	-63,73	254,26	0,71	57,21	-6,69	-30,32	43,69
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	-47,65	78,31	59,94	-21,15	39,29	-60,98	80,09
IV.	Ostatní provozní výnosy	33,11	7,57	-25,20	133,08	-8,50	-14,98	-4,96

H.	Ostatní provozní náklady	87,04	-25,08	34,80	175,82	20,62	-40,37	17,79
N.	Nákladové úroky	214,29	-72,08	16,28	52,00	-30,26	15,09	34,43
XI.	Ostatní finanční výnosy	150,00	640,00	-51,35	11,11	-100,00	X	14,29
O.	Ostatní finanční náklady	-31,58	-30,77	355,56	-4,88	0,00	92,31	-17,33
*	Provozní výsledek hospodaření	-23,96	60,55	3,81	11,56	-3,92	-43,51	-45,68
*	Finanční výsledek hospodaření	145,45	-90,74	386,67	30,14	-3,16	32,61	4,92
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	-35,81	100,99	-0,90	10,44	-3,98	-48,98	-55,13

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Vzhledem k zaměření podniku patří mezi nejvýznamnější položky, které se nacházejí v tabulkách 18 a 19, výkony a výkonová spotřeba. Výkony představují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, aktivaci a změnu stavu zásob vlastní činnosti, zatímco výkonová spotřeba zahrnuje spotřebu materiálu či energie a služby. Tyto položky mají podobný průběh, i když hodnotami se odlišují. Také meziroční změny se více projevily u výkonů, kdy ve většině případů přesahovaly 25 %. Největší nárůst proběhl v roce 2015, kdy se oproti předchozímu roku výkony zvětšily o 1 883 tisíc Kč. Značný pokles nastal v letech 2014 a 2016, jelikož výkony klesly na 62,61 % a 43,4 % původní hodnoty (o 872 a 1 892 tisíc Kč). I když podnik dosahuje vysokých tržeb, náklady na materiál a služby je přece jen převyšují. Výkonová spotřeba má také kolísavý průběh, kdy se první čtyři roky střídá její růst a pokles, který se však ke konci sledovaného období změnil na vzrůst. Největší změna také nastala v roce 2015, neboť se zvýšením zásob rostou i náklady na ně. V daném roce se zakoupené služby a spotřeba materiálu a energie zvětšila o 986 tisíc Kč. Velký rozdíl vznikl také v následujícím roce, kdy naopak výkonová spotřeba klesla o 718 tisíc Kč (na hodnotu 80,88 % původní výše).

Významnou roli na kladném výsledku hospodaření a při celkovém chodu firmy mají dle tabulek tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, které se z větší části analyzovaného období zvyšují. Obzvláště vysoký nárůst lze pozorovat v letech 2014, 2016 a 2019, neboť se původní hodnota z předchozího roku navyšuje o částku přesahující 500 tisíc Kč. Roky 2013, 2017 a 2018 naopak představují meziroční snížení tržeb, které dosahovalo až 557 tisíc Kč (2013). Vzhledem k roku 2012 tak klesly na 36,27 % původní hodnoty.

S danou položkou se pojí odpisy dlouhodobého majetku a zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů. Odpisy se na začátku období snižují, neboť podniku ubývá majetek. S jeho pořízením přibývá i míra opotřebení. Jelikož v roce 2015 firma nakoupila větší množství dlouhodobého hmotného majetku, odpisy v roce 2016 meziročně vzrostly o 850 tisíců Kč (tedy přibližně 1,5krát). Dále už jen narůstají až do konce období, i když ne tak markantně. Zůstatková cena dlouhodobého hmotného majetku má velmi podobný průběh jako tržby za něj obdržené, i když rozdíl mezi roky není tak znatelný. Zatímco největší kladná změna proběhla v roce 2015, kdy podnik vykazoval zvýšení zůstatkové ceny o 202 tisíc Kč, největší snížení bylo zaznamenáno v roce 2018, neboť hodnota poklesla na 39,02 % zůstatkové ceny v roce 2017, a tak přispěla k nižšímu zisku.

I když nepatrně, přispívají ke kladnému výsledku hospodaření i tržby z prodeje zboží, jehož prodej farma zahájila až od roku 2014. Proto nedochází mezi prvními roky období k žádné změně. Do roku 2016 pak společnost získává větší objem tržeb, nicméně jedná se o desetitisíce a rozdíl mezi nimi nepřesahuje 53 tisíc Kč. Následující dva roky dokonce dochází k poklesu, jenž je však překonán v posledním roce časového úseku, kdy tržby vzrostly o 14 tisíc Kč.

Malý význam mají i osobní náklady, do kterých patří mzdové náklady a náklady na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. Zatímco mezi prvními roky došlo k poklesu nákladů, v dalším roce se jejich výše nezměnila, a nakonec se začaly zvyšovat. Největší růst proběhl v posledním roce, kdy se výše změnila o 93 tisíc Kč. Důvodem je přijetí nového zaměstnance.

Provozní oblast společnosti je ovlivněna také ostatními provozními výnosy, do kterých patří dotace, a ostatními provozními náklady, jež zahrnují daně, poplatky a jiné náklady. Jak lze vyčíst z tabulek, ostatní provozní náklady mají většinou klesající tendenci,

zatímco u ostatních provozních nákladů převládá jejich růst. Pro firmu je podstatné, že výnosy značně převyšují náklady ve všech letech. Zatímco meziroční rozdíl v prvních letech byl kladný (mezi prvními roky dokonce činil 601 tisíc Kč), od roku 2017 nastal zlom a hodnoty se už jen snižovaly. Největší změny vůči předchozím rokům však nastaly v letech 2015 a 2016. Rok 2015 přinesl propad na 74,80 % původní hodnoty (pokles o 655 tisíc Kč), což ale vyvážil následující rok, kdy se ostatní provozní výnosy zvýšily o 2 587 tisíc Kč (tedy více než jedenkrát tolik). Ostatní provozní náklady vykazovaly největší růst také v roce 2016, kdy se zvedly o 538 tisíc Kč. K jejich redukci došlo pouze v letech 2014 a 2018, kdy klesly na 74,92 % a 59,63 % předchozí úrovně (o 76 tisíc a 411 tisíc Kč).

Veškeré zmíněné položky měly dopad na provozní výsledek hospodaření, který sice vyšel vždy kladně, avšak převážně se snižoval. Po prvním poklesu mezi roky 2013 a 2012 na 76,04 % provozního zisku z roku 2012 měl podnik dobré období, jelikož do roku 2016 VH rostl. Největší změna tak nastala v roce 2014, kdy přírůstek činil 465 tisíc Kč. V dalších letech však zisk z provozní oblasti už jen klesal. Významný rozdíl nastal mezi roky 2018 a 2017, které se lišily o 597 tisíc Kč.

Finanční sféru zastupují nákladové úroky, ostatní finanční výnosy a ostatní finanční náklady. Zatímco podstatnou roli zaujímají nákladové úroky, jež také způsobují záporný finanční výsledek hospodaření, ostatní finanční výnosy a náklady mají nízkou hodnotu. Nákladové úroky vykazují změny v rámci sto tisíců, ale i pouze tisíců. Nejvíce se meziročně mění na počátku sledovaného období, kdy se nejprve zvýší o 105 tisíc Kč a pak klesnou o 111 tisíc Kč (na 27,92 % původní výše). V dalších letech už téměř vždy nepatrně rostou. Ostatní finanční výnosy vykazují mezi roky spíše nárůst a ostatní finanční náklady naopak většinou klesají, čímž se liší od provozní oblasti, kde docházelo k opačnému vývoji. Změna je však mizivá a dosahuje maximálně deseti tisíců Kč. Tyto skutečnosti zapříčiňují, že finanční výsledek hospodaření kromě roků 2014 a 2017 klesá.

Konečný výsledek hospodaření před zdaněním vykazuje největší změny na začátku a na konci analyzovaného časového úseku. Oproti zisku z roku 2012 se meziročně snížil o 338 tisíc Kč, tedy na úroveň 64,19 %. Mezi roky 2014 a 2013 se vyhoupl o 612 tisíc Kč a činil tak přibližně jednonásobek původní hodnoty. Další nárůst proběhl už jen v roce

2016 a pak je evidován pouze pokles. V roce 2018 tak činil rozdíl vůči roku 2017 627 tisíc Kč.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů zahrnuje výpočet ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.

4.3.1 Ukazatele rentability

Při výpočtu ukazatelů rentability jsou využívány různé druhy zisku. Přehled hodnot jednotlivých druhů zisku společnosti je uveden v příloze 5. Je to z důvodu eliminace dopadu různých efektů, které by mohly ovlivnit skutečnost (například zdanění v ČR). Pro účely diplomové práce je vypočtena rentabilita celkového kapitálu, vlastního kapitálu, tržeb a nákladů.

Tabulka 20 - Ukazatele rentability (v %)

Ukazatele rentability (v %)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rentabilita celkového kapitálu	13,88	9,89	17,64	11,86	13,82	12,45	6,25	3,06
Rentabilita vlastního kapitálu	82,47	-163,59	53,57	33,28	26,77	20,06	9,22	4,02
Rentabilita tržeb	29,41	26,14	48,76	36,15	35,91	32,58	18,82	6,67
Rentabilita nákladů	23,18	13,11	26,92	19,03	20,19	19,01	9,24	3,76

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

Rentabilita celkového kapitálu říká, do jaké míry se z dostupných aktiv daří firmě generovat zisk. Pro výpočet byl použit zisk před zdaněním a úroky.

Tabulka 20 ukazuje, že na začátku sledovaného časového úseku se firmě dařilo lépe, jelikož dosahovala vyšších hodnot než na konci období. Kromě roku 2013, kdy ROA činila 9,89 %, se až do roku 2017 rentabilita pohybovala nad 11 %. V posledních dvou letech však vlivem nižšího zisku a zároveň vyšší úrovně dlouhodobého hmotného majetku rentabilita aktiv klesla na 6,25 % a posléze na 3,06 %, což je pro podnik negativním efektem. Aby jeho výnosnost rostla, je potřeba i rostoucí hodnota ROA.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu označuje, kolik čistého zisku připadá na jednotku investovaného kapitálu. Zajímá především vlastníky, jelikož jim říká, jestli se jejich investice do společnosti vyplácí.

Průběh rentability vlastního kapitálu je znázorněn v tabulce 20. Z hlediska vývoje se podobá rentabilitě celkového kapitálu. Rozdíl je patrný pouze v roce 2016, kdy se ROE oproti předchozímu roku snížila, na rozdíl od ROA. Svými hodnotami se však výrazně liší. Již v prvním roce dosahuje poměr čistého zisku a vlastního kapitálu 82,47 %, což je také za dané období nejvyšší výnosnost společnosti. Citelný rozdíl nastal další rok, kdy vlastní kapitál není pro firmu vůbec výnosný, neboť dosahuje záporné hodnoty. Důvodem je rozpuštění kapitálových fondů a vysoká ztráta z minulých let. Od roku 2014 vychází sice rentabilita vlastního kapitálu kladně, avšak až do konce sledovaného období klesá. V roce 2018 a 2019 je pokles opět výrazný a výnosnost vlastního kapitálu se tak snižuje.

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb vypovídá o úspěšnosti podniku na trhu. Udává, kolik korun zisku přinese jedna koruna tržeb. Ve výpočtu je použit zisk před zdaněním, který nezkrsluje výsledek a ukazatel má tím pádem lepší vypovídací hodnotu při porovnávání s jinými subjekty.

Vysoké hodnoty, které vykazuje tabulka 20, vypovídají o hospodárnosti podniku. Největší zisková marže vznikla v roce 2014, kdy se 48,76 % ceny podílelo na tvorbě zisku. Ostatní roky disponují také vysokou rentabilitou tržeb, nicméně od úspěšného roku 2014 hodnoty mírně klesají a v posledních dvou letech je změna patrnější. Opět se totiž projevil nižší hospodářský výsledek, jež je ovlivněn vzrůstajícími odpisy dlouhodobého majetku, jelikož se ROS snížila z 32,58 % na 18,82 % v roce 2018 a následně na 6,67 % v posledním roce.

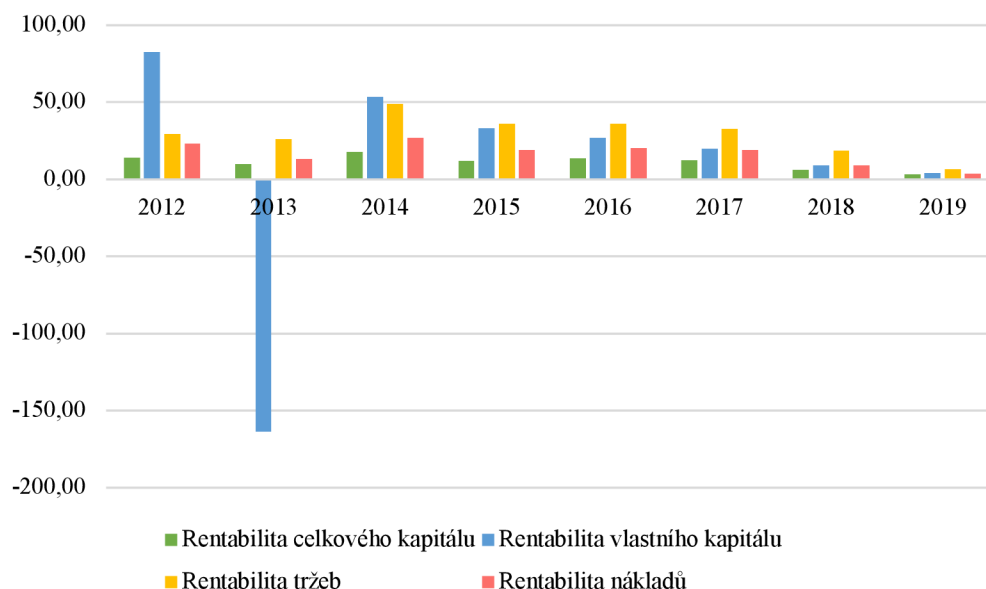
Rentabilita nákladů (ROC)

Rentabilita nákladů poměřuje náklady k zisku po zdanění, čímž udává, kolik korun čistého zisku přináší jedna koruna vynaložených nákladů.

Rentabilita nákladů, jež se nachází v tabulce 20, má téměř stejný průběh jako rentabilita tržeb. Pouze v roce 2015 je ROC nižší oproti dalšímu roku, což je u ROS opačně. Důvodem je zvýšení nákladů v daném roce v důsledku zvýšení výkonové spotřeby, osobních nákladů, zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku a materiálů

či ostatních provozních a finančních nákladů. Nejvyšší hodnoty rentabilita nákladů dosahuje v roce 2014, kdy se vyhoupla na 26,92 %. Kromě roku 2016 pak v dalších letech nepřesahuje 20 %. V roce 2018 a 2019 je opět znatelný větší pokles na 9,24 % a 3,76 %.

Graf 3 - Ukazatele rentability

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Graf 3 vypovídá o tom, že rentabilita celkového kapitálu, tržeb a nákladů mají podobný průběh. Nejprve totiž po dobu tří let rostou a poté mají klesající charakter. Liší se pouze svými hodnotami. Rentabilita tržeb převyšuje ve všech letech rentabilitu kapitálu i nákladů. V porovnání s rentabilitou vlastního kapitálu je zřejmé, že se její vývoj odlišuje. Zatímco v prvním roce sledovaného časového úseku ROE značně převyšuje ostatní ukazatele, v roce 2013 má naopak zápornou hodnotu kvůli nevýnosnosti vlastního kapitálu. Poté, co další rok vzroste a převyší tak ostatní indikátory, v následujících obdobích klesá a nachází se pod hodnotou rentability tržeb.

4.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity představují dobu obratu jednotlivých položek, která se uvádí ve dnech, a rychlost obratu, jež vyjadřuje, kolikrát se daná položka za rok obrátí. Zahrnují tržby, od nichž se odvíjí hodnota ukazatelů, a zjišťují, jak firma hospodaří se svým majetkem. Lze je spatřit v tabulce 21.

Tabulka 21 - Ukazatele aktivity (ve dnech nebo v násobcích)

Ukazatele aktivity	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Doba obratu zásob (ve dnech)	264,71	401,22	323,50	314,17	225,67	198,90	250,63	178,39
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	112,34	142,03	196,97	118,72	123,60	190,26	248,73	186,78
Doba obratu závazků (ve dnech)	667,80	1 249,16	715,24	820,73	590,96	487,81	589,74	514,64
Rychlost obratu zásob (krát)	1,38	0,91	1,13	1,16	1,62	1,84	1,46	2,05
Rychlost obratu pohledávek (krát)	3,25	2,57	1,85	3,07	2,95	1,92	1,47	1,95
Rychlost obratu aktiv (krát)	0,45	0,30	0,35	0,31	0,36	0,37	0,30	0,36

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Doba obratu zásob

Zásoby by se během roku měly alespoň jednou obrátit. Čím se ale tato doba zkracuje, tím lépe pro podnik. Dle tabulky 21, společnost v prvním roce sledovaného časového úseku tuto podmínku splnila, neboť se zásoby přeměnily na peníze již za 264,71 dnů. Ke zhoršení došlo následující rok, kdy k obratu bylo potřeba 401,22 dnů, a tak byl překročen limit jednoho roku. Daný problém způsobily nižší tržby a zároveň vyšší množství zásob. Od roku 2014 však tržby začaly růst a doba obratu zásob se tak snižovala. V těchto letech nebyl problém s překročením roční hranice. Obrat za nejnižší počet dnů nastal v posledním roce, kdy činil pouze 178,39 dní. To znamená, že v roce 2019 se zásoby obměnily dvakrát.

Doba obratu pohledávek

Období od prodeje zboží, služeb či výrobků po obdržení plateb se nazývá doba obratu pohledávek. Pro společnost je vhodné, aby doba pro inkasování pohledávek nepřekračovala 90 dní. Jak je zřejmé z tabulky 21, v daném případě tato lhůta není dodržena ani v jediném roce. Naopak se průměrná splatnost pohledávek většinou prodlužuje. Zatímco v roce 2012 přesahuje hranici o 22,34 dní, následující dva roky počet dní roste. V roce 2015 je znát pokles v důsledku snížení pohledávek (na 118,72 dní), ovšem na původní hodnotu v prvním roce období už se doba obratu pohledávek nevrátila.

Posléze opět začala růst až na maximální hodnotu 248,73 dnů v roce 2018. V posledním roce časového úseku se doba obratu snížila na 186,78 dnů vlivem vyšších tržeb.

Doba obratu závazků

Pro firmu je výhodnější, pokud doba obratu závazků převyšuje dobu obratu pohledávek. Znamená to, že zatímco dostane zapláceno za pohledávky, své závazky uhradí až později. Uvedený podnik přesahuje dobu splacení závazků oproti dobu inkasa pohledávek několikanásobně (viz tabulka 21). V nejslabším roce 2013 průměrně uhradil své závazky až za více než 3 roky (1 249,16 dní). Velkou prodlevu v úhradě způsobují vysoké závazky k poměrně nízkým tržbám. Průběh doby obratu závazků je velmi kolísavý, jednou se doba snižuje a poté zase zvyšuje. Nicméně je důležité že v roce 2019 již byl podnik schopný zaplatit své závazky za 514,64 dní, jelikož se jeho tržby zvýšily prodejem vlastních výrobků, služeb, dlouhodobého majetku a materiálu.

Rychlost obratu zásob

U rychlosti obratu zásob je žádoucí, aby proběhl co nejvíce krát. Z tabulky 21 vyplývá, že kromě roku 2013 (0,91krát), kdy se tržby snížily a zásoby zvýšily, se zásoby přeměnily na oběžný majetek více než jedenkrát. S růstem tržeb a poklesem zásob pak souvisí i zrychlující obrat zásob v letech 2014 až 2017. Výkyv proběhl pouze v roce 2018, kdy se zásoby přeměnily 1,46krát. Další rok však tuto skutečnost vyvážil, když obrat zásob proběhl 2,05krát.

Rychlost obratu pohledávek

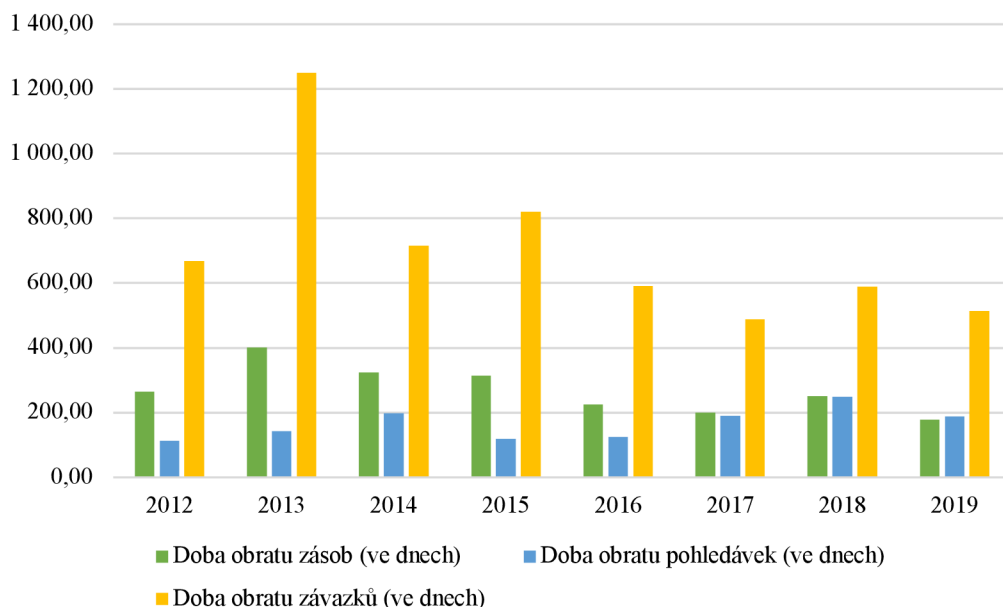
Ohledně rychlosti obratu pohledávek si farma nevedla špatně, ovšem vzhledem k tomu, že nedokázala inkasovat pohledávky do určeného limitu 90 dní, je nutné podotknout, že by přeměna pohledávek na peníze měla proběhnout rychleji. Nepomáhá ani skutečnost, že splácení pohledávek se ročně zpomaluje, jak uvádí tabulka 21. Zatímco tedy na počátku období obrat pohledávek nastane 3,25krát, v roce 2014 už je to jen 1,85krát. Následující rok se sice pohledávky zinkasují 3,07krát, dále se však tato hodnota snižuje. Poslední zvýšení proběhlo v roce 2019, kdy však k obratu nedošlo ani 2krát za rok (1,95krát).

Rychlost obratu aktiv

Vzhledem k tomu, že aktiva zahrnují položky různé likvidnosti, není divu, že k jejich obratu dochází méně často než u předchozích dvou ukazatelů. Tabulka 21

znázorňuje, že rychlost obratu aktiv se moc nemění. Kromě prvního roku, kdy došlo k přeměně 0,45krát, se rychlost obratu drží na úrovni 0,30 až 0,37 otoček.

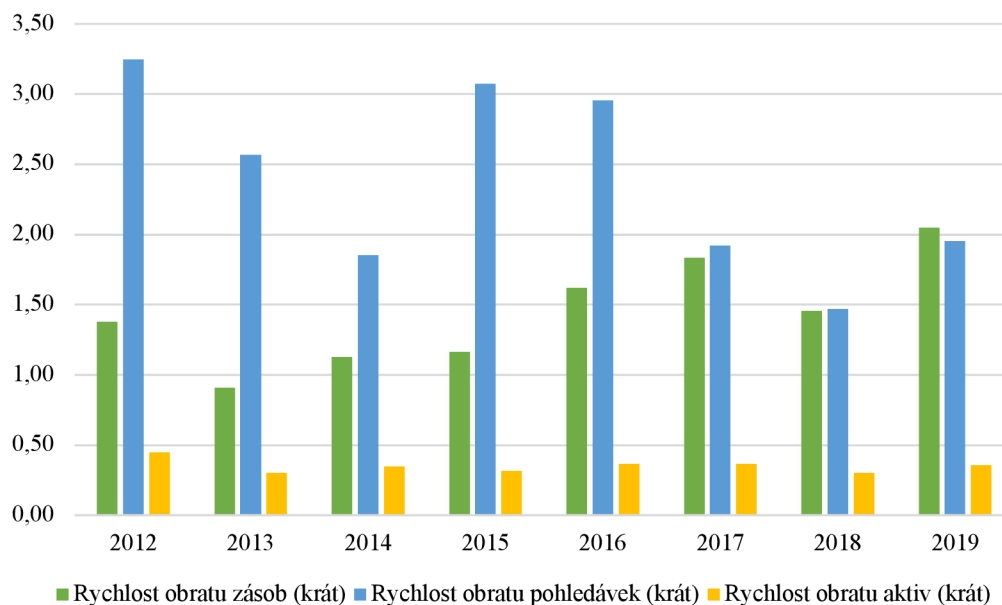
Graf 4 - Ukazatele aktivity (ve dnech)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Graf 4 zobrazuje dobu obratu zásob, pohledávek a závazků. Po vzájemném porovnání lze říci, že pohledávky se přemění za nejkratší dobu, což je pro firmu žádoucí. Bohužel ani tak nesplňují očekávanou maximální dobu inkasa. Dle komparace je jasné, že průběhy těchto tří ukazatelů jsou odlišné. Všechny sice nejprve rostou, poté klesají, opět rostou a zase se sníží (v případě doby obratu závazku fáze růstu a poklesu proběhne ještě jednou), každý však v jiném období. Na první pohled nejvíce zaujme vysoká doba obratu závazků, která v některých případech trvá i několik let. Uvádí se sice, že by doba zaplacení závazků měla být delší než doba inkasa pohledávek, podnik by však měl splácet své závazky v přijatelném časovém rozmezí. V letech 2017 až 2019 je patrné, že doba obratu zásob a pohledávek je velmi podobná.

Graf 5 - Ukazatele aktivity (krát)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Graf 5 znázorňuje, kolikrát se položky ročně přemění. Čím víckrát k obratu dojde, tím lepší je to pro společnost. Nejvíce krát se obrátí pohledávky, které ve dvou případech byly inkasovány dokonce více než 3krát za rok. Z grafu lze však vyčíst, že se jejich přeměna zpomaluje, poté se rychlost zvýší a posléze zase začne zpomalovat. Rychlost obratu zásob neprobíhá tolikrát ročně jako u pohledávek, nicméně má alespoň převážně rostoucí tendenci. V posledním roce se dokonce zásoby přeměnily 2,05krát, zatímco pohledávky 1,95krát. K obratu aktiv dochází nejméně často, a to méně než jeden krát ročně. Důvodem je, že zahrnuje i málo likvidní položky, jako je dlouhodobý hmotný majetek, a tak dochází k jejich přeměně pomaleji. Hodnota rychlosti obratu aktiv je na rozdíl od ostatních ukazatelů nekolísavá.

4.3.3 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity se dělí do tří stupňů – běžná, pohotová a okamžitá likvidita. Rozdíl spočívá v tom, jak likvidní jsou položky aktiv v čitateli. Jednotlivé ukazatele říkají, zda a do jaké míry je podnik schopný zaplatit své krátkodobé závazky. V tabulce 22 lze vidět výpočty všech stupňů likvidity.

Tabulka 22 - Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Běžná likvidita	0,65	0,58	2,20	1,26	0,92	1,51	1,29	1,06
Pohotová likvidita	0,24	0,22	0,85	0,41	0,40	0,87	0,74	0,59
Okamžitá likvidita	0,07	0,09	0,22	0,18	0,12	0,25	0,19	0,09

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Běžná likvidita

Daný ukazatel vypovídá o tom, kolikrát je společnost schopná uspokojit krátkodobé závazky vůči věřitelům v případě, že přemění veškerá svá oběžná aktiva v peněžní prostředky.

Běžná likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 až 2,5. V období 2012-2019 dosáhla firma této úrovně pouze dvakrát, a to v roce 2014 a 2017 (viz tabulka 22), v důsledku nižších krátkodobých závazků z obchodních vztahů. Pouze v těchto letech by tak byla schopná uhradit své krátkodobé závazky. Přijatelné hodnoty vykazují také roky 2015, 2018 a 2019, které neklesly pod 1, ačkoliv už nedosahují optimální hodnoty. V ostatních letech nízké hodnoty ukazatele hovoří o platební neschopnosti podniku. Čím nižší indikátor vychází, tím je větší riziko nesplacení krátkodobých závazků. Ohledně vývoje běžné likvidity lze říci, že na počátku období je velmi nízká. V roce 2014 se dostala na vyhovující úroveň, avšak od dalšího roku zase klesala. Opět se zvýšila v roce 2017 a od té doby se jen snižovala. Pozitivní pro farmu je skutečnost, že ačkoliv ukazatel na konci období nedosahuje optimálních hodnot, nachází se na úrovni vyšší, než je hodnota 1.

Pohotová likvidita

Součástí pohotové likvidity již není položka zásob, která je nejméně likvidní.

Pohotová likvidita by měla vycházet mezi 1 a 1,5. V případě zvolené společnosti se tak nestalo ani jednou během sledovaného období, neboť ani v jednom roce ukazatel nedosahuje hodnoty 1. Jelikož je likvidita II. stupně nižší než likvidita III. stupně, podnik drží nadměrné zásoby, které by měl prodat, aby se tak zvýšil jeho krátkodobý finanční

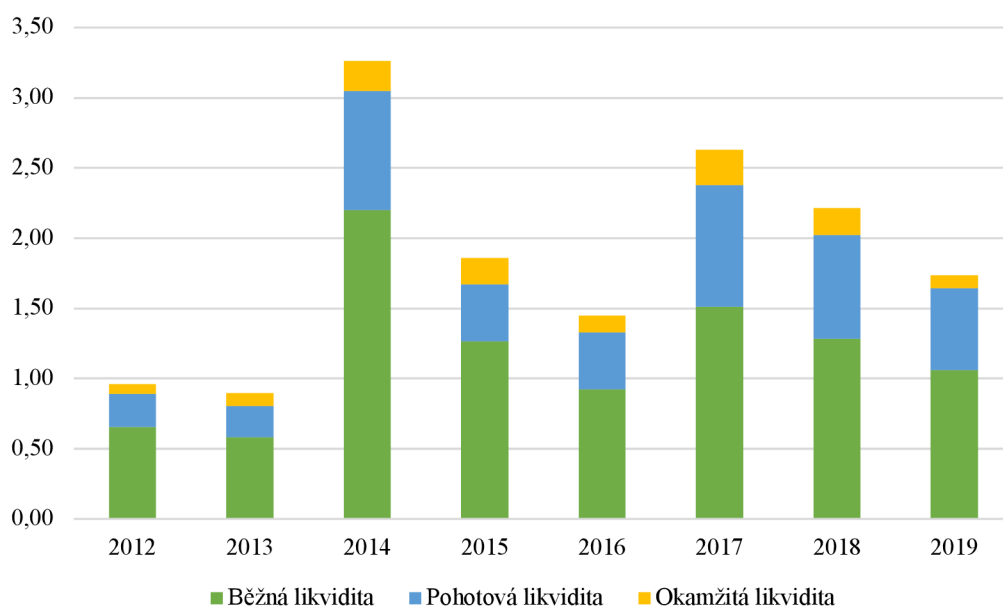
majetek nebo pohledávky. Nejbliže se optimální úrovni blíží opět hodnoty z roku 2014 a 2017 ve výši 0,85 a 0,87, jak ukazuje tabulka 22. Je tedy jasné, že ani z krátkodobého finančního majetku a pohledávek by firma nebyla schopná uhradit krátkodobé závazky.

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita zahrnuje pouze krátkodobý finanční majetek, který je nejvíce likvidní. Její hodnota tak vyjadřuje schopnost podniku okamžitě uhradit své krátkodobé závazky.

Optimální hodnoty okamžité likvidity se nacházejí mezi 0,2 a 0,5. Znovu tuto podmínku splňují pouze roky 2014 a 2017, i když roky 2015 a 2018 se dané úrovni velmi blíží, neboť indikátor v těchto letech vychází 0,18 a 0,19. Ostatní roky nevykazují úspěšné hodnoty (viz tabulka 22) a vzdálený je i ukazatel za rok 2019, který činí pouze 0,09, ačkoliv dva roky před ním byly úspěšné. V případě problémů pak firmu nezachrání ani okamžité peněžní prostředky. Daná situace vznikla tak, že vysoká hodnota krátkodobých závazků je kryta velmi nízkou hodnotou krátkodobého finančního majetku.

Graf 6 - Ukazatele likvidity

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Jak znázorňuje graf 6, průběh všech stupňů likvidity je stejný. Jejich hodnota se zvýší v letech 2014 a 2017, kdy také v případě likvidity III. a I. stupně splňuje optimální hodnoty. V ostatních letech nastává pokles indikátorů. Ačkoliv výše ukazatelů nespĺňuje

určenou úroveň, z grafu je patrné, že nejvíce činí běžná likvidita, poté pohotová likvidita, a nakonec okamžitá likvidita, jak by to mělo být.

4.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti porovnávají hodnoty aktiv, vlastního kapitálu a cizích zdrojů podniku. Snaží se tak zjistit, jestli firma efektivně využívá své zdroje a v jakém poměru financuje svá aktiva vlastním a cizím kapitálem. Hodnoty indikátorů ukazuje tabulka 23.

Tabulka 23 - Ukazatele zadluženosti (v %)

Ukazatele zadluženosti (v %)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celková zadluženost	82,12	103,25	68,46	70,82	58,93	49,06	49,08	50,58
Koeficient samofinancování	15,87	-4,65	28,41	28,71	40,76	50,80	50,63	49,19
Zadluženost vlastního kapitálu	517,44	-2 222,13	241,01	246,65	144,58	96,56	96,94	102,82
Míra finanční samostatnosti	19,33	-4,50	41,49	40,54	69,17	103,56	103,16	97,26
Úrokové krytí (krát)	20,27	4,94	29,33	25,14	18,54	25,15	11,70	4,57

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Celková zadluženost

Celková zadluženost je také označována jako ukazatel věřitelského rizika. Čím vyšší je hodnota cizích zdrojů na celková aktiva, tím vyšší je zadlužení společnosti a věřitelské riziko.

Tabulka 23 naznačuje, že finanční stabilita podniku byla v prvních šesti letech nízká. V roce 2013 dokonce přesáhla hodnotu 1 a činila tak 103,25 %. Firma tedy měla vysoké závazky, ale neměla dostatek prostředků k jejich uhrazení. Nicméně od roku 2015 se celková zadluženost snižuje a v letech 2017 až 2019 se hodnota pohybuje kolem 50 %, což vypovídá o lepší finanční stabilitě.

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování vyjadřuje, do jaké míry je podnik soběstačný, tedy množství vlastních zdrojů k celkovým aktivům.

Koeficient samofinancování lze vidět v tabulce 23. Jedná se o doplňkový ukazatel k celkové zadluženosti a jejich součet by měl přibližně vycházet 1 neboli 100 %. A stejně jako u předchozího ukazatele i koeficient samofinancování v první polovině časového úseku nepřináší nejlepší hodnoty. Vlastníci se tak podílejí svými zdroji na celkovém majetku velmi málo (v prvním roce z 15,87 %), a dokonce v roce 2013 vychází indikátor záporně, jelikož se společnost potýkala s finančními problémy, které přinesly vysokou ztrátu z minulých let. Vlastní kapitál v daném roce tudíž dosahoval záporné hodnoty. Od roku 2014 se situace zlepšila a soběstačnost podniku se zvýšila na 40,76 %, což je vysoký rozdíl. V následujících letech už pak samofinancování probíhalo z cca 50 %. To znamená, že podíl vlastních a cizích zdrojů, kterými jsou financována aktiva, se vyrovnal.

Zadluženost vlastního kapitálu

Daný ukazatel porovnává cizí kapitál s vlastním, čímž zjišťuje, jestli firma preferuje financování z interních nebo externích zdrojů.

Jak je zřejmé z tabulky 23, ve firmě v prvních pěti letech sledovaného období výrazně přesahuje podíl cizích zdrojů nad podílem vlastních zdrojů. Cizí kapitál tak převyšuje vlastní kapitál i několikanásobně. Značí to vysokou zadluženost podniku a tím pádem i velké riziko pro věřitele. Nicméně v dalších letech se situace zlepšuje a ukazatel vychází kolem 100 %. Rozdíl je tak znatelný, neboť při porovnání prvního a posledního roku se hodnota snížila z 517,44 % na 102,82 %. Nejhuře opět dopadl rok 2013, kdy byl vlastní kapitál záporný.

Míra finanční samostatnosti

Míra finanční samostatnosti je převrácenou hodnotou ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu, neboť porovnává vlastní kapitál s cizím.

Daný ukazatel vypovídá o tom, kolik procent cizích zdrojů dosahuje vlastní kapitál. Vzhledem ke spojitosti se zadlužením vlastního kapitálu není překvapením, že hodnoty mají opačný vývoj oproti zmíněnému indikátoru. V první polovině časového úseku tedy nedosahují interní zdroje ani poloviny externích zdrojů a v případě roku 2013 je dokonce míra finanční samostatnosti záporná kvůli vlastnímu kapitálu. Od roku 2014 společnost výrazně zvýšila financování vlastním kapitálem, kdy indikátor dle tabulky 23 představoval více než 40 % cizího kapitálu. Důležité jsou hodnoty v letech 2017 až 2019, kdy v prvních

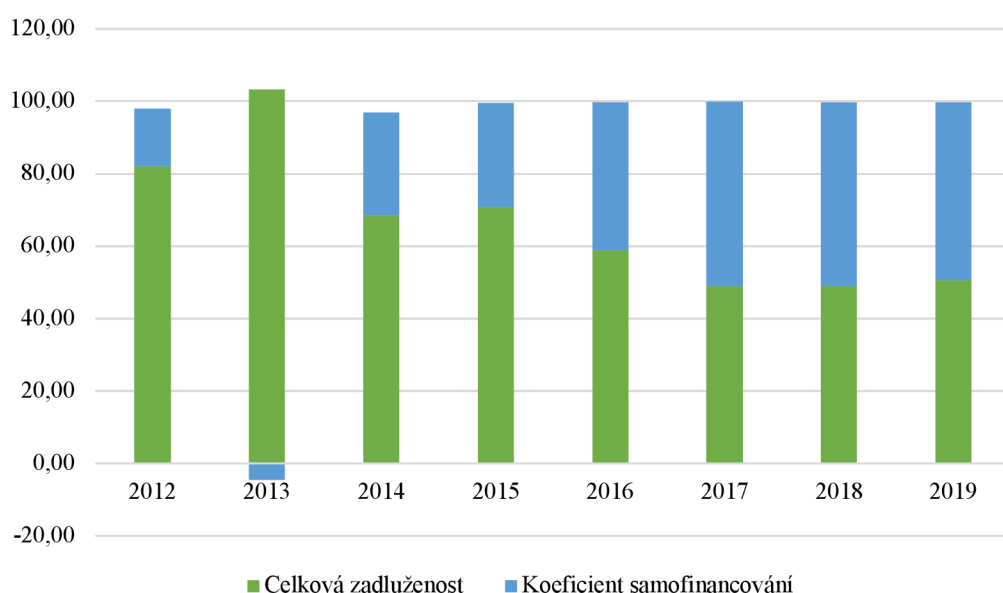
dvou letech míra finanční samostatnosti překročila 100 % a v posledním roce se k této hodnotě velmi blížila. V tomto období se externí a interní zdroje vyrovnaly.

Úrokové krytí

Úrokové krytí informuje o tom, kolikrát jsou nákladové úroky převýšeny ziskem podniku.

Doporučené hodnoty daného ukazatele jsou uvedeny v tabulce 2 v kapitole 3.3.2. Podle tabulky 23 splňuje farma téměř ve všech letech optimální výši indikátoru, která činí 8. Dokonce ji mnohonásobně převyšuje. Největší hodnota je zaznamenána v roce 2014, kdy společnost pokryla nákladové úroky ziskem před zdaněním a úroky 29,33krát. V tomto roce firma prodala více dlouhodobého hmotného majetku, začala prodávat zboží a dostala více dotací. Naopak v letech 2013 a 2019 se nacházelo úrokové krytí mezi minimální a střední hodnotou (3 a 5). Nákladové úroky tak podnik pokryl pouze 4,94krát a 4,57krát. V roce 2013 totiž poklesly tržby za dlouhodobý majetek a vzrostla výkonová spotřeba a nákladové úroky. Rok 2019 byl zase ovlivněn vyššími odpisy, výkonovou spotřebou, zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku, osobními náklady, nákladovými úroky a snížením dotací.

Graf 7 - Ukazatele zadluženosti (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Graf 7 popisuje celkovou zadluženost a koeficient samofinancování. Je tak zřejmé, jak firma ve sledovaném časovém úseku využívá vlastní a cizí zdroje. Kritický byl

pro společnost rok 2013, kdy měla nedostatečný vlastní kapitál v důsledku vysoké ztráty z minulých let, a tak veškeré financování probíhalo cizím kapitálem. V roce 2012 pak byl podíl externích a interních zdrojů přibližně 80 ku 20 % a v letech 2014 a 2015 cca 70 ku 30 %. Pro věřitele dané hodnoty znamenají větší riziko a podnik by tak stěží dostal úvěr. Od roku 2016 se výše vlastního kapitálu konečně zvyšuje a poměr interních a externích zdrojů se tak začíná vyrovnávat. V letech 2017 až 2019 už jsou vlastní zdroje podniku přibližně na hodnotě 50 %.

4.4 Bonitní a bankrotní modely

Existuje celá řada bonitních a bankrotních modelů, které se používají k hodnocení finanční situace podniku. Pro účely diplomové práce byly vybrány modely Kralickův rychlý test, index bonity, model H-Score a Tafflerův bankrotní model, které analyzují společnost v letech 2012 až 2019.

4.4.1 Kralickův rychlý test

Kralickův rychlý test určuje bonitu podniku na základě čtyř indikátorů z oblasti poměrových ukazatelů. Koeficient samofinancování a doba splácení dluhu zjišťují, jak je firma finančně stabilní, zatímco cash flow podnikového výkonu a rentabilita celkových aktiv řeší její výnosnost. V tabulce 24 se nachází výpočty daných ukazatelů za zvolené období.

Tabulka 24 - Kralickův rychlý test

UKAZATELE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficient samofinancování (v %)	15,87	-4,65	28,41	28,71	40,76	50,80	50,63	49,19
Doba splácení dluhu (v letech)	3,30	6,01	2,85	4,82	2,40	1,96	2,86	3,33
Cash flow podnikového výkonu (v %)	55,45	56,99	68,69	46,63	67,54	68,21	56,59	42,32
Rentabilita celkových aktiv (v %)	13,88	9,89	17,64	11,86	13,82	12,45	6,25	3,06

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Dle hodnot je každému ukazateli přiřazen počet bodů, které prezentuje tabulka 25. Čím nižší počet bodů tím lépe pro společnost.

Tabulka 25 - Bodování ukazatelů dle Kralickova rychlého testu

UKAZATELE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Koeficient samofinancování (v %)	3	4	2	2	1	1	1	1
Doba splácení dluhu (v letech)	2	3	1	2	1	1	1	2
Cash flow podnikového výkonu (v %)	1	1	1	1	1	1	1	1
Rentabilita celkových aktiv (v %)	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V posledním kroku je vypočítán aritmetický průměr ukazatelů stability a ukazatelů rentability, z nichž je následně proveden celkový aritmetický průměr.

Tabulka 26 - Hodnocení situace podniku dle Kralickova rychlého testu

UKAZATELE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aritmetický průměr ukazatelů stability	2,50	3,50	1,50	2,00	1,00	1,00	1,00	1,50
Aritmetický průměr ukazatelů rentability	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Celkový aritmetický průměr	1,75	2,25	1,25	1,50	1,00	1,00	1,00	1,25
Hodnocení situace podniku	Velmi dobrá	Šedá zóna	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Tabulka 26 vypovídá o tom, že farma na začátku období měla problémy s finanční stabilitou. Horší aritmetický průměr způsobil nedostatek vlastního kapitálu, který byl dokonce v roce 2013 záporný. Svůj podíl má i doba splácení dluhu, jelikož závazky byly kryty nízkým peněžním tokem.

Ukazatele rentability naopak nepřekročily hranici optimální hodnoty, neboť ve všech letech získaly nejnižší bodové hodnocení, a tak i jejich aritmetický průměr činí 1.

Právě cash flow podnikového výkonu a rentabilita aktiv nakonec kladně ovlivnily výsledný aritmetický průměr, který tak až na rok 2013 vychází do hodnoty 2. Dle daného modelu je tedy podnik bonitní ve všech letech kromě roku 2013, kdy měl vysokou ztrátu

z minulých let. Společnost se tak v tomto roce nachází v šedé zóně nevyhraněných výsledků.

4.4.2 Index bonity

Pro určení bonity podniku byl použit Kralickův rychlý test. Aby však nedošlo k jednostranné analýze, byl vybrán další bonitní model pro zhodnocení finanční situace firmy. Index bonity se využívá pro země střední Evropy, především pro sousedy České republiky na jihozápadní straně. Autorku daný model zaujal, a proto se rozhodla k jeho uplatnění na českou společnost, aby tak zjistila, jestli splňuje standardy rakouské, německé či švýcarské ekonomiky.

Model je sestaven ze šesti proměnných, které mají přiřazené váhy. Hodnoty vah byly určeny na základě statistického pozorování. Součiny vah a ukazatelů se sečtou a vytvoří tak diskriminační funkci.

Tabulka 27 - Hodnocení situace podniku dle indexu bonity

UKAZATELE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
x₁	0,13	0,19	-0,01	0,97	0,78	-0,20	0,05	0,64
x₂	1,22	0,97	1,46	1,41	1,70	2,04	2,04	1,98
x₃	0,13	0,08	0,17	0,11	0,13	0,12	0,06	0,02
x₄	0,41	0,26	0,83	0,36	0,92	0,80	0,38	0,14
x₅	1,02	1,09	1,52	0,86	1,58	1,34	1,40	1,05
x₆	0,32	0,30	0,20	0,32	0,14	0,15	0,15	0,17
IB	4,01	2,81	6,45	4,80	7,69	5,47	3,16	2,41
Hodnocení situace podniku	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

V tabulce 27 lze vidět jak číselné, tak i slovní hodnocení situace podniku. Jelikož rovnice ve všech letech vyšla více, než je určená optimální úroveň (2), podnik je zcela bonitní. Společnost dle zvolených metod vykazuje dobré finanční zdraví, jak už potvrdil předchozí model.

4.4.3 Model H-Score (Fulmer)

Model H-Score byl vybrán z toho důvodu, že je vhodný pro malé a střední podniky a má vysoké procento úspěšnosti. Zahrnuje devět indikátorů, ke kterým, stejně jako u indexu bonity, autor přiřadil váhy a vytvořil rovnici. Jednotlivé ukazatele představují míru kumulativní ziskovosti, schopnost prodeje, velikost podniku, měřítko likvidity, úrokové krytí, míru finanční tísně a dle hodnot zjišťují, zda bude firma zařazena mezi úspěšné.

Tabulka 28 - Hodnocení situace podniku dle modelu H-Score

UKAZ.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
x ₁	-0,29	-0,15	-0,08	0,05	0,15	0,25	0,33	0,35
x ₂	0,45	0,30	0,35	0,31	0,36	0,37	0,30	0,36
x ₃	0,83	-1,70	0,60	0,40	0,32	0,24	0,11	0,05
x ₄	0,13	0,19	-0,01	0,97	0,78	-0,20	0,05	0,64
x ₅	0,82	1,03	0,68	0,71	0,59	0,49	0,49	0,51
x ₆	0,79	0,91	0,25	0,35	0,43	0,31	0,38	0,37
x ₇	3,54	3,56	3,51	3,78	3,79	3,75	3,77	3,87
x ₈	-0,34	-0,37	0,44	0,13	-0,06	0,32	0,22	0,04
x ₉	0,06	0,02	0,07	0,06	0,04	0,06	0,05	0,03
H	-3,35	-4,17	-2,96	-1,13	-0,85	-1,49	-0,78	-0,12
Hodnocení situace podniku	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně	Předp. finanční tísně

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Výsledky Fulmerova H-Score už nejsou tak optimistické jako u předchozích metod. Hraniční hodnotou je 0, kterou však podnik ani v jednom roce nepřekročil. Jak dokazuje tabulka 28, H-Score vychází záporně, a tudíž firma může očekávat finanční problémy.

Při bližším pohledu je však potřeba konstatovat, že hodnoty se ke konci období čím dál tím více blíží nule, z čehož lze usuzovat, že se situace podniku lepší. Je to dáno několika faktory. Především je podstatné, že podnik začal dosahovat zisku, a tak zanikla ztráta z minulých let, což ovlivňuje ukazatel x_1 . V případě záporného indikátoru x_4 v roce 2014 a 2017 hraje roli záporné cash flow, jelikož v těchto letech došlo ke zvýšení pohledávek, snížení krátkodobých závazků a snížení dlouhodobých úvěrů. Výpočet také ovlivnil čistý pracovní kapitál u proměnné x_8 , neboť v několika letech krátkodobé závazky převyšovaly oběžný majetek. Největší vliv na konečnou hodnotu rovnice má konstanta -6,075.

4.4.4 Tafflerův bankrotní model

Tafflerův bankrotní model předpovídá, zda bude mít podnik finanční problémy. Skládá se ze čtyř indikátorů, které mají přiřazené váhy, jimiž se vynásobí. Následně dojde k jejich součtu. Výsledek rovnice pak rozhodne o pravděpodobnosti finanční tísně. V diplomové práci je použit modifikovaný model, který se liší pouze výpočtem posledního ukazatele.

Tabulka 29 - Pravděpodobnost finančních problémů dle Tafflerova bankrotního modelu

UKAZATELE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
R₁	0,17	0,09	0,68	0,33	0,30	0,38	0,15	0,06
R₂	0,63	0,52	0,81	0,62	0,68	0,96	0,99	0,77
R₃	0,79	0,91	0,25	0,35	0,43	0,31	0,38	0,37
R₄	0,45	0,30	0,35	0,31	0,36	0,37	0,30	0,36
T	0,39	0,33	0,57	0,37	0,38	0,44	0,33	0,26
Pravděpodobnost finančních problémů	Malá	Malá	Malá	Malá	Malá	Malá	Malá	Šedá zóna

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Dle Tafflerova bankrotního modelu je pravděpodobnost finančních nesnází malá, jak lze vidět v tabulce 29. Budoucí problémy by mohl signalizovat rok 2019, který se oproti předchozím letem nachází v šedé zóně nevyhraněných výsledků, jelikož je indikátor menší než hodnota 0,3. Pro podnik by to mohlo znamenat zhoršující se finanční situaci, která může vést až k bankrotu. Důvodem je nižší zisk, který má vliv na proměnnou

R₁, a vzrůst celkových aktiv v důsledku navýšení dlouhodobého hmotného majetku, jež působí na R₃ a R₄. Je však možné, že měla firma pouze slabší rok a daný stav se v dalších letech nijak neprojeví.

4.5 Dotace

Společnost, která je analyzována v diplomové práci, je příjemcem dotací, jež jí vyplácí Ministerstvo zemědělství, Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) a Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF). Přehled všech poskytnutých dotací a jejich výše v jednotlivých letech uvádí tabulka 30. Pro farmu jsou nejvýznamnější jednotné platby na plochu (SAPS), dotace na méně příznivé oblasti, dotace na agroenvironmentální opatření, dotace na tele masného typu a dotace určené pro zemědělce, kteří dodržují postupy příznivé pro životní prostředí (Greening).

Tabulka 30 - Obdržené dotace (v tis. Kč)

Účel dotace	Poskytovatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Jednotná platba na plochu	SZIF	752	829	867	539	506	485	488	489
Na neškodné odstraňování kadáverů	Ministerstvo zemědělství	1	4	0	0	0	0	0	0
Na kontrolu užitkovosti	Ministerstvo zemědělství	8	7	6	6	8	8	7	10
Dotace na méně příznivé oblasti	SZIF	358	355	385	273	264	264	274	276
Dotace na agroenvironmentální opatření	SZIF	338	335	364	0	629	309	293	295
Dotace na přežvýkavce, chov krav a pŕůdu	SZIF	0	0	47	50	47	42	36	33
Dotace DNA	SZIF, Ministerstvo zemědělství	4	4	6	9	10	11	8	0

Dotace na pojištění zvířat, plodin	PGRLF	0	0	20	23	191	125	98	49
Dotace na úroky z úvěru	PGRLF	0	0	10	18	41	11	5	1
Dotace na tele masného typu	SZIF	0	0	189	272	298	277	281	252
Na zem. dodržující postupy "Greening"	Ministerstvo zemědělství	0	0	0	281	277	265	270	271
Dotace kompenzace	Ministerstvo zemědělství	0	0	0	0	14	14	13	13
Dotace na nákup jalovic	Ministerstvo zemědělství	0	0	0	0	15	0	0	0
Dotace na sucho	Ministerstvo zemědělství	0	0	0	0	195	0	160	0
DOTACE CELKEM		1 461	1 534	1 894	1 471	2 495	1 811	1 933	1 689

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Lze si všimnout, že některé subvence dostává firma pravidelně a některé mají pouze jednorázový charakter. Týká se to například dotace na sucho, která je podmíněna počasím v daném roce, podpory na neškodné odstranění kadáverů, jejímž účelem je odborná a bezpečná likvidace uhynulých zvířat, a dotace na nákup jalovic, jež farma obdržela pouze jedenkrát.

Jelikož se jedná o malý podnik, který nemá povinnost sestavovat výkaz o peněžních tocích, cash flow bylo samostatně vypočteno nepřímou metodou (viz příloha 6). V této kapitole je tak porovnáván stav peněžního toku společnosti před vyplacením subvencí a stav po jejich obdržení.

Příjmy podniku tvoří přijaté finanční prostředky z prodeje dlouhodobého majetku, materiálu, vlastních výrobků a služeb, dotace a od roku 2014 i příjmy z prodeje zboží. Konkrétně sem patří prodej zvířat a zemědělských strojů či příjmy z provozu kompostárny, mezinárodní dopravy a laboratorní činnosti, která zahrnuje například zjišťování metabolických poruch skotu. Výdaje sestávají z vydaných financí na materiál, odpisy

hmotného majetku a provozní režii, jež zahrnuje nákup pohonných hmot, pronájem pozemků či opravy majetku.

Tabulka 31 - Porovnání cash flow s dotacemi a bez dotací (v tis. Kč)

V tis. Kč	Cash flow s dotacemi	Cash flow bez dotací
2012	750	-711
2013	1 532	-2
2014	-55	-1 949
2015	7 267	5 796
2016	4 688	2 193
2017	-1 062	-2 873
2018	286	-1 647
2019	3 984	2 295

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Tabulka 31 vypovídá o situaci farmy v případě, kdy je podporována dotacemi, a v případě, kdy jsou příjmy o subvence očištěny. Jak lze vypořádat, vliv národních i evropských dotací je pro společnost podstatný. I s jejich podporou totiž činily v letech 2014 a 2017 výdaje větší podíl než příjmy. Není tak překvapením, že většinu let ve sledovaném období by firma bez pomoci EU a státu podle reálného stavu finančních prostředků nezvládla. Nezávislost prokázala pouze v letech 2015, 2016 a 2019, kterou lze přičíst vyššímu prodeji zboží, vlastních výrobků a služeb a dlouhodobého majetku a materiálu.

4.6 Mezipodnikové srovnávání

Pro celkové hodnocení úspěšnosti podniku byly vybrány další dvě společnosti, se kterými lze vypočtené údaje porovnat. Jedná se o společnost s ručením omezeným Agro-Igm a akciovou společnost Měcholupská zemědělská. Jejich vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, které byly využity k výpočtům, jsou uvedeny v příloze 7 a 8.

4.6.1 Charakteristika společností

Údaje o podniku (dále označovaném jako podnik X), kterým se zabývá diplomová práce, jsou již zmíněné v kapitole 4.1.

AGRO-IGM s.r.o.

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

IČ: 25224093
Sídlo: Dolní Žandov 218, 354 98 Dolní Žandov
Právní forma: společnost s ručením omezeným
Základní kapitál: 200 000 Kč
Datum zápisu do OR: 1998

PŘEDMĚT ČINNOSTI

- Zemědělská výroba
 - Živočišná výroba
 - Rostlinná výroba
 - Chov ryb, vodních živočichů a pěstování rostlin na vodní ploše
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

VELIKOST PODNIKU

Firma Agro-Igm spadá do kategorie „mikropodniky“, jelikož zaměstnává 10 zaměstnanců, celková hodnota jejího majetku činí 3 717 000 Kč (přibližně 148 680 eur) a její obrat dosahuje 20 771 000 Kč, což je v přepočtu cca 830 840 eur.

TYP PODNIKU

Jedná se o zemědělský podnik, který se zabývá ekologickým chovem masných plemen skotu, především francouzského plemene Charolais. Jeho stádo sčítá cca 550 krav. Současně chovají i dojně krávy a produkují obiloviny, olejniny, luskoviny a technické plodiny. Pro potřebu živočišné výroby si sami pěstují krmné plodiny a píci. Jako vedlejší činnost provozují vozový park pro opravu motorových vozidel a zemědělské techniky, jatka pro porážku skotu a zajišťují posklizňovou úpravu zrnin (AGRO-ZADNOV.CZ; cit. 2. října 2021).

MĚCHOLUPSKÁ ZEMĚDĚLSKÁ, a.s.

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

IČ: 25221370
Sídlo: Předslav 101, 339 01 Předslav
Právní forma: akciová společnost
Základní kapitál: 132,9 mil. Kč
Datum zápisu do OR: 1998

PŘEDMĚT ČINNOSTI

- Zemědělská výroba
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- Řeznictví a uzenářství
- Výroba elektřiny
- Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
- Opravy silničních vozidel
- Silniční motorová doprava
 - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí
 - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí

VELIKOST PODNIKU

Akciová společnost Měcholupská zemědělská se řadí mezi malé podniky, jelikož dvě ze tří kritérií dle hodnot určených Evropskou unií splňují dané požadavky. Velikost jejího majetku je vyčíslena na 239 727 000 Kč (9 589 080 eur) a obrat je ve výši 155 417 000 Kč, což je zhruba 6 216 680 eur. Pouze počet zaměstnanců, který činí 75 osob, by ji řadil již mezi střední podniky.

TYP PODNIKU

Společnost se věnuje čistokrevnému chovu masného plemene Charolais, Simentál, Aberdeen Angus a Hereford. Dále se zaměřuje na chov vysokoužitkových dojnic

holštýnského plemene, na chov krav bez tržní produkce a na chov prasat. Pro potřeby zvířat provozují i rostlinnou výrobu. Mezi ostatní činnosti podniku patří také jateční porážka a technické služby (MECHOLUPSKA.CZ; cit. 1. října 2021).

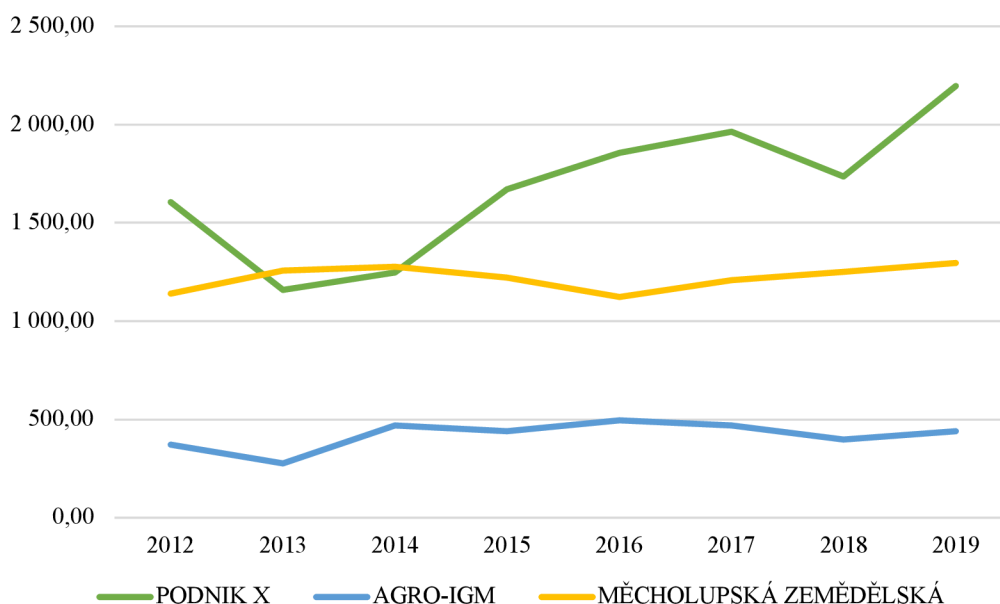
4.6.2 Jednorozměrné metody

Srovnání podniků formou jednorozměrných metod zahrnuje vybrané položky výkazu zisku a ztráty a poměrové ukazatele v letech 2012 až 2019, které posléze poslouží k sestavení vícerozměrných metod. Jedná se o vývoj tržeb přepočtených na počet zaměstnanců, rentabilitu celkového a vlastního kapitálu, dobu obratu zásob a pohledávek, pohotovou likviditu, celkovou zadluženost a úrokové krytí.

Vývoj tržeb přepočtených na počet zaměstnanců

V grafu 8 lze spatřit vývoj tržeb přepočtených na zaměstnance podniku. Zatímco firmy Agro-Igm a Měcholupská zemědělská mají průběh tržeb spíše stálý, podnik X zaznamenal několik výkyvů v letech 2013, 2014 a 2018. I přesto však od roku 2015 převyšuje přepočtené tržby ostatních společností a má růstovou tendenci (kromě zmíněného roku 2018).

Graf 8 - Vývoj tržeb přepočtených na počet zaměstnanců (v tis. Kč)

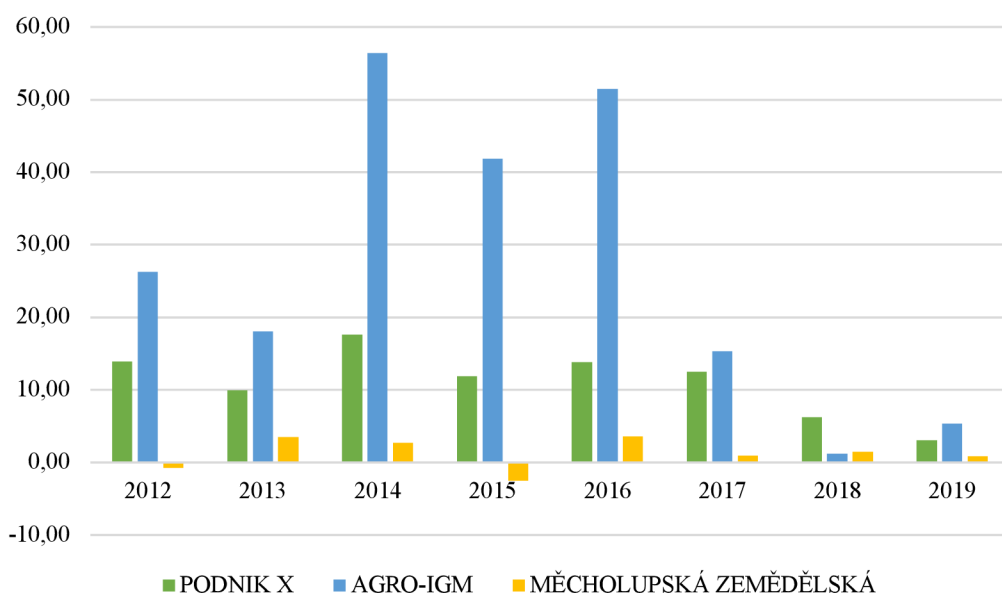

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Rentabilita celkového kapitálu

Graf 9 vypovídá o tom, že z hlediska rentability aktiv si nejlépe stojí společnost Agro-Igm. Ta převyšuje ROA ostatních podniků (kromě roku 2018), v letech 2014 až 2016 dokonce i mnohonásobně. Hodnoty svědčí o tom, že aktiva firmě v tomto období přinášejí vysoký zisk, na rozdíl od akciové společnosti Měcholupská zemědělská, jež disponuje mnohem větším majetkem, který jí však generuje nízký zisk, a v některých případech dokonce ztrátu (rok 2012 a 2015). Nicméně od roku 2017 se rentabilita celkového kapitálu Agro-Igm snížila a v roce 2018 dokonce klesla pod úroveň, které dosáhly zbylé dva podniky. Podniku X se v porovnání s firmami daří obstojně, ačkoliv velikostně nedosahuje společnost Měcholupská zemědělská, aktiva jí přinášejí několikanásobně více zisku. Ve všech letech tak přesahuje hodnoty akciové společnosti.

Graf 9 - Rentabilita celkového kapitálu (v %)

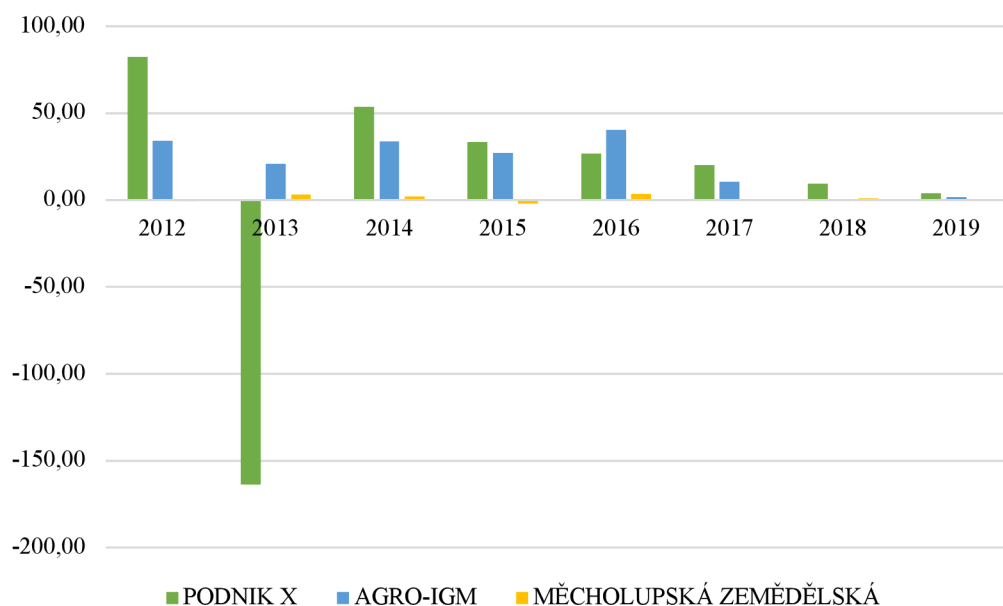
Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Rentabilita vlastního kapitálu

Graf 10 poukazuje, jak firmy využívají čistý zisk k investiční činnosti. Je zřejmé, že má Měcholupská zemědělská v dané oblasti problém, jelikož dosahuje minimálních či záporných hodnot. Podnik X a Agro-Igm vykazují lepší výsledky, ačkoliv se jejich ROE postupně snižuje. Podnik X dokonce zaznamenal obrovský výkyv v roce 2013, kdy neměl vlastní zdroje, a tak se rentabilita vlastního kapitálu propadla do záporných čísel. Pro firmy

tak klesající charakter ukazatele a jeho nízká nebo záporná hodnota znamenají, že mají malou výnosnost vlastního kapitálu nebo ziskovosti ani nedosahují.

Graf 10 - Rentabilita vlastního kapitálu (v %)

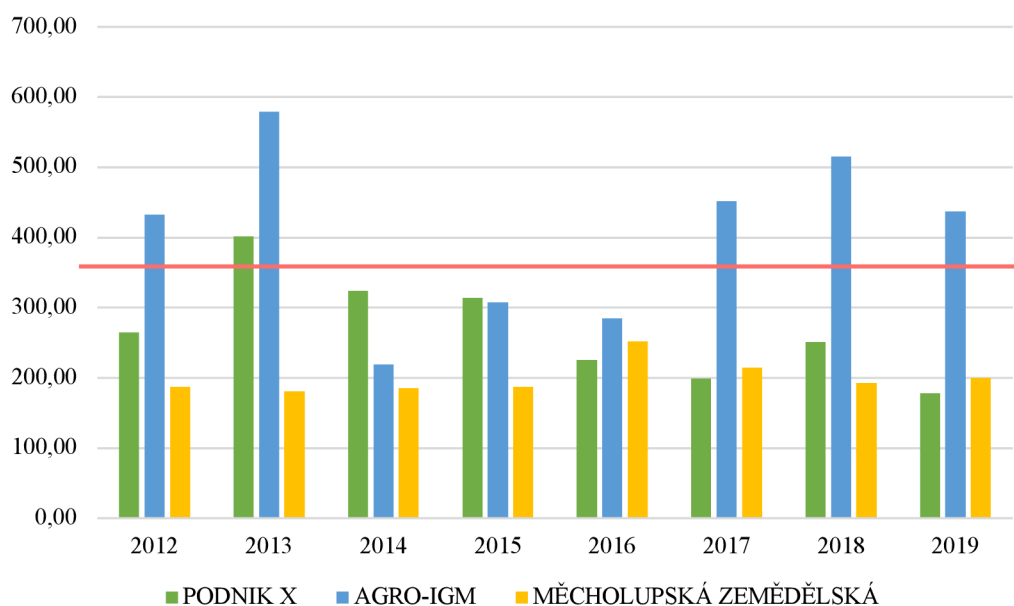

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Doba obratu zásob

U ukazatele doba obratu zásob je žádoucí, aby hodnoty vycházeli co nejnižší a zásoby se tak ve firmě za rok otočily alespoň jednou. Červená čára v grafu 11 znázorňuje pomyslnou hranici 365 dní (jednoho roku). V tomto směru si nejlépe vede společnost Měcholupská zemědělská, jež ve většině letch zásoby přeměnila za méně než 200 dnů. Tuto hranici přesáhla pouze v roce 2016 a 2017, stále však obrat proběhl v rámci jednoho roku. Doba obratu v podniku X je delší než u akciové společnosti, pořád se ale jedná o horizont 365 dní (výjimkou je rok 2013) a počet dní obměny se navíc v posledních letech povětšinou snižuje. V posledním roce dokonce klesl pod hodnotu Měcholupské zemědělské společnosti. Agro-Igm naopak vykazuje nejvyšší hodnoty indikátoru, kdy v letech na začátku a na konci sledovaného období přemění zásoby za více než 400 dnů. Firmě se daří pouze v letech 2014 až 2016, kdy je doba obratu nižší než jeden rok.

Graf 11 - Doba obratu zásob (ve dnech)

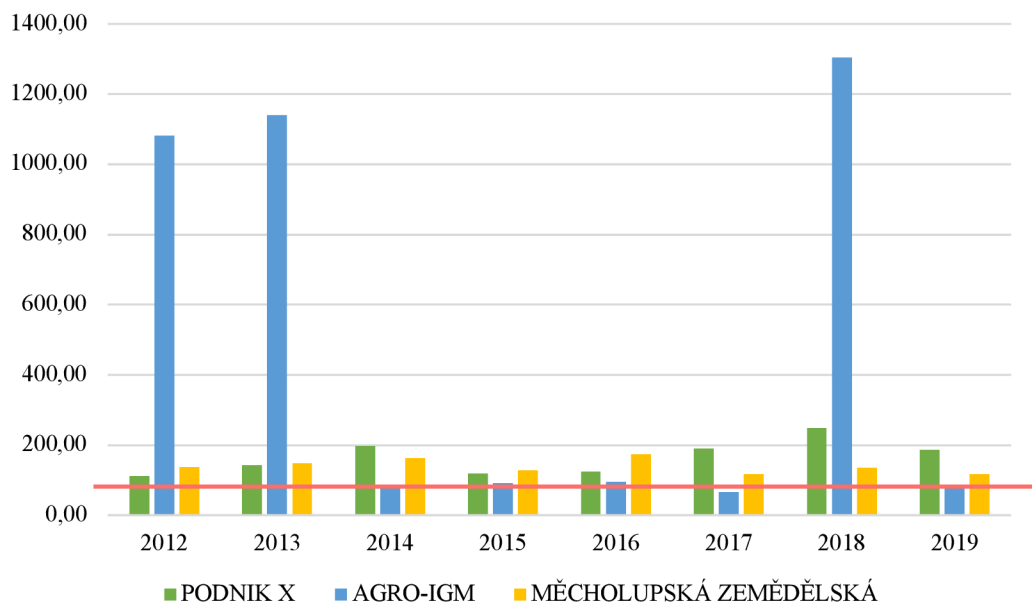

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Doba obratu pohledávek

Optimální dobou pro inkasování pohledávek je 90 dní, jež představuje červená čára v grafu 12. Danou hranici splnila pouze společnost Agro-Igm, a to v letech 2014 a 2019. V grafu 12 jsou ale znatelné i její výkyvy v letech 2012, 2013 a 2018, jež vypovídají o tom, že firma měla potíže se splácením pohledávek, neboť doba obratu přesáhla tisíc dní (tedy cca tři roky). Ostatní podniky sice nesplňují optimální hranici, doba uhrazení pohledávek však není tak výrazně kolísavá.

Graf 12 - Doba obratu pohledávek (ve dnech)

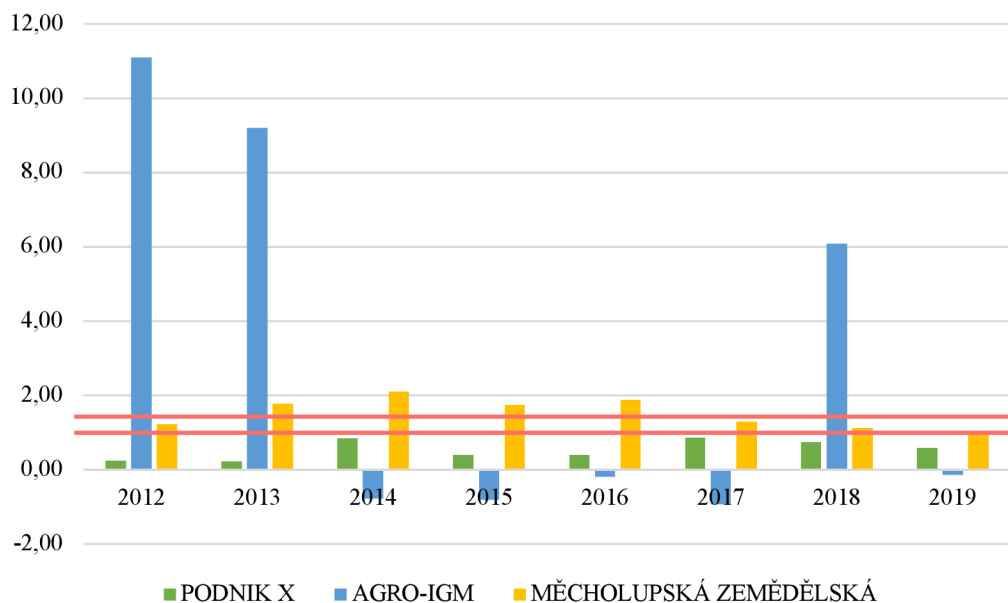

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Pohotová likvidita

Rozmezí pro příznivou hodnotu pohotovosti likvidity je 1 – 1,5, jak je vymezeno dvěma červenými čarami v grafu 13. Z grafu je patrné, že podnik Agro-Igm má nadměrné množství krátkodobého finančního majetku a pohledávek a v období 2014 až 2017 a v roce 2019 dokonce vykazovala záporné závazky. Firma by tak měla více investovat, aby zhodnotila své peněžní prostředky. Akciová společnost Měcholupská zemědělská naopak vhodně využívá oběžná aktiva a nedrží nadměrné množství zásob, jelikož se k určenému rozmezí velmi přibližuje, a v letech 2012, 2017 a 2018 dokonce dosáhla optimální hodnoty. Jak již bylo zmíněno, podnik X pro držení více zásob dané úrovně nedosahuje ani v jediném roce. Svým průběhem si jsou podnik X a Měcholupská zemědělská velmi podobné.

Graf 13 - Pohotová likvidita

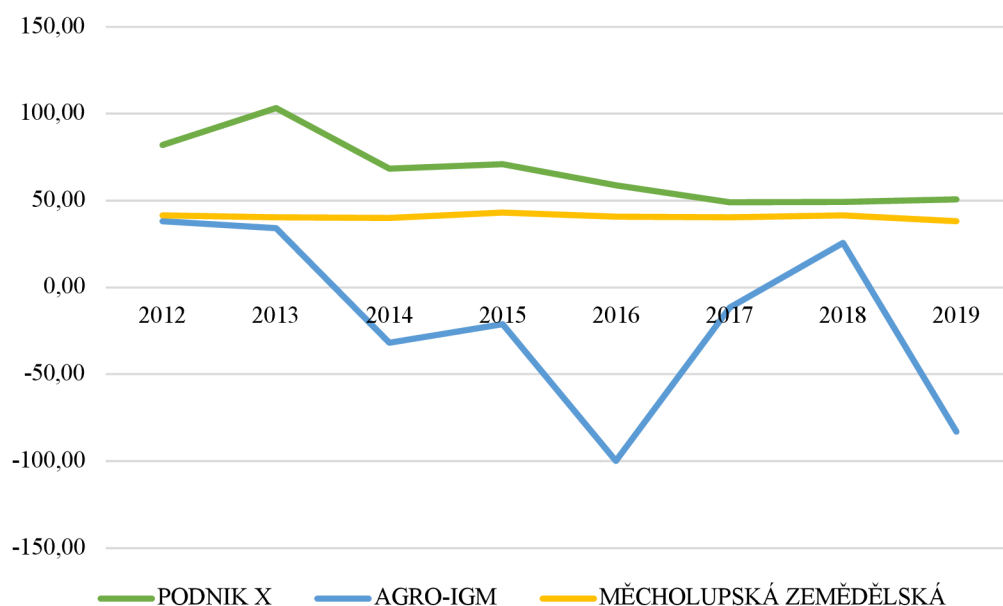

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Celková zadluženost

Dle grafu 14 je nejméně zadlužený podnik Agro-Igm, jehož výše ukazatele věřitelského rizika nečiní ani 40 %. Vzhledem k záporným závazkům v letech 2014 až 2017 a 2019 lze říci, že v tomto období dokonce není vůbec zadlužen. I přesto jsou v jeho průběhu znát výkyvy. Oproti tomu celková zadluženost společnosti Měcholupská zemědělská se nijak významně nemění. Ačkoliv je ve všech letech vyšší než u firmy Agro-Igm, její hodnoty se pohybují kolem 40 %. Nejhorší je na tom podnik X, který v první polovině sledovaného časového úseku vykazuje vysokou celkovou zadluženost, v roce 2012 dokonce přesáhl 100 %. V druhé polovině období je však patrné, že se jeho situace zlepšuje, a i přes skutečnost, že je v rámci daného ukazatele ze všech firem nejhorší, hodnota jeho zadluženosti klesá k 50 %.

Graf 14 - Celková zadluženost (v %)

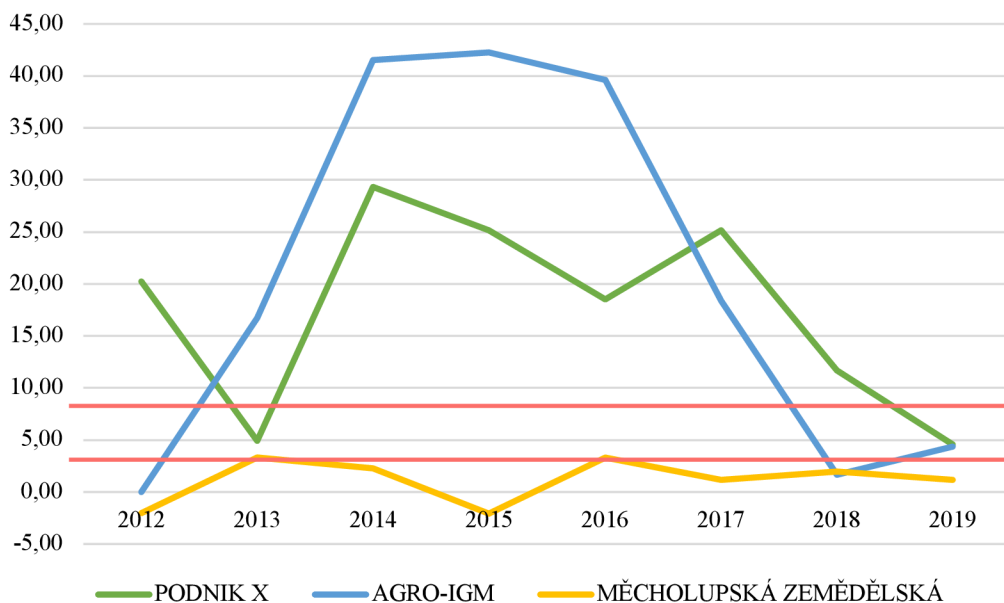

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Úrokové krytí

Dle standardů USA by měly být nákladové úroky hrazeny ziskem minimálně 3krát a optimálně 8krát, jak vyznačují červené čáry v grafu 15. Tendence úrokového krytí porovnávaných společností se velmi odlišují. Skutečností však zůstává, že zatímco podnik X a Agro-Igm ve většině případů nemají problém s pokrytím úroků, společnost Měcholupská zemědělská dosáhla minimální hodnoty pouze dvakrát (v letech 2013 a 2016). Generuje tedy nedostatečné množství zisku. Agro-Igm v počátečním roce nevykazovala žádné nákladové úroky, tudíž se její hodnota nachází na 0. V dalších letech ovšem několikanásobně úroky pokryla, a dokonce v letech 2014 až 2016 převýšila obě firmy. Pouze v období 2018 a 2019 měla oproti ostatním rokům menší zisk, což se projevilo na daném ukazateli. V předposledním roce se tak nedostala hodnota úrokového krytí ani na minimální úroveň. Podnik X v prvním a v posledním roce analýzy zaujímal nejvyšší hodnotu mezi firmami. V průběhu sledovaného období u něj došlo k několika výkyvům, nikdy ovšem neklesl indikátor pod hodnotu 3.

Graf 15 - Úrokové krytí (krát)

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

4.6.3 Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím

Dle klasifikace ekonomické činnosti CZ-NACE spadají analyzované podniky do kategorie A 0142, kde A znamená odvětví Zemědělství, lesnictví, rybářství, 01 rostlinnou a živočišnou výrobu, myslivost a související činnosti, 014 živočišnou výrobu a 0142 chov jiného skotu. Za pomoci benchmarkingového diagnostického systému lze zjistit hodnoty některých vybraných ukazatelů odvětví a zároveň podniku, pokud se na tomto portále zadají jeho hodnoty. Hodnoty jsou vypočteny za rok 2019.

Tabulka 32 - Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím za rok 2019

Ukazatel	Rentabilita aktiv (v %)	Rentabilita vlastního kapitálu (v %)	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Koeficient samofinancování (v %)
Podnik X	3,06	4,02	1,06	0,59	0,09	49,19
Agro-Igm	5,36	1,6	-0,75	-0,13	-0,02	183,04
Měcholupská zemědělská	0,85	0,07	2,06	0,99	0,36	61,41
Odvětví	0,78	0,42	2,52	1,54	0,47	88,18

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; MPO.CZ, cit. 3. října 2021; vlastní zpracování 2021

Jak si lze všimnout v tabulce 32, v případě rentability aktiv si nejlépe stojí společnost Agro-Igm a hned po ní podnik X. Dokonce i Měcholupská zemědělská si vede lépe, než je průměr daného odvětví.

Výsledky indikátoru rentabilita vlastního kapitálu jsou obdobné jako u předchozího ukazatele s tím rozdílem, že nejvíce přináší vlastní kapitál zisk podniku X a až poté Agro-Igm. Měcholupské zemědělské společnosti se naopak nedařilo, a tak dosáhl nižší hodnoty, než je oborový průměr.

Likvidity III., II. a I. stupně vykazují u firem podobný průběh. Optimální úroveň dosáhla většinou společnost Měcholupská zemědělská a odvětvový průměr, který se u dvou z nich dané hodnotě velmi blížil. Zatímco podnik X měl s dosažením mírné potíže, firma Agro-Igm vykazovala záporné závazky, což se projevilo na výsledku negativně.

Koeficient samofinancování udává, z kolika procent firma financuje svá aktiva z vlastních zdrojů. Oborový průměr převyšuje pouze společnost Agro-Igm, která v daném roce měla hodně vlastního kapitálu a zároveň záporné závazky. To se projevilo tak, že aktiva byla nižší než vlastní zdroje. Proto také podnik překročil hranici 100 %. V případě koeficientu samofinancování si ale nestojí špatně ani zbylé dvě farmy, jejichž hodnoty se pohybují kolem 50 %.

4.6.4 Vícerozměrné metody

K sestavení vícerozměrných modelů jsou využity ukazatele, které byly vypočítány pro účely jednorozměrných metod. Aby bylo možné sestavit výchozí matici, jež sestává z kritérií, srovnávaných podniků, vah a charakteru ukazatelů, je potřeba zvolit ukazatele a stanovit váhy.

Pro vzájemné posouzení společností byly vybrány ukazatele vzhledem k povaze podnikání firem a stanoveny následující váhy:

Ukazatel rentability:	rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	35 %
Ukazatel likvidity:	pohotová likvidita	27 %
Ukazatel aktivity:	doba obratu zásob	23 %
Ukazatel zadluženosti:	úrokové krytí	15 %

Byla zvolena čtyři kritéria, každé z jiné skupiny poměrových ukazatelů. Stanovení vah je subjektivní, přičemž největší váhu dostala rentabilita vlastního kapitálu, neboť se jedná o nejsledovanější ukazatel v rámci finančního hospodaření firmy. Dalším významným indikátorem je pohotová likvidita, jelikož podnik by měl být schopen hradit své krátkodobé závazky. Vzhledem ke skutečnosti, že farmy se zabývají chovem masného skotu, k čemuž je nezbytně nutné udržovat zásoby, dalším významným ukazatelem je doba obratu zásob. Nejmenší váhu dostal ukazatel úrokového krytí.

Výchozí matice, kterou znázorňuje tabulka 33, je sestavena pro rok 2019.

Tabulka 33 - Výchozí matice pro vícerozměrné metody

PODNIK	UKAZATEL			
	Rentabilita vlastního kapitálu (v %)	Pohotová likvidita	Doba obratu zásob (ve dnech)	Úrokové krytí (krát)
X	4,02	0,59	178,39	4,57
Agro-Igm	1,60	-0,13	437,06	4,39
Měcholupská zemědělská	0,07	0,99	199,90	1,16
Váhy	0,35	0,27	0,23	0,15
Charakter ukazatele	max	max	min	max

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

K mezipodnikovému srovnávání byly vybrány dvě vícerozměrné metody, a to bodovací metoda a metoda vzdáleného fiktivního bodu.

Bodovací metoda

V bodovací metodě se přiřazuje 100 bodů za ukazatel podniku, který má podle charakteru nejlepší hodnotu. Pokud je žádoucí co nejnižší hodnota indikátoru, vybírá se podnik s nejmenším výpočtem. U kritérií, kde je žádoucí růst, platí opak. Zbylé hodnoty se pak vypočítají poměrem s nejlepší hodnotou dle vzorců uvedených v kapitole 3.5.3. Následně se body u jednotlivých ukazatelů vynásobí vahami a jejich součet je výsledkem. Na základě bodového hodnocení se určuje pořadí firem, kdy je nejlepší ta s největším počtem bodů. Udělení bodů a následné pořadí firem je uvedeno v tabulce 34.

Tabulka 34 - Bodovací metoda

Ukazatel	ROE	Pohotov likvidita	Doba obratu z sob	Celkov zadlu zenost	Suma bodů 	Pořadí
Podnik X	100	59,60	100	100	89,09	1
Agro-Igm	39,80	-13,13	40,82	96,06	34,18	3
M cholupsk zem d lsk	1,74	100,00	89,24	25,38	51,94	2
V hy	0,35	0,27	0,23	0,15	1,00	X
Charakter ukazatele	max	max	min	max	X	X

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. ř
jna 2021; vlastní
 zpracová
n
 2021

V p
ř
pad
 bodovací
 metody se nejl
pe umí
st
il podnik X, kter
y z
skal nejv
ce bodů
, jelikož
z v roce 2019 má
l ve t
ech krit
ri
ch nejl
p
š
 hodnotu. Druh
 m
sto n
le
z
i akciov
 společnosti Má
cholupsk
 zem
d
lsk
 a nejh
už
re si dle dan
ho modelu vedla firma Agro-Igm.

Metoda vzd len ho fiktivní ho bodu

Metoda vzd
len
ho fiktivní
ho bodu je specifick
 t
m, že se k porovnan
m firmě
m sestavuje jež
t
e tzv. fiktivní
 podnik, kter
mu jsou p
ř
razeny nejl
p
š
 hodnoty ukazatelů
 společn
st
. D
le je poté
řeba vypo
č
tat aritmetick
 pr
m
r a smí
rodatnou odchylku, aby matice, jež
z je definov
na v tabulce 35, mohla b
t p
vedena na normovan
 stav.

Tabulka 35 - Matice vybraných ukazatelů s vyčísleným fiktivním podnikem

PODNIK	UKAZATEL			
	Rentabilita VK	Pohotová likvidita	Doba obratu zásob	Úrokové krytí
Podnik X	4,02	0,59	178,39	4,57
Agro-Igm	1,6	-0,13	437,06	4,39
Měcholupská zemědělská	0,07	0,99	199,9	1,16
Fiktivní podnik	4,02	0,99	178,39	4,57
Váhy	0,35	0,27	0,23	0,15
Charakter ukazatele	max	max	min	max
Aritmetický průměr	1,90	0,48	271,78	3,37
Směrodatná odchylka	2,04	0,55	129,01	1,71

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Dle vzorců uvedených v kapitole 3.5.3 jsou pak hodnoty znormovány a vznikne tak nová matice, jež je uvedena v tabulce 36. Z těchto proměnných lze již vypočítat integrální ukazatel, který vyjadřuje, jak jsou vybrané farmy vzdálené od fiktivního podniku. Žádoucí je co nejmenší vzdálenost.

Tabulka 36 - Přepočet ukazatelů na normovaný tvar

PODNIK	UKAZATEL				Integrální ukazatel
	Rentabilita VK	Pohotová likvidita	Doba obratu zásob	Úrokové krytí	
Podnik X	1,04	0,19	-0,72	0,70	0,38
Agro-Igm	-0,15	-1,12	1,28	0,59	1,59
Měcholupská zemědělská	-0,90	0,92	-0,56	-1,29	1,38
Fiktivní podnik	1,04	0,92	-0,72	0,70	0,00

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

Tabulka 37 znázorňuje pořadí firem. Na prvním místě se umístil podnik X, jelikož u třech ze čtyř ukazatelů měl nejlepší hodnoty. Druhé místo obsadila akciová společnost Měcholupská zemědělská a poslední místo získala farma Agro-Igm. Pořadí firem se tak shoduje s pořadím určeným bodovací metodou.

Metoda vzdáleného fiktivního bodu byla vypočítána z hodnot společností za poslední rok sledovaného období (2019).

Tabulka 37 - Výsledné pořadí dle metody vzdáleného fiktivního bodu

PODNIK	POŘADÍ
Podnik X	1.
Měcholupská zemědělská	2.
Agro-Igm	3.

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10.-12. října 2021; vlastní zpracování 2021

5 Výsledky a diskuse

V dané kapitole je nejprve zhodnocena celková situace podniku X za roky 2012 až 2019. Poté se autorka věnuje porovnání s vybranými podniky ze stejného odvětví a určuje, která firma si v rámci zvolených ukazatelů stojí nejlépe.

5.1 Vertikální analýza

Majetková struktura

Majetková struktura podniku se ve zvoleném období výrazně nemění. Poměr dlouhodobého a oběžného majetku je celkem vyrovnaný, pouze v letech 2015, 2016 a 2019 dominují více stálá aktiva nad oběžnými (přibližně 60 ku 40). Zatímco dlouhodobý majetek představuje zvířata, dopravní prostředky, stroje, stavby a pozemky, z nichž se na celkovém dlouhodobém hmotném majetku podílejí nejvíce stavby, stroje a zvířata, oběžná aktiva zahrnují zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Právě zásoby, které společnost ke své činnosti bezpodmínečně potřebuje, činí největší část na oběžných aktivech. V prvních letech se dokonce jedná o přibližně dvě třetiny oběžného majetku. Významný podíl na oběžném majetku mají i krátkodobé pohledávky, které nejprve dosahují cca jedné čtvrtiny, a poté se zvyšují téměř na polovinu.

Kapitálová struktura

V první polovině zvoleného časového úseku firma používala k financování zejména cizí zdroje. Zvrat přišel v roce 2015, jelikož se výsledek hospodaření minulých let změnil ze ztráty na zisk. Situace podniku se tak od roku 2016 výrazně zlepšila a poměr vlastního a cizího kapitálu se začal vyrovnávat.

Externí zdroje jsou tvořeny krátkodobými a dlouhodobými závazky. Krátkodobé závazky dominovaly v roce 2012 a 2013, kdy činily 81,12 % a 92,66 % z celkových zdrojů financování, a poté se výrazně snížily (přibližně na 1/3). Dlouhodobé závazky naopak nejvíce ovlivňovaly kapitál v letech 2014 a 2015, kdy se pohybovaly kolem 40 %. V ostatních letech vykazovaly poměrně ustálený trend, neboť nepřesahovaly 17,97 %.

Interní zdroje jsou tvořeny převážně výsledkem hospodaření. Zatímco za běžné období firma generovala zisk, jehož maximální výše činila 15,71 % v roce 2014, v letech 2012-2014 si přetahovala ztrátu z minulých let. Ta dokonce v roce 2013 způsobila, že společnost financovala svůj majetek pouze cizím kapitálem, neboť jeho vlastní zdroje byly

záporné. Bod zvratu nastal v roce 2015, kdy podnik vykazoval poprvé zisk z minulých let (4,84 %). Ten se rok od roku podstatně zvyšoval až na 34,88 %. Menší účast na celkových zdrojích pak vykazovaly fondy ze zisku, kapitálové fondy a základní kapitál.

Nákladová a výnosová struktura

V případě nákladů více než polovinu zaujímal výkonová spotřeba, která v první polovině zvoleného časového úseku sahala k 70 % a poté klesala k 50 %. Další významnou položkou na celkových nákladech jsou odpisy dlouhodobého hmotného majetku, které se většinou pohybovaly kolem 20 %, a zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu podílející se přibližně z 10 % (kromě let 2013 a 2018). Osobní náklady, ostatní provozní náklady, nákladové úroky a ostatní finanční náklady významně neovlivňují výši nákladů.

Výnosy jsou tvořeny nejvíce výkony, tržbami z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu a ostatními provozními výnosy. Zatímco výkony, jež zahrnují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, změnu stavu zásob a aktivaci, dosahují v letech 2012, 2013 a 2015 přibližně 50 %, v ostatních letech se drží kolem 30 %. Tržby za dlouhodobý majetek a materiál se ve čtyřech letech blíží čtvrtině celkových výnosů a ve třech letech dosahují téměř 18 %. Pouze v roce 2013 klesly na 6,25 %. Ostatní provozní výnosy, jež představují především dotace, se pohybují v rozmezí 24,89-49,36 %.

Struktura výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření běžného období se skládá z provozního a finančního výsledku hospodaření. Zatímco provozní výsledek představoval pro podnik zisk, finanční VH vycházel ve všech letech záporně, čímž snižoval celkovou výši výsledku hospodaření.

5.2 Horizontální analýza

Horizontální analýza aktiv

Průběh dlouhodobého i oběžného majetku je v průběhu vybraných let velmi kolísavý. U dlouhodobého majetku meziročně nastávají změny zejména v roce 2015 a 2019, kdy se jejich hodnoty oproti předchozímu roku zvýšily o částky v řádu milionů (2 762 a 1 601 tisíc Kč). V ostatních letech v důsledku nákupu, prodeje a opotřebení hodnota dlouhodobého hmotného majetku roste a klesá, rozdíl však není tak markantní.

V případě oběžných aktiv dochází meziročně k velkým změnám v letech 2015, 2017 a 2019, kdy v prvních dvou zmíněných letech oběžná aktiva narůstají o 690 a 951 tisíc Kč a v posledním roce klesají o 778 tisíc Kč. Důvodem je v roce 2015 růst zásob, dlouhodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. V roce 2017 zase ovlivnil oběžný majetek nárůst celkových pohledávek. Pro rok 2019 byl významný pokles zásob a pohledávek.

Horizontální analýza pasiv

Průběh celkových pasiv je stejný jako u aktiv z důvodu zachování bilanční rovnosti. V roce 2013 došlo ke snížení vlastního kapitálu oproti roku 2012 v důsledku rozpuštění kapitálového fondu. V ostatních letech se však vlastní kapitál už jen zvyšoval, i když jeho vzrůst postupně probíhal v menších hodnotách. Největší meziroční nárůst tak nastal v roce 2014, kdy interní zdroje vzrostly o 2 388 000 Kč, jelikož se zvýšily fondy ze zisku a zvýšil se výsledek hospodaření za běžné období.

Tendence cizího kapitálu je kolísavá. Obzvláště výrazné změny probíhaly v letech 2013-2016, kdy se externí zdroje měnily v rámci milionů (největší pokles 3 038 tisíc Kč a největší vzrůst o 2 613 tisíc Kč). Podíl na takových částkách mají dlouhodobé a krátkodobé závazky. V ostatních letech už změny nebyly tak znatelné.

Horizontální analýza vybraných položek výkazu zisku a ztráty

Významné změny byly zaznamenány u výkonů, výkonové spotřeby, tržeb z prodaného dlouhodobého majetku a materiálu a u ostatních provozních výnosů. Výkony se vlivem růstu a poklesu tržeb za vlastní výrobky a služby měnily o podstatné částky v letech 2014 až 2016. Zatímco v roce 2015 vzrostly o 1 883 000 Kč oproti roku 2014, rok 2016 znamenal jejich pokles na 56,60 % původní hodnoty.

Výkonová spotřeba má podobný průběh jako výkony, jelikož největší nárůst i pokles proběhl ve stejných letech, pouze hodnoty nedosahovaly takové výše (986 a 718 tisíc Kč).

Jelikož prodej dlouhodobého majetku a materiálu není hlavní výdělečnou činností podniku, průběh získaných tržeb z něj je rozmanitý. Největší rozdíly jsou však zaznamenány v letech 2013 a 2014, kdy oproti předchozímu roku tržby nejprve klesly o 557 000 Kč a poté vzrostly o 806 000 Kč.

Vzhledem k tomu, že ostatní provozní výnosy jsou tvořeny převážně dotacemi, jejichž nárok na vyplacení je ovlivněn řadou faktorů, není zvláštní, že je jejich charakter proměnlivý. Nejvíce se ostatní provozní výnosy meziročně zvýšily v roce 2016 o 2,587 mil. Kč a klesly předchozí rok o 655 tis. Kč.

Výsledek hospodaření spíše meziročně klesá, ale změny nejsou tolik znatelné. Jedná se o důsledek zvyšování výkonové spotřeby a odpisů dlouhodobého majetku a snižování výkonů, tržeb z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatních provozních výnosů.

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatele rentability

V rámci výnosnosti si společnost vede dobře, jelikož hodnoty ukazatelů rentability celkového kapitálu, vlastního kapitálu, tržeb a nákladů vycházejí, až na jeden případ, kladně. Výjimkou je rentabilita vlastního kapitálu v roce 2013, kdy pro zápornou hodnotu interních zdrojů vychází ukazatel záporně. Jak již bylo zmíněno, důvodem je vysoká ztráta minulých let. Pro firmu by však mohly znamenat problém klesající hodnoty ke konci sledovaného období (kromě rentability nákladů, kdy je klesající hodnota žádoucí), které se pojí s klesajícím ziskem. Pro podnik by tak bylo potřebné, aby zvyšovala své výnosy a snižovala náklady.

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity poukazují na některé nedostatky společnosti. Nejvyšší doporučená doba pro inkaso pohledávek je 90 dní. V případě podniku X však ani v jednom roce nebyla splněna daná doba. Společnost tak přichází o možnost investovat v okamžiku splatnosti peněžní prostředky do podnikání. Firma by tak danou situaci mohla řešit přísnější domluvou s odběrateli nebo v rámci pohledávek, jejichž doba obratu je delší, vymáháním či přeprodejem faktoringové společnosti, což by pak pro ni ovšem znamenalo nižší výnosy. Větší problém má však společnost s obratem závazků, jelikož jejich hrazení probíhá v rámci několika let. Ukazatel samozřejmě zkresluje dlouhodobé závazky, které zahrnují úvěry, i přesto by však firma měla být schopná hradit dluhy v přijatelném časovém rozmezí. Pozitivním jevem je, že se doba obratu závazků v průběhu let snižuje. Doba obratu zásob splňuje ve všech letech kromě roku 2013 podmínku, že by jejich

přeměna měla proběhnout alespoň jedenkrát do roka. Jelikož se však jedná o zemědělský podnik, který většinou prodává zásoby jednorázově a ve velkém množství, výsledky ukazatelů doby a rychlosti obratu zásob dané situaci odpovídají. Rychlost obratu aktiv je pak víceméně stálá, a jelikož obsahuje položky různé likvidity, není nijak překvapující, že k jejich obratu dochází až za několik let.

Ukazatele likvidity

V rámci uspokojení svých krátkodobých závazků farma vykazuje problémy. Kromě let 2014 a 2017 u likvidity I. a III. stupně je totiž není schopná splácet. Určitou roli mohou hrát zásoby, jež se v případě zemědělského podniku vyznačují sezónností. To znamená, že je podnik v určitých obdobích roku záměrně navyšuje. Jelikož se číselné údaje vztahují k 31. 12. každého roku, kdy má farma vysoké zásoby, jež v průběhu následujícího půlroku zpracovává nebo prodává, je jejich vyšší hodnota přijatelná. Z toho důvodu vychází pohotová a okamžitá likvidita nižší než optimální hodnota. Dalším aspektem může být pozdní placení pohledávek. V případě okamžité likvidity by pak peněžní prostředky včas přijaté za pohledávky mohly kladně ovlivnit ukazatel. Pro zlepšení všech tří ukazatelů je však potřebné, aby podnik zvýšil zisk. Měl by se zaměřit na kvalitu prodávaného zboží, výrobků a služeb a například více zainvestovat do reklamy, aby se zviditelnil.

Ukazatele zadluženosti

V oblasti zadluženosti měla firma nejprve potíže. Teprve od roku 2016 se její situace začala výrazně zlepšovat a v následujících letech už byla situace pro podnik přijatelná. V prvních letech zvoleného období celková zadluženost dosahovala vysokých hodnot. V roce 2013 dokonce přesáhla 100 %, jelikož cizí zdroje přesahovaly hodnotu aktiv. Její tendence však začala klesat, až se přiblížila k 50 %.

S daným ukazatelem souvisí koeficient samofinancování, který má podobný průběh. Jelikož firma na začátku časového úseku postrádala vlastní zdroje financování (v roce 2013 dokonce žádné neměla), byl daný indikátor nízký. V druhé polovině období se však poměr vlastního a cizího kapitálu začal vyrovnávat, a tak se koeficient samofinancování ustálil na přibližné hodnotě 50 %.

Zadluženost vlastního kapitálu tak podle předchozích ukazatelů vykazuje v prvních čtyřech letech špatné hodnoty. Externí zdroje totiž převyšují interní několikanásobně, což představuje riziko pro věřitele. Jak se však v průběhu let zvýšil vlastní kapitál, ukazatel

se přiblížil hodnotě 100 %. Opačný průběh má míra finanční samostatnosti, jelikož se jedná o převrácenou hodnotu zadluženosti vlastního kapitálu.

V případě úrokového krytí splňuje společnost optimální výši ukazatele téměř ve všech letech, a dokonce ji mnohonásobně převyšuje. Pouze v letech 2013 a 2019 se hodnota indikátoru nachází mezi minimální a střední hranicí. Vzhledem ke zlepšujícím hodnotám v posledních letech sledovaného období se daří podniku lépe splácet své dluhy a zvyšovat vlastní financování majetku.

5.4 Bonitní a bankrotní modely

Kralickův rychlý test

Kralickův rychlý test pomáhá určit, jak je společnost bonitní. V případě podniku X je znát, že měl nejdříve menší potíže v oblasti stability, kterou představují ukazatele koeficient samofinancování a doba splácení dluhu. Ty se však v dalších letech srovnaly, což pozitivně ovlivnilo celkový výsledek modelu. Ukazatele rentability, které zahrnují cash flow podnikového výkonu a rentabilitu celkových aktiv, vycházely po celou dobu v optimální výši. Dle dané metody je firma bonitní ve všech letech kromě roku 2013, kdy se nachází v zóně nevyhraněných výsledků. Pro společnost to však nepředstavuje problémy, jelikož výsledky v dalších letech vycházejí pozitivně.

Index bonity

Pro posouzení bonity farmy byl rovněž vybrán index bonity, který stejně jako předchozí model hodnotí situaci podniku jako velmi dobrou, a to dokonce i v roce 2013. Podle daných metod je tedy ekonomická situace společnosti v pořádku.

Model H-Score

Fulmerovo model H-Score byl vybrán z toho důvodu, že je vhodný pro malé a střední podniky a má vysoké procento úspěšnosti. Výsledky se však neshodují s ostatními metodami. Ve všech letech totiž vychází predikce finančních problémů. Vlivů, které k danému závěru vedou, může být mnoho. Svou roli hraje ztráta minulých let za roky 2012-2014, záporné cash flow v letech 2014 a 2017 či záporný čistý pracovní kapitál. Opět zde hraje roli i výše zisku a tržeb.

Tafflerův bankrotní model

Tafflerův bankrotní model se oproti modelu H-Score výrazně liší. Zatímco dle Fulmera bude mít farma nejspíše finanční tíseň, Tafflerův model říká, že je pravděpodobnost finančních problémů malá. Pouze v roce 2019 se hodnota nachází v šedé zóně, což by mohlo pro podnik znamenat budoucí potíže.

5.5 Dotace

Dle vypočítaného cash flow s dotacemi má firma vyšší výdaje než příjmy v letech 2014 a 2017. Proto není žádným překvapením, že je bez finanční pomoci od státu a Evropské unie podnik ve většině let sledovaného časového úseku nesoběstačný. Výjimkou lze označit roky 2015, 2016 a 2019, kdy měla společnost i bez dotací cash flow ve výši několika milionů Kč (5,796, 2,193 a 2,295 mil. Kč). Podnik by tak měl dohlížet na uhrazení svých pohledávek, zvyšovat příjmy za zboží, výrobky a služby a snižovat výdaje, které nejsou nezbytně nutné pro chod společnosti.

5.6 Mezipodnikové srovnávání

5.6.1 Jednorozměrné metody

Při porovnávání podniku X se dvěma dalšími společnostmi je vidět, že ačkoliv vždy nedosahuje optimálních hodnot, jeho celková situace je dobrá. Společnost Agro-Igm vzhledem k její velikosti spadá do mikropodniků jako podnik X. Na základě této skutečnosti lze říci, že až na některé výkyvy si také stojí obstojně. Oproti tomu akciová společnost Měcholupská zemědělská, která spadá do malých podniků, má u několika ukazatelů problémy a mnohdy jsou její výsledky výrazně horší než u ostatních subjektů.

U vývoje tržeb přepočtených na počet zaměstnanců až na roky 2013 a 2014 převyšuje obě firmy podnik X. Jeho tendence je však oproti jejich kolísavá a proměnlivá.

Největší ziskovostí celkového kapitálu disponuje farma Agro-Igm, která v letech 2014-2016 dokonce výrazně předehnila ostatní podniky, když přesáhla hodnotu 40 %. Podnik X měl nejdříve poměrně stálý charakter (kolem 10 %), jež na konci období klesal, zatímco společnost Měcholupská zemědělská měla nízké hodnoty a v letech 2012 a 2015

dokonce vykazovala záporný ukazatel. U všech podniků je znatelný pokles na konci sledovaného období.

V případě rentability vlastního kapitálu byl v převaze podnik X, který však měl výkyv v roce 2013 kvůli zápornému vlastnímu kapitálu. Podobný trend lze vidět i u Agro-Igm, jež prezentuje nižší hodnoty, avšak v roce 2016 byl její ukazatel nejvyšší. Hodnoty společnosti Měcholupská zemědělská se opět pohybovaly kolem 0. I u daného indikátoru je patrný pokles v průběhu let.

S dobou obratu zásob má největší potíže farma Agro-Igm, jež překračuje optimální počet 365 dní v pěti letech. Nejlépe se pak vede Měcholupské zemědělské společnosti, která v některých případech zvládne obrátit zásoby i dvakrát ročně. Podnik X přesáhl optimální úroveň pouze jednou, a to opět v roce 2013, kdy měla nižší tržby.

Nejdelší vhodná doba pro inkasování pohledávek je 90 dnů. Tuto hranici splnila ve třech letech farma Agro-Igm, avšak v letech 2012, 2013 a 2018 naopak zaznamenala vysokou dobu přeměny pohledávek, jež představovala i několik let (nejvíce 1 304,35 dní). Nelze ji tak označit za bezproblémovou a stálou. Ostatní podniky určenou úroveň přesáhly ve všech letech, nejedná se však o tak velký rozdíl a tendence ukazatele neprezentuje výraznější výkyvy.

Ukazatel pohotovosti likvidity nevychází příznivě pro farmu Agro-Igm. Ta totiž buď velmi přesahuje určenou hodnotu v důsledku nadměrných krátkodobých pohledávek a finančního majetku, který by měla investovat, nebo ji vůbec nedosahuje, jelikož má záporné závazky. Ani jeden extrém není příznivý z hlediska pohotovosti splácení krátkodobých závazků. Naopak společnost Měcholupská zemědělská ve třech letech dosahuje optimální úrovně a v ostatních se jí velmi blíží. V letech 2013 až 2016 by však mohla investovat přebytečné finance pro jejich větší zhodnocení. Podnik X daného rozmezí nedosahuje, problémem však mohou být držené zásoby, které bude spotřebovávat v průběhu dalšího roku.

Celková zadluženost trápila především podnik X, jež ve všech letech předstihl oba subjekty. Jak již bylo zmíněno, situace firmy se v průběhu analyzovaných let zlepšila, a kromě odchylky v roce 2013 je její trend bez kolísání (kolem 50 %). Ostatní společnosti si vedly lépe a udržovaly hodnoty indikátoru na nižší hladině. Zatímco Měcholupská zemědělská se nacházela prakticky na stejné úrovni po celou dobu, Agro-Igm zaznamenala

výkyvy. Záporné závazky v letech 2014-2017 a 2019 navíc způsobily, že ukazatel v těchto letech nemá u dané firmy kladnou hodnotu.

Poslední proměnná opět negativně vypovídá o situaci podniku Měcholupská zemědělská. Ten totiž kromě roků 2013 a 2016 nedokáže hradit své nákladové úroky ziskem. V letech 2012 a 2015 je důvodem ztráta. Firma Agro-Igm v prvním roce analýzy nevykazuje žádné nákladové úroky, a proto je hodnota indikátoru nulová. V letech 2014-2016 už ovšem převyšuje obě farmy. Minimální úrovně nedosahuje pouze v roce 2018 v důsledku nízkého výsledku hospodaření. V posledním roce se však výše jeho úrokového krytí opět zvyšuje a překračuje tak minimální hodnotu ukazatele. Podnik X se ve většině případů nachází nad optimální hranicí a v letech 2013 a 2019 se propadl na úroveň mezi minimální a střední hodnotu.

5.6.2 Porovnání vybraných ukazatelů podniků s odvětvím

Vzhledem k nedostatku údajů byly vybrány pouze některé ukazatele pro porovnání s odvětvím v roce 2019.

Dle ukazatele rentability celkových aktiv je odvětvový průměr horší než hodnoty všech tří subjektů. Nejlépe si tak stojí firma Agro-Igm s 5,36 %, poté podnik X s 3,06 % a nakonec Měcholupská zemědělská s 0,85 %.

Největší výnosnost vlastního kapitálu má podnik X (4,02 %) a následně Agro-Igm (1,6 %). Naopak společnost Měcholupská zemědělská se dle tohoto indikátoru nachází pod průměrem odvětví, jež je 0,07 %.

V případě likvidity se nejlépe projevila firma Měcholupská zemědělská, jež měla optimální hodnoty u běžné a okamžité likvidity a u pohotové likvidity se k dané hranici velmi blížila. Podobně vychází i odvětvové průměry, kdy určeným hodnotám odpovídá likvidita I. stupně. Zbylé dva ukazatele se nacházejí těsně nad danou úrovní. Zatímco podnik X má nízké hodnoty u všech indikátorů, farma Agro-Igm se optimální hranici ani nepřiblížila, neboť vykazuje záporné hodnoty.

Koeficient samofinancování za odvětví vychází 88,12 %. Lepší výsledek vykazuje pouze firma Agro-Igm, jež zaznamenala vysoký podíl vlastního kapitálu a současně záporné závazky. Právě proto její indikátor vychází více než 100 % (183,04 %). Zbylé podniky si také nevedou špatně, jelikož se jejich hodnoty pohybují kolem 50 %.

Vzhledem k odvětvovým průměrům lze říci, že si společnosti stojí velmi dobře. Je pravda, že podnik X má horší hodnoty v případě likvidity a koeficientu samofinancování, stále jsou však ukazatele v dostatečné výši. Téměř stejné hodnocení platí i o farmě Agro-Igm, zde však už jsou znatelné problémy v oblasti splácení krátkodobých závazků, a naopak lepší hodnoty koeficientu samofinancování. Oproti tomu akciová společnost Měcholupská zemědělská zaznamenala potíže u rentability vlastního kapitálu, kdy její hodnota vycházela nižší než průměr v odvětví. V případě koeficientu samofinancování sice opět nedosahovala daného průměru, stále je ale v přijatelné výši.

5.6.3 Vícerozměrné metody

Bodovací metoda

Po aplikaci bodovací metody dosáhl podnik X 89,09 bodů, Agro-Igm 34,18 bodů a Měcholupská zemědělská společnost 51,94 bodů. Dle daného modelu se tedy nejlépe umístil podnik X, druhé místo obsadila farma Měcholupská zemědělská a nejhůře si vedla firma Agro-Igm.

Metoda vzdáleného fiktivního bodu

Po přepočtení ukazatelů na normovaný tvar byl vypočítán integrální ukazatel, který představuje vzdálenost od fiktivního podniku, pro každou společnost. Podnik X má integrální ukazatel ve výši 0,38, Agro-Igm 1,59 a Měcholupská zemědělská 1,38. Nejméně vzdálený od fiktivního podniku je tedy podnik X, poté Měcholupská zemědělská společnost a následně firma Agro-Igm. Opět se tak opakuje pořadí jako u předchozího modelu, z čehož vyplývá, že dle zvolených metod, ukazatelů a stanovených vah si podnik X stojí nejlépe.

6 Závěr

Z provedených analýz vyplývá, že má firma v některých oblastech nedostatky, které se však v průběhu let zlepšují. Z hlediska majetkové struktury je poměr stálých a oběžných aktiv relativně vyrovnaný. V některých letech dokonce převažuje dlouhodobý majetek (60 ku 40 %). První problémovou oblastí se stávají zdroje financování, jež v první polovině sledovaného období zahrnují především cizí kapitál. Zatímco má tedy v letech 2012 a 2013 podnik pouze 18,88 % a 7,34 % vlastního kapitálu, v následujícím období se jeho hodnota zvyšuje, až dochází k vyvážení zdrojů.

Strukturu nákladů nejvíce ovlivňuje výkonová spotřeba, jež nejdříve sahá až k 70 %, a poté klesá k 50 %. Další významnou položkou jsou odpisy dlouhodobého majetku, jejichž hodnota se pohybuje kolem 20 %, a zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, která se kromě roků 2013 a 2018 nachází na úrovni cca 10 %. Výnosy jsou tvořeny zejména výkony, které se podílejí přibližně z 30-50 %, tržbami z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, jež představují téměř čtvrtinu a poté pětinu všech výnosů, a nakonec ostatními provozními výnosy zahrnujícími především dotace, jež se nacházejí v rozmezí 24,89-49,36 %. Farma je ve všech letech zisková, ve finanční oblasti však dosahuje vždy ztráty, o kterou se snižuje provozní VH.

Ziskovost aktiv, vlastního kapitálu, tržeb a nákladů přináší v rámci zvolené společnosti dobré výsledky. Výjimkou je rok 2013, kdy z důvodu záporného vlastního kapitálu vychází hodnota rentability VK -163,59 %. Jedná se o důsledek vysoké ztráty minulých let. I přesto hrozí v budoucnu riziko, že dané položky nebudou pro podnik výnosné, neboť ukazatele v posledních letech klesají.

Jisté problémy lze postřehnout u indikátorů aktivity. Doba obratu pohledávek, jež má být maximálně 90 dní, totiž dosahuje 112 a více dní. Kdyby společnost měla dané prostředky včas, mohla by je lépe investovat. Pro zlepšení ukazatele lze domluvit přísnější podmínky s odběrateli nebo odprodat pohledávky faktoringové společnosti. Doba obratu závazků se odehrává až v rámci několika let (nejvíce 1 249,16 dní). Ukazatel sice zkresluje dlouhodobé úvěry, skutečností však zůstává, že by firma měla hradit své závazky v přijatelné době. Zásoby se kromě roku 2013 (401,22 dní) přemění jednou do roka. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský podnik, není daná skutečnost nijak překvapivá. Rychlost obratu aktiv se pohybuje kolem 0,30-0,45 obrátek ročně, což způsobuje různá likvidita majetku.

Z pohledu likvidity farma málokdy dosahuje optimální úrovně. Určené hodnoty splňuje pouze u běžné a pohotové likvidity v roce 2014 a 2017. V ostatních letech se indikátory nacházejí pod danou hranicí. Může se jednat o vliv zásob, které společnost spotřebovává spíše v první polovině roku a ve druhé opět doplňuje, nebo o pozdní úhrady pohledávek. Aby došlo ke zlepšení všech tří ukazatelů, je nutné zvýšit zisk. Pomoci by mohla reklama, jež by na podnik více upozornila, či zlepšování kvality produktů a služeb.

Oblast zadluženosti firmě působí značné problémy. V první polovině analyzovaného období totiž nedisponuje velkým množstvím vlastních zdrojů (v roce 2013 žádným), což pro věřitele znamená jisté riziko. V druhé polovině už ovšem dochází ke zlomu a situace podniku se výrazně mění (cca na 50 % zadluženosti). Zlepšující se výsledky v posledních letech časového úseku naznačují, že podnik lépe splácí dluhy a zvyšuje vlastní zdroje financování.

Z hlediska bonity a predikce finanční tísně tři ze čtyř modelů udávají dobrou finanční situaci a malou šanci na budoucí finanční problémy. Kralickův rychlý test a index bonity vyhodnocují společnost jako bonitní a Tafflerův bankrotní model udává, že je malá pravděpodobnost finančních nesází. Výjimkou je rok 2019, kdy se výsledek zařazuje do šedé zóny, což by mohlo znamenat budoucí potíže. Opačné hodnocení poskytuje Fulmerovo model H-Score, který predikuje finanční tíseň v celém sledovaném období, jelikož hodnoty vycházejí záporně.

Z diplomové práce vyplývá, že je firma bez dotací ve většině letech nesoběstačná. Vzhledem k zápornému cash flow s obdrženy dotacemi v letech 2014 a 2017 je dané zjištění předvídatelné. V letech 2015, 2016 a 2019 byla ovšem společnost úspěšná, a i bez finanční pomoci dosáhla příjmů v rámci milionů Kč (5,796, 2,193 a 2,295 mil. Kč).

Mezipodnikové srovnávání jednorozměrnými metodami ukazuje, že i když podnik X a Agro-Igm nedosahují vždy optimální hranice, jejich celková situace je dobrá. Akciová společnost Měcholupská zemědělská má však vzhledem ke své velikosti, kdy by měla u většiny ukazatelů výrazně převyšovat ostatní firmy, v určitých oblastech potíže a svými výsledky někdy nestačí ostatním subjektům.

Ke komparaci podniků s odvětvovým průměrem bylo vybráno 6 ukazatelů. U rentability celkových aktiv má nejhorší hodnotu právě odvětví, přičemž nejlépe si stojí firma Agro-Igm s 5,36 %. Výnosnost vlastního kapitálu má zase lepší podnik X (4,02 %). Měcholupská zemědělská farma naopak v daném případě nepřekonala průměr

odvětví (0,07 %). V oblasti likvidity se nejlépe daří akciové společnosti Měcholupská zemědělská, a posléze odvětví. Podnik X má oproti určené úrovni nízké hodnoty, ovšem Agro-Igm se nachází v záporných číslech, a tudíž se optimu velmi vzdaluje. V případě koeficientu samofinancování vykazuje odvětví 88,18 %, jež převyšuje pouze farma Agro-Igm, neboť má vysoký podíl vlastního kapitálu a zároveň záporné závazky. Právě proto indikátor přesahuje 100 % a činí 183,04 %. Ačkoliv zbylé dva subjekty nedosahují takových hodnot, na úrovni 50 % si stojí také obstojně.

K porovnání vícerozměrnými metodami byla zvolena bodovací metoda a metoda vzdáleného fiktivního bodu. V prvním modelu obdržel podnik X 89,09 bodů, Agro-Igm 34,18 bodů a Měcholupská zemědělská 51,94 bodů. V případě druhé metody vyšla vzdálenost od fiktivního podniku u podniku X 0,38, u Agro-Igm 1,59 a u Měcholupské zemědělské společnosti 1,38. Oba modely tak na základě zvolených ukazatelů a stanovených vah vyhodnotili pořadí podniků stejně. Nejlépe si stojí podnik X, poté akciová společnost Měcholupská zemědělská a jako poslední se umístila farma Agro-Igm.

Budoucnost podniku X se jeví velmi pozitivně, jelikož ukazatele aktivity a zadluženosti klesají a cash flow v posledním roce vychází kladně a ve vysoké hodnotě. Výše uvedený odhad vývoje hospodaření podniku X podporuje také příznivé hodnocení 3 ze 4 bonitních a bankrotních modelů. Naopak potenciálním ohrožením by pro farmu mohly být klesající hodnoty zisku a ukazatelů rentability a likvidity.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní zdroje

BROŽOVÁ H., ŠUBRT T., HOUŠKA M. 2014. *Modely pro vícekriteriální rozhodování*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze. ISBN 978-80-213-1019-3.

BŘEZINOVÁ, Hana. 2017. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. Praha : Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-603-8.

FABOZZI, Frank a PETERSON, Pamela. 2003. *Financial Management and Analysis*. New Jersey : John Wiley & Sons. ISBN 0-471-23484-2.

FULMER J.G., MOON J.E., GAVIN T.A., ERWIN M.J. 1984. *A Bankruptcy Classification Model for Small Firms'*. *Journal of Commercial Bank Lending*.

HÁLEK, Vítězslav a Fakulta informatiky a managementu. 2013. *Predikce finanční tísňe podniku na základě vlastního bankrotního modelu CCB*. Hradec Králové : Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-325-3.

HOBZA, Vladimír, HOBZA, Vladimír, jr. a SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva. 2015. *Manažerská ekonomika. Kapitoly k finanční analýze*. . Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4889-3.

HOMOLKA, Jaroslav, KALA, Václav a autorů, Kolektiv. 2014. *Podniková ekonomika a řízení*. Praha : Česká zemědělská univerzita. ISBN 978-80-213-2504-3.

HYRŠLOVÁ, Jaroslava. 2010. *Ekonomika podniku*. Praha : Vysoká škola ekonomie a managementu. ISBN 978-80-86730-54-7

JEŽKOVÁ, Renáta, a další. 2015. *Podnikání a management v malých a středních podnicích: teoretické aspekty*. Brno : Akademie Sting, o.p.s.. ISBN 978-80-87482-30-8.

KALOUDA, František. 2017. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň : Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-646-0.

KAŠÍK, Josef, FRANEK, Jiří a Ekonomická fakulta. 2015. *Základy podnikové diagnostiky*. Ostrava : VŠB-TU Ostrava. ISBN 978-80-248-3888-5.

- KISELÁKOVÁ, Dana a ŠOLTÉS, Miroslava. 2017. *Modely řízení finanční výkonnosti v teorii a praxi malých a středních podniků*. Praha : Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0680-6.
- KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. 2005. *Finanční analýza krok za krokem*. Praha : C. H. Beck. ISBN 80-7179-321-3.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, a další. 2017. *Finanční analýza - komplexní průvodce s příklady*. Praha : Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0563-2.
- KOUŘILOVÁ, Jindra, PŠENČÍK, Jiří a KOPTA, Daniel. 2009. *Dotace v zemědělství z hlediska komplexního pohledu a s přihlédnutím k ekologickému zemědělství*. Brno : Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-637-9.
- KUBÍČKOVÁ, D., & JINDŘICHOVSKÁ, I. 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.
- MARINIČ, Pavel. 2007. *Měření firemní výkonnosti*. Praha : Vysoká škola ekonomie a managementu. ISBN 978-80-86730-24-0.
- MULAČOVÁ, Eva a MULAČ, Petr a kolektiv. 2013. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha : GRADA Publishing, a.s.. ISBN 978-80-247-4780-4.
- PERNSTEINER, H., WAGNER, E. a KABÁT, L. 2011. *Podnikanie v nových ekonomických a sociálnych podmienkach*. Bratislava: Eurokódex. ISBN 978-80-89447-51-0.
- PEŠKOVÁ, Radka a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. 2012. *Finanční analýza*. Praha : Vysoká škola ekonomie a managementu. ISBN 978-80-86730-89-9.
- REJNUŠ, Oldřich. 2014. *Finanční trhy*. Praha : Grada. ISBN 978-80-247-3671-6.
- RŮČKOVÁ, Petra. 2019. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha : Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. 2011. *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press. ISBN 978-80-251-3386-6.
- SYNEK, Miloslav a KISLINGEROVÁ, Eva. 2015. *Podniková ekonomika*. Praha : C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.

VÁCHAL, Jan a VOCHOZKA, Marek. 2013. *Podnikové řízení*. Praha : Grada. ISBN 978-80-247-4642-5.

VEBER, Jaromír. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha : Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4520-6.

VOCHOZKA, Marek. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha : Grada. ISBN 978-80-247-3647-1.

7.2 Internetové zdroje

AGRO-ZADNOV.CZ. 2021. *AGRO&KOMPINÁT+AGRO-IGM s.r.o.* [Online] [Citace: 2. října 2021.] <http://www.agro-zandov.cz>

CEBR.VSE.CZ. MACHEK, O. 2014. *Long-term predictive ability of bankruptcy models in the Czech republic: evidence from 2007-2012*. [Online] [Citace: 2. června 2020.] <https://cebr.vse.cz/pdfs/cbr/2014/02/03.pdf>

DOTACNI.INFO. 2012. *Zemědělci mohou žádat o Národní doplňkové platby*. [Online] [Citace: 28. dubna 2020.] <https://www.dotacni.info/tag/narodni-doplňkove-platby/>

EAGRI.CZ. 2018. *Zelená zpráva 2018*. [Online] [Citace: 16. dubna 2020.] http://eagri.cz/public/web/file/648258/Zelena_zprava_2018.pdf

EAGRI.CZ. 2020. *Dotace*. [Online] [Citace: 20. dubna 2020.] <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/?fullArticle=1>

EAGRI.CZ. 2020. *O ministerstvu*. [Online] [Citace: 18. srpna 2021.] <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/o-ministerstvu/>

EAGRI.CZ. 2015. *Program rozvoje venkova 2014 - 2020*. [Online] [Citace: 29. dubna 2020.] <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

FINANALYSIS.CZ. 2020. *Jaké bankrotní a bonitní modely ve FinAnalysis najdete*. [Online] [Citace: 21. dubna 2020.] <http://www.finanalysis.cz/pouzite-bankrotni-modely.html>

JUSTICE.CZ. 2021. *Sbírka listin*. [Online] [Citace: 10. října 2021.] <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=XXXXXX>

JUSTICE.CZ. 2021. *Sbírka listin AGRO-IGM s.r.o.* [Online] [Citace: 11. října 2021.] <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=667530>

JUSTICE.CZ. 2021. *Sbírka listin Měcholupská zemědělská a.s.* [Online] [Citace: 12. října 2021.] <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=63797>

MECHOLUPSKA.CZ. 2021. *Měcholupská zemědělská, a.s.* [Online] [Citace: 1. října 2021.] <https://www.mecholupska.cz/#>

MPO.CZ. 2007. *Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA.* [Online] [Citace: 3. října 2021.] <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/benchmarkingovy-diagnosticky-system-financnich-indikatoru-infa--30195/>

MPO.CZ. 2004. *Nářízení komise (ES) č. 364/2004.* [Online] [Citace: 14. dubna 2020.] <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/30080/40534/481565/priloha006.pdf>

MPO.CZ. 2018. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2017.* [Online] [Citace: 15. dubna 2020.] <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/zprava-o-vyvoji-maleho-a-stredniho-podnikani-a-jeho-podpore-v-roce-2017--241070/>

PGRLF.CZ. 2018. *O společnosti.* [Online] [Citace: 17. srpna 2021.] <https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/>

PGRLF.CZ. 2018. *Podpora nákupu půdy.* [Online] [Citace: 19. srpna 2021.] <https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-uveru/podpora-nakupu-pudy/>

PGRLF.CZ. 2018. *Program Zemědělec.* [Online] [Citace: 20. srpna 2021.] <https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-uveru/program-zemedelec/>

PGRLF.CZ. 2018. *Investiční úvěry Zemědělec.* [Online] [Citace: 21. srpna 2021.] <https://www.pgrlf.cz/programy/uvery-a-zajisteni/investicni-uvery-zemedelec/>

SZIF.CZ. 2018. *Výroční zpráva 2018.* [Online] [Citace: 22. dubna 2020.] https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsystemova_navigace%2Fo_nas%2Fvyrocni_zpravy_szif%2F1562220575485.pdf

SZIF.CZ. 2019. *Jednotná platba na plochu (SAPS).* [Online] [Citace: 23. dubna 2020.] <https://www.szif.cz/cs/saps>

SZIF.CZ. 2019. *Platba pro mladé zemědělce*. [Online] [Citace: 24. dubna 2020.]

<https://www.szif.cz/cs/mladyz>

SZIF.CZ. 2019. *Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (GREENING)*. [Online] [Citace: 25. dubna 2020.]

<https://www.szif.cz/cs/greening>

SZIF.CZ. 2019. *Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)*. [Online] [Citace: 26. dubna 2020.]

<https://www.szif.cz/cs/prechodne-vnitrostatni-podpory>

SZIF.CZ. 2016. *Dobrovolné podpory vázané na produkci (VCS)*. [Online] [Citace: 27. dubna 2020.] <https://docplayer.cz/18056224-Dobrovolne-podpory-vazane-na-produkci-vcs.html>

RESEARCHGATE.NET. BANDUR, Miodrag. 2016. *Significance and Role of Small and Middle Enterprises in Economic Development*. [Online] [Citace: 1. května 2020.]

https://www.researchgate.net/publication/305423735_Significance_and_Role_of_Small_and_Middle_Enterprises_in_Economic_Development

RESEARCHGATE.NET. ZAHARIEV, Andrey. 2019. *Methods of financial analysis*. [Online] [Citace: 2. května 2020.]

https://www.researchgate.net/publication/335326987_METHODS_OF_FINANCIAL_ANALYSIS

7.3 Legislativní zdroje

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. In: Sbíрка zákonů 3. 2., částka 33. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 252/1997 Sb., Zákon o zemědělství. In: Sbíрка zákonů 10. 11., částka 124. ISSN 1211-1244.

8 Přílohy

Příloha 1 – Finanční podpora malého a středního podnikání

Příloha 2 - Rozvaha podniku X (v tis. Kč)

Příloha 3 - Výkaz zisku a ztráty podniku X (v tis. Kč)

Příloha 4 – Výpočet přidané hodnoty a výkonů podniku X v letech 2016-2019 (v tis. Kč)

Příloha 5 - Druhy zisků podniku X za roky 2012-2019 (v tis. Kč)

Příloha 6 - Výpočet cash flow podniku X (v tis. Kč)

Příloha 7 - Vybrané položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Agro-Igm (v tis. Kč)

Příloha 8 - Vybrané položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Měcholupská zemědělská (v tis. Kč)

Příloha 1 – Finanční podpora malého a středního podnikání

Na trhu se vyskytuje velká konkurence, obzvláště v podobě vyspělých mezinárodních podniků. Menší firmy proto uvítají každou finanční i nefinanční pomoc, která přispěje k jejich rozvoji. Podpory se nevztahují pouze na podnikání, ale i na inovace, zaměstnanost, vzdělávání a další. Subjekty, které poskytují výpomoci, mohou být (VEBER, 2012):

- vládní instituce čerpající z veřejných prostředků poskytující především poradenství – CzechInvest, CzechTrade, RPIC nebo Centrum pro regionální rozvoj České republiky
- nevládní organizace nabízející prospěšné služby – Agrární komora, Hospodářská komora, Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR či Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR
- finanční instituce uskutečňující peněžní pomoc formou záruk nebo výhodnějších úvěrů – Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo financí, Komerční banka, a.s., Česká spořitelna, a.s. a jiné
- podnikatelské inkubátory

Dle legislativní úpravy se podpory vztahují pouze na určité tituly a mohou mít podobu dotace, finančního příspěvku, návratné finanční výpomoci, záruky či zvýhodněného úvěru (MULAČOVÁ, a další, 2013).

Příloha 2 - Rozvaha podniku X (v tis. Kč)

AKTIVA (V TIS. KČ)									
Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA CELKEM	7 152	7 683	7 150	10 602	10 199	10 704	11 420	12 247
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ ZÁKLADNÍ KAPITÁL	0	0	0	0	0	0	0	0
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	3 440	3 590	3 202	5 964	6 123	5 677	5 843	7 444
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	3 440	3 590	3 202	5 964	6 123	5 677	5 843	7 444
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	OBĚŽNÝ MAJETEK	3 711	4 093	3 948	4 638	4 076	5 027	5 576	4 798
C. I.	Zásoby	2 328	2 548	2 214	2 874	2 295	2 141	2 382	2 147
	<i>Pohledávky:</i>	988	902	1 348	1 086	1 257	2 048	2 364	2 248
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	19	0	216	272	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky	969	902	1 132	814	1 257	2 048	2 364	2 248
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	395	643	386	678	524	838	830	403
D.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ AKTIV	1	0	0	0	0	0	1	5

PASIVA (V TIS. KČ)									
Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	PASIVA CELKEM	7 152	7 683	7 150	10 602	10 199	10 704	11 420	12 247
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	1 135	-357	2 031	3 044	4 157	5 438	5 782	6 024
A. I.	Základní kapitál	200	200	200	200	200	200	200	200
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	2 076	0	0	0	0	0	0	1 300
A. III.	Fondy ze zisku	20	20	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	20
A. IV.	VH minulých let	-2 097	-1 161	-577	511	1 524	2 638	3 729	4 262
A. V.	VH běžného účetního období	936	584	1 088	1 013	1 113	1 280	533	242
B.	CIZÍ KAPITÁL	5 873	7 933	4 895	7 508	6 010	5 251	5 605	6 194
B. I.	Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Závazky:</i>	5 873	7 933	4 895	7 508	6 010	5 251	5 605	6 194
B. II.	Dlouhodobé závazky	188	913	3 102	3 840	1 602	1 921	1 269	1 669
B. III.	Krátkodobé závazky	5 685	7 020	1 793	3 668	4 408	3 330	4 336	4 525
C.	ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	144	107	224	50	32	15	33	29

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Příloha 3 - Výkaz zisku a ztráty podniku X (v tis. Kč)

NÁKLADY (V TIS. KČ)									
Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	NÁKLADY CELKEM	4 038	4 455	4 041	5 323	5 512	5 738	5 770	6 441
A.	Náklady vynaložené na prodej zboží	0	0	0	0	0	0	0	0
B.	Výkonová spotřeba	2 571	3 032	2 770	3 756	3 038	3 024	3 373	3 648
C.	Osobní náklady	32	27	27	87	121	204	224	317
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	844	737	628	544	1 394	1 400	1 430	1 617
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	361	189	337	539	425	592	231	416
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0
H.	Ostatní provozní náklady	162	303	227	306	419	426	376	299
I.	Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0
K.	Náklady finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	0	0	0	0
N.	Nákladové úroky	49	154	43	50	76	53	61	82
O.	Ostatní finanční náklady	19	13	9	41	39	39	75	62
P.	Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	0	0	0	0	x	x	x	x
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	x	x	x	x
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníků	0	0	0	0	0	0	0	0

VÝNOSY (V TIS. KČ)									
Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	VÝNOSY CELKEM	4 982	5 070	5 265	6 535	6 125	5 814	5 281	5 462
I.	Tržby za prodej zboží	0	0	46	99	123	66	38	52
II.	Výkony	2 291	2 332	1 460	3 343	1 451	1 602	1 704	2 044
III.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	874	317	1 123	1 131	1 778	1 659	1 156	1 661
IV.	Ostatní provozní výnosy	1 815	2 416	2 599	1 944	2 753	2 487	2 369	1 689
V.	Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Výnosy z finančního majetku:</i>								
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky a podobné výnosy	0	0	0	0	0	0	0	0
XI.	Ostatní finanční výnosy	2	5	37	18	20	0	14	16
XII.	Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0
XIII.	Mimořádné výnosy	0	0	0	0	x	x	x	x

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ (V TIS. KČ)									
Označení	POLOŽKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
*	Provozní výsledek hospodaření	1 010	768	1 233	1 280	1 428	1 372	775	421
*	Finanční výsledek hospodaření	-66	-162	-15	-73	-95	-92	-122	-128
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	x	x	x	x
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	944	606	1 218	1 207	1 333	1 280	653	293

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

**Příloha 4 – Výpočet přidané hodnoty a výkonů podniku X v letech 2016-2019
(v tis. Kč)**

POMOCNÉ VÝPOČTY					
	V tis. Kč	2016	2017	2018	2019
	Tržby za prodej zboží	123	66	38	52
-	Náklady na prodané zboží	0	0	0	0
=	OBCHODNÍ MARŽE	123	66	38	52
	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1811	2204	2275	2680
+	Změna stavu zásob vlastní výroby	651	192	-215	185
+	Aktivace	-1011	-794	-356	-821
=	VÝKONY	1451	1602	1704	2044
	VÝKONOVÁ SPOTŘEBA	3038	3024	3373	3648
	PŘIDANÁ HODNOTA	-1464	-1356	-1631	-1552

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Příloha 5 - Druhy zisků podniku X za roky 2012-2019 (v tis. Kč)

Zkratka	Zisk	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
EAT	Zisk po zdanění	936	584	1 088	1 013	1 113	1 091	533	242
EBT	Zisk před zdaněním	944	606	1 218	1 207	1 333	1 280	653	293
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním	993	760	1 261	1 257	1 409	1 333	714	375
EBITDA	Zisk před úroky, odpisy a zdaněním	1 837	1 497	1 889	1 801	2 803	2 733	2 144	1 992

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

Příloha 6 - Výpočet cash flow podniku X (v tis. Kč)

ŘÁDEK ROZVAHY	POLOŽKA	(v tis. Kč)								
		období 0	období 1	období 2	období 3	období 4	období 5	období 6	období 7	období 8
1	AKTIVA CELKEM (ř.2+9)	7280	7 152	7 683	7 150	10 602	10 199	10 704	11 420	12 247
2	Stálá aktiva (ř.3+4+8)	3705	3 440	3 590	3 202	5 964	6 123	5 677	5 843	7 444
3	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Dlouhodobý hmotný majetek	3705	3 440	3 590	3 202	5 964	6 123	5 677	5 843	7 444
5	z toho: Budovy, haly a stavby	2270	2 281	2 257	2 179	2 260	1 621	2 104	2 034	2 007
6	Samostatně movité věci a soubory movitých věcí	568	379	618	495	2 686	2 605	2 702	2 617	3 107
7	Základní stádo a tažná zvířata	867	707	643	455	945	1 234	1 234	459	570
8	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Oběžná aktiva (ř.10+11+12+13)	3571	3 711	4 093	3 948	4 638	4 076	5 027	5 576	4 798
10	Zásoby	2452	2 328	2 548	2 214	2 874	2 295	2 141	2 382	2 147
11	Dlouhodobé pohledávky	0	19	0	216	272	0	0	0	0
12	Krátkodobé pohledávky	910	969	902	1 132	814	1 257	2 048	2 364	2 248
13	Finanční majetek	209	395	643	386	678	524	838	830	403
14	PASIVA CELKEM (ř.15+21)	7280	7 152	7 683	7 150	10 602	10 199	10 704	11 420	12 247
15	Vlastní kapitál (ř.16+17+18+19+20)	-1877	1 135	-357	2 031	3 044	4 157	5 438	5 782	6 024
16	Základní kapitál	200	200	200	200	200	200	200	200	200
17	Kapitálové fondy	0	2 076	0	0	0	0	0	0	1300
18	Fondy ze zisku	20	20	20	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	20
19	Hospodářský výsledek minulých let	-2099	-2 097	-1 161	-577	511	1 524	2 638	3 729	4262
20	Hospodářský výsledek běžného účetního období	2	936	584	1 088	1 013	1 113	1 280	533	242
21	Čistí zdroje (ř.22+23+24+25)	9129	5 873	7 933	4 895	7 508	6 010	5 251	5 605	6194
22	Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Dlouhodobé závazky	241	242	362	2 779	1 579	1 602	1 921	1 269	1 669
24	Krátkodobé závazky	8107	5 322	7 020	1 793	3 668	4 408	3 330	4 336	4 525
25	Bankovní úvěry a výpomoci	781	309	551	323	2 261	3 200	1 921	1 269	1 669
26	z toho: Bankovní úvěry dlouhodobé	481	-54	551	323	2 261	3 200	1 921	1 269	1 669
27	Běžné bankovní úvěry	300	363	0	0	0	0	0	0	0

ŘÁDEK VÝKAZU Z A Z	POLOŽKA	(v tis. Kč)								
		období 0	období 1	období 2	období 3	období 4	období 5	období 6	období 7	období 8
28	Tržby za prodej zboží	0	0	0	46	99	123	66	38	52
29	Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Obchodní marže (ř.28-29)	0	0	0	46	99	123	66	38	52
31	Výkony	1754	2 291	2 332	1 460	3 343	1 451	1 602	1 704	2 044
32	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	1745	2 336	2 001	1 329	2 109	1 811	2 204	2 275	2 680
33	Změna stavu vnitropodnikových zásob vl. výroby	-322	659	16	-394	56	651	192	-215	185
34	Aktivace	331	-695	315	525	666	-1 011	-794	-356	-821
35	Výkonová spotřeba	2641	2 571	3 032	2 770	3 756	3 038	3 024	3 373	3 648
36	Spotřeba materiálu a energie	1336	1 500	1 707	1 598	1 625	1 744	1 547	1 889	1 825
37	Služby	1305	1 071	1 325	1 172	2 131	1 294	1 477	1 484	1 823
38	Přidání hodnota (ř.30+31-35)	-887	-280	-700	-1 264	-314	-1 464	-1 356	-1 631	-1 552
39	Osobní náklady	27	27	27	27	87	121	204	224	317
40	Daně a poplatky	11	9	9	6	5	13	10	8	11
41	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	693	844	737	628	544	1 394	1 400	1 430	1 613
42	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	83	874	317	1 123	1 131	1 778	1 659	1 156	1 661
43	Zůstatková cena prod. dlouhod. majetku a materiálu	16	361	189	337	539	425	592	231	416
44	Změna rezerv, oprav položek a časového rozlišení	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Ostatní provozní výnosy	1765	1 815	2 416	2 599	1 944	2 753	2 487	2 369	1 689
46	Ostatní provozní náklady	106	162	303	227	306	419	426	376	299
47	Provozní hospodářský výsledek (ř.38-39-40-41+42-43+(-44)+45-46)	108	1 010	768	1 233	1 280	695	158	-375	-862
48	Výnosové úroky	0	0	0	0	0	0	0	0	0
49	Nákladové úroky	97	49	154	43	50	76	53	61	82
50	Ostatní finanční výnosy	0	2	5	37	18	20	0	14	16
51	Ostatní finanční náklady	9	19	13	9	41	39	39	75	62
52	HV z finančních operací (ř. 48 -49 +50 -51)	-106	-66	-162	-15	-73	-95	-92	-122	-128
53	HV za běžnou činnost (ř.47 + 52 -daně z př.běž.činnosti)	2	944	606	1 218	1 207	600	66	-497	-990
54	Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	Mimořádné náklady	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56	Mimořádný hospodářský výsledek (ř.54 -55 -daně mim.č.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
57	Hospodářský výsledek za účetní období (ř.53-56)	2	944	606	1 218	1 207	600	66	-497	-990

NÁVAZNOST NA ŘÁDEK ROZVAHY, VÝSLEDKY	POLOŽKA	Fáze CF	(v tis. Kč)							
			období 1 (0,1 rok)	období 2 (1,2 rok)	období 3 (2,3 rok)	období 4 (3,4 rok)	období 5 (4,5 rok)	období 6 (5,6 rok)	období 7 (6,7 rok)	období 8 (7,8 rok)
57	Počáteční stav peněžních prostředků *(finančního majetku, rozvaha ř.13)	CF 1	209	395	643	386	678	524	838	830
41	Hospodářský výsledek za účetní období	CF 2	944	606	1 218	1 207	600	66	-497	-990
minus ř.44	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	CF 3	844	737	628	544	1 394	1 400	1 430	1 613
změna 11, 12	Změna rezerv, časového rozlišení a opravných položek	CF 4	0	0	0	0	0	0	0	0
změna 24	Změna stavu pohledávek	CF 5	-78	86	-446	262	-171	-791	-316	116
změna 10	Změna stavu zásob	CF 6	-2 785	1 698	-5 227	1 875	740	-1 078	1 006	1 89
SUMA CF	Změna stavu krátkodobých závazků	CF 7	124	-220	334	-460	579	154	-241	235
podrob. evidence	Peněžní tok z provozní činnosti, suma CF2 až CF7	CF 8	-951	2 907	-3 493	3 228	3 142	-249	1 382	1 167
43	Nákup nového dlouhod. nehm. a hmotného majetku	CF 9	-265	150	-388	2 762	159	-446	166	1 601
podrob. evidence	Zůstatková cena prodaného dl. nehm. a hm. maj.	CF 10	361	189	337	539	425	592	231	416
podrob. evidence	Nákup dlouhodobého finančního majetku	CF 11	0	0	0	0	0	0	0	0
podrob. evidence	Hodnota prodaného fin. majetku v ceně pořízení	CF 12	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMA CF	Peněžní tok z investiční činnosti, suma CF9 až CF12	CF 13	96	339	-51	3 301	584	146	397	2 017
změna 26	Změna stavu dlouhodobých úvěrů	CF 14	-535	605	-228	1 938	939	-1 279	-652	400
změna 27	Změna stavu běžných bankovních úvěrů	CF 15	63	-363	0	0	0	0	0	0
změna 23	Změna stavu dlouhodobých závazků	CF 16	1	120	2 417	-1 200	23	319	-652	400
změna 15	Změna stavu vlastního kapitálu	CF 17	2 076	-2 076	1 300	0	0	1	-189	0
podrob. evidence	Výplata dividend a podílů na zisku	CF 18	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMA CF	Pěněžní tok z finanční činnosti, suma CF14 až CF18	CF 19	1 605	-1 714	3 489	738	962	-959	-1 493	800
CF8+CF13+CF19	CELKOVÝ PENĚŽNÍ TOK za období	CF 20	750	1 532	-55	7 267	4 688	-1 062	286	3 984
CF 1 + CF 20	Konečný zůstatek peněžních prostředků *(finančního majetku, rozvaha ř.13)	CF 21	959	1 927	588	7 653	5 366	-538	1 124	4 814

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 10. října 2021; vlastní zpracování 2021

**Příloha 7 - Vybrané položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Agro-Igm
(v tis. Kč)**

AGRO-IGM (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva	24 839	21 799	14 132	16 548	10 086	16 683	25 000	10 318
Zásoby	4 418	4 384	2 818	3 710	3 863	5 808	5 602	5 277
Pohledávky	11 067	8 632	1 049	1 114	1 283	841	14 187	1 001
<i>Krátkodobé pohledávky:</i>	11 067	8 632	1 049	1 114	1 283	841	13 983	1 001
Krátkodobý finanční majetek	5 297	4 648	6 336	7 340	1 397	4 658	590	129
Vlastní kapitál	15 365	14 355	18 631	20 070	10 086	18 582	18 584	18 886
Cizí kapitál	9 474	7 444	-4 499	-3 522	-10 066	-1 899	6 416	-8 568
Nákladové úroky	0	235	192	164	131	139	180	126
Závazky	9 474	7 444	-4 499	-3 522	-10 066	-1 899	6 416	-8 568
<i>Krátkodobé závazky:</i>	1 474	1 444	-9 499	-10 522	-14 082	-5 923	2 396	-8 576
Tržby	3 732	2 763	4 704	4 406	4 954	4 693	3 970	4 407
EAT	5 256	2 989	6 284	5 438	4 083	1 930	2	302
EBIT	6 516	3 936	7 971	6 930	5 192	2 557	304	553
EBT	6 516	3 701	7 779	6 766	5 061	2 418	124	427
Daň z příjmu	1 260	712	1 495	1 328	978	488	122	125

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 11. října 2021; vlastní zpracování 2021

Příloha 8 - Vybrané položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti

Měcholupská zemědělská (v tis. Kč)

MĚCHOLUPSKÁ ZEMĚDĚLSKÁ (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva	368 391	374 677	378 902	350 956	350 798	348 859	359 469	342 770
Zásoby	43 783	46 655	48 626	46 996	58 043	53 382	49 629	53 235
Pohledávky	32 319	38 149	42 863	32 148	39 889	29 250	34 910	31 419
<i>Krátkodobé pohledávky:</i>	21 193	27 422	32 617	32 148	39 889	26 985	32 351	31 419
Krátkodobý finanční majetek	7 877	19 863	22 883	17 679	15 079	20 615	15 970	17 486
Vlastní kapitál	215 828	223 086	227 464	199 619	208 037	208 412	210 364	210 510
Cizí kapitál	152 555	151 591	151 438	151 337	142 761	140 386	149 098	130 788
Nákladové úroky	1 431	3 918	4 555	4 195	3 755	2 854	2 696	2 492
Závazky	152 555	151 591	151 438	138 236	142 761	137 988	144 268	123 632
<i>Krátkodobé závazky:</i>	23 570	26 673	26 420	28 606	29 328	36 860	43 362	49 541
Tržby	85 522	94 413	95 782	91 574	84 231	90 661	93 915	97 203
EAT	-1 198	7 258	4 378	-3 964	7 045	375	1 952	146
EBIT	-2 865	12 939	10 339	-8 693	12 434	3 395	5 314	2 901
EBT	-1 434	9 021	5 784	-4 498	8 679	541	2 618	409
Daň z příjmu	-236	1 763	1 406	-534	1 634	166	666	263

Zdroj: JUSTICE.CZ, cit. 12. října 2021; vlastní zpracování 2021